

CONCEPTNOTULEN van de openbare en besluitvormende vergadering van de raad van de gemeente Diemen, gehouden op donderdag 31 oktober 2019 in het gemeentehuis te Diemen, aanvang 17.00 uur.

Aanwezig:

(*fractievoorzitters)

Voorzitter	E. Boog
GroenLinks	J.V. Douw, N. van Engelen*, H. van 't Riet, R. van Rossum, Y. Yildiz-Kaya
D66	H. Berkhout, K. de Haan*, R. Poelwijk
VVD	J.A. Jägers, E.H. Timmer, B.H.M. Wielage*
PvdA	F.W. Geerts, S. Kuilman, N.C. Portegijs*
Ouderenpartij Diemen	E.S. den Heijer, P.A. Prins*
Leefbaar Diemen	J.G.M. Sikking*, L.R. Smits
Ons Diemen	W. Advokaat*
CDA	M.P.H. de Graaff-Nijssen*
Wethouders	J.D.W. Klaasse, A.J.M. Scholten, M.A. Sikkens-van den Berg
Notulist	J.B. Kammeraad
Griffier	J.G. Nubé

1.a Opening en mededelingen van de voorzitter

De VOORZITTER: dames en heren. Van harte welkom. Mevrouw Yildiz-Kaya komt iets later. We hebben 2 avonden en ook een stukje middag vandaag. We hopen de begroting voor 2020 te bespreken met elkaar. We beginnen straks met de algemene beschouwingen van alle fracties. Vervolgens schorsen wij en kunt u ook nog een hapje eten. Na de pauze zal het college een korte eerste reactie geven, met name op de moties en amendementen en na de volgende schorsing zal de raad in de gelegenheid zijn te reageren op elkaars inbreng. Zoals vorig jaar ook en het jaar daarvoor zal elke fractie in totaal 3 punten uit de algemene beschouwingen van de collega-fracties halen en in het debat inbrengen. Op die vraag kunt u ook kort reageren of een andere fractie bevragen. Die punten gaan we dit jaar ook clusteren zodat we het ook per onderwerp kunnen behandelen. Dus dat is nieuw dit jaar. Na dat debat schorsen wij de vergadering en gaan we volgende week verder. Dan starten we weer met de reactie van het college en de toelichting op de preadviezen op de moties en amendementen.

1.b Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2.a Begroting 2020 en meerjarenbegroting 2021-2023

De VOORZITTER: dan gaan we naar de algemene beschouwingen. Ik herhaal het maar even: interrupties zijn natuurlijk ook mogelijk tijdens de algemene beschouwingen. Ik ga u vragen om voor de beschouwingen plaats te nemen achter het kathedr en ik zou u ook willen vragen om de moties en amendementen, die al deels in iBabs zijn opgenomen, ook even aan te kondigen in uw verhaal. Nadat een van u de bijdrage heeft geleverd komen de stukken voor zover aanwezig ook in iBabs en ze worden ook uitgedeeld. Alle fracties hebben maximaal 10 minuten spreektijd en de sprekersvolgorde is aan u gemaild. Dat betekent dat we beginnen met de VVD als grootste fractie, niet zijnde een collegepartij.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Voor ons ligt het vaststellen van de programmabegroting 2020 en de meerjarenbegroting 2021-2023. Wat valt de Diemense VVD op?

Diemen ontwikkelt zich in hoog tempo. We zien grote vorderingen op Holland Park, de Oost-West As begint vorm te krijgen en wordt een prachtige wandelboulevard. Plantage de Sniep is bijna voltooid en biedt mooie woonruimte voor velen. Het college heeft hard gewerkt mede vanwege het tussentijdse vertrek van een wethouder. Uiteraard heeft de Diemense VVD ook zorgen en wij zouden andere keuzes maken.

Het college stelt voor de lokale lastendruk harder te laten stijgen dan met het prijsindexcijfer van 1,5%. Een extra ozb-verhoging van 5% wordt voorgesteld want, zo stelt het college, omdat de waardeestijging van de woningen in onze regio veel hoger is dan de gemiddelde landelijke waardeestijging krijgt Diemen minder gelden van het rijk toegekend en dit moet worden gecompenseerd. Om precies te zijn, de correctie voor Diemen is 3,2 miljoen en de verwachte ozb-opbrengst is 3,5 miljoen. Wanneer de waardeestijging in Diemen op deze wijze blijft doorzetten komt er een moment dat de ozb-korting hoger is dan dat er wordt ontvangen. Om dit nadelige effect op te vangen stelt het college nu voor om de ozb met 5% extra te verhogen met een extra opbrengst van € 175.000 terwijl het maar de vraag is of dit gaat gebeuren want de huizenprijzen in de regio Amsterdam laten al de eerste voorzichtige dalingen zien.

Verder zouden wij u nog enigszins kunnen volgen als u in crisistijd de ozb zou hebben verlaagd om dezelfde reden. Toen daalden de huizenprijzen en voerde u de hoogste ozb-verhoging ooit in. De ozb-verhoging is niet nodig om de begroting sluitend te maken gezien de extra algemene uitkering die via de septembercirculaire is aangekondigd. Wij komen met een amendement om de ozb niet extra te verhogen.

Ook de afvalstoffenheffing wordt verhoogd. De problemen bij het AEB worden direct afgewenteld op de Diemenaren. U stelt dat de hogere verbrandingstarieven onvermijdelijk tot hogere kosten gaan leiden. Dus stelt nu voor naast de prijsindexering het tarief met € 20 te verhogen terwijl als we kijken op de website Waar staat je gemeente, dan is onze afvalstoffenheffing nog steeds hoog. Als voorbeeld cijfers: de afvalstoffenheffing voor een eenpersoonshuishouden in Diemen 267 en landelijk € 210, voor een meerpersoonshuishouden in Diemen 337 en landelijk € 263.

In het coalitieakkoord Duurzaam samenleven 2018-2022 staat: “We koesteren onze groene ruimte en verzilveren het draagvlak voor een duurzaam Diemen. We investeren in de

energietransitie, verbinden ons met de natuur en verkleinen onze afvalberg. Zodat we niet alleen vandaag en morgen prettig samenleven maar ook onze kinderen straks duurzaam kunnen leven”.

We zijn inmiddels bijna 2 jaar verder. De raad heeft nog geen voorstel gezien voor het verminderen van de afvalberg in Diemen. In Diemen hebben we 230 kg restafval en dat moet naar 100 kg restafval. Dat weten we al een paar jaar. En het huidige inzamelsysteem deugt nog steeds niet. Dit weekend waren bij het winkelcentrum Diemen Noord bijvoorbeeld de ondergrondse plastic containers weer overvol en stond het plastic afval naast de containers. Dit stimuleert mensen niet om afval te scheiden. Bovendien hebben wij begrepen dat bijvoorbeeld nascheiding van PMD voordeliger is met een gelijk resultaat. Want dit scheelt apart ophalen, de bijbehorende middelen en ergernis. Als we dit hadden ingevoerd is lastenverhoging alleen al om dit feit wellicht niet nodig.

Voor de verkiezingen heeft u het tarief nog eens verlaagd door de kwijtschelding uit het tarief te halen. Nu bij de tweede begroting na de verkiezingen gaat het tarief weer omhoog terwijl de stijging van de kosten van het AEB nu nog niet aan de orde is. Dit is zwalkend beleid en de VVD ziet het als een gelegenheidsargument om de begroting sluitend te maken en ook hier neemt u vast een voorschot op de toekomst. Het levert de begroting wel wat op: € 200.000. Overigens hebben we om schommelingen in de tarieven te voorkomen een egalisatiereserve maar deze is bijna uitgemolken. Wij komen daarom samen met de Ouderenpartij Diemen met een amendement om de afvalstoffenheffing niet te verhogen.

Het duurzaamheidsprogramma waarop de duurzaamheidsparagraaf 2020 kan worden gebaseerd is nog niet gereed vanwege onder andere het werk rondom de biomassacentrale. Hoe jammer is het dan dat al het werk niet heeft opgeleverd wat we feitelijk hadden gehoopt: het niet afgeven van de verklaring van geen bedenkingen terwijl er wel degelijk juridische mogelijkheden zijn zoals onder meer door een vooraanstaand advocaat aangegeven. Inmiddels is de discussie over stikstof, CO2 en ook biomassa alweer verder. De rechtspraak hierover stapelt zich op. De kans dat die centrale er echt zal komen wordt in onze optiek wel kleiner maar Diemen heeft de weg vrijgemaakt en heeft de plannen geen strobreed in de weg gelegd. De Diemense VVD vindt: Diemen is geen geschikte vestigingsplaats en de geplande biomassacentrale is veel te groot.

Wat ons positief opvalt is dat in deze begroting fors meer geld wordt uitgetrokken voor veiligheid. Een onderwerp dat de VVD na aan het hart ligt. Uit onderzoek is gebleken dat Diemen relatief weinig ambtelijke capaciteit heeft op het gebied van openbare orde en veiligheid. Ook vraagt vastgesteld beleid uitvoering en naleving en het zal u niet verbazen dat komt voor de VVD niet als een verrassing.

Er komt met de vaststelling van deze begroting meer geld voor het project Scheerlicht. Het ondermijningsbeeld geeft aan dat de gemeente Diemen de problematiek van een gemeente van 80.000 inwoners heeft. Gelukkig is na de pilot in Diemen besloten om het project over de hele gemeente uit te rollen. Een goede zaak vinden wij en ook het aanbieden van zorg in dit traject juichen wij toe.

Wij verwachten dat er veel aan het licht zal komen en dat extra gelden nodig zullen zijn c.q. blijft om ondermijning aan te pakken. Een belangrijke bijvangst is het vrijkomen van woningen voor die mensen die er recht op hebben. Illegale onderhuur en verhuur moeten keihard worden aangepakt. Inmiddels zijn er al 22 illegaal bewoonde sociale huurwoningen

vrij gespeeld en zijn we een jaar verder, dan zitten we vermoedelijk op zo'n 45 woningen en vervalt de noodzaak om op Buitenlust sociale huurwoningen te bouwen.

Klopt het dat in de begroting niet is verwerkt de extra particuliere beveiliging rondom station Diemen Zuid en het Bergwijkpark? In ieder geval is dit middels een memo van het college veiliggesteld. Daar hoeven we dit jaar dus niet meer voor te vechten. We zien echter ook problemen bij het station Diemen Centrum. Er is veel overlast bij de fietskluisjes. Vaak gemeld door bewoners maar dusdanig weinig mee gedaan dat het niet tot een oplossing heeft geleid. Dit kan wat ons betreft heel goed worden aangepakt met camerabewaking. Indien het college dit jaar niet komt met een overtuigend plan om dit probleem aan te pakken, dan komen wij in die tijd alsnog met een motie.

Dan over de belofte "We koesteren onze groene ruimte" maar u wilt wel 1185 sociale huurwoningen bouwen en ontziet daarbij diezelfde groene ruimte niet. De VVD is tegen groen en speelruimte aanwijzen in bestaande wijken voor nieuwbouw. Wij vinden dat de laatste stukken bouwgrond in Diemen in relatie tot de benodigde faciliteiten als onderwijs, sport, recreatie, spelen en ontmoeten, winkels en verkeer eerst moeten worden gezien in een omgevingsvisie waarbij participatie en communicatie zo moeten worden uitgevoerd dat er geen onrust ontstaat in de betreffende wijken.

Wat feiten: volgens de website Waar staat je gemeente zijn er in 2017 in Diemen 29,7% sociale huurwoningen in de woningvoorraad en landelijk is dat 29,6%. We zitten dus nagenoeg op het landelijke percentage. De factsheet wonen praat over 28%. We lopen dus landelijk in de pas met onze sociale woningvoorraad. Als we daarbij bedenken dat in Amsterdam ongeveer 55% van de woningvoorraad sociaal is, dan hebben we in Diemen geen opgave op dat gebied. Wij leveren onze bijdrage alsnog met de bouw van 500 extra sociale huurwoningen in Holland Park. Dat moet voldoende zijn.

Verder is het niet zo dat de realisatie van veel sociale huurwoningen in Diemen het probleem van een tekort aan sociale huurwoningen in de regio gaat oplossen. Het is verre van denkbeeldig dat deze realisatie een aanzuigende werking gaat hebben oftewel het traankliereffect. En wat een besparing zou Diemen kunnen realiseren als er niet zou worden gebouwd in de bestaande wijken. Als we daarbij uit zouden gaan van 200 sociale huurwoningen minder, dan levert dat een besparing op van € 12.000.000 en wat ons betreft met het niet bouwen van die 45 huurwoningen op zoeklocatie Buitenlust, daar zouden wij dan mee beginnen. In die wijk zijn al veel sociale huurwoningen en er is beperkt groen en speelgelegenheid. Laat die ruimte in stand en schrap die 45 woningen. Dat levert een besparing op van € 2,7 miljoen, voorkomt veel onrust en de gemeentelijke lasten hoeven dan waarschijnlijk ook niet meer verhoogd te worden.

Het is de vraag of we kunnen spreken van een solide begroting. Deze begroting is met veel moeite structureel sluitend door een lastenverhoging en realistisch begroten van de uitgaven voor de bijstandsverlening. Dit laatste betekent dat wij anticiperen op een overschot van € 700.000 op de BUIG en dat terwijl in de Volkskrant van afgelopen vrijdag de verwachting werd uitgesproken dat het aantal bijstandsgerechtigden na een daling de afgelopen jaren weer dreigt op te gaan lopen. In het verleden zijn ook grote fluctuaties te zien. De BUIG is dus veel te volatiel om dit te doen. Een groot risico en wij pleiten dan ook voor een grote mate van terughoudendheid ten aanzien van nieuw beleid.

Wij dienen dus 2 moties in, een over de ozb en een amendement samen met de Ouderenpartij Diemen over de afvalinzameling en wij tekenen ook nog met D66 een motie maar die gaat dat straks eerst uitleggen.

Amendement 1 Geen extra verhoging ozb luidt als volgt:

De gemeenteraad van Diemen in vergadering bijeen op 31 oktober 2019, gelezen de Programmabegroting 2020 en de Septembecirculaire Gemeentefonds 2019

Overwegende dat

- in de programmabegroting ten opzichte van 2019 sprake is van een extra verhoging van de ozb van 5% bovenop de verhoging van 1,5% conform het prijsindexcijfer;
- de extra verhoging van de ozb een extra opbrengst genereert van € 175.000 per jaar;
- de septembecirculaire een verhoging van de algemene uitkering laat zien van respectievelijk 450.000, 685.000, 765.000 en € 680.000 voor de jaren 2020 tot en met 2023 waarmee in de gepresenteerde meerjarenbegroting nog geen rekening is gehouden;
- er voor het sluitend krijgen van de exploitatie dus geen aanleiding is om de ozb te verhogen;
- de nu gepresenteerde argumenten voor deze verhoging van de ozb (voor zover de raad bekend) in eerdere jaren nooit heeft geleid tot verhoging van de ozb c.q. verlaging van de ozb;

Besluit:

- de ozb slechts te verhogen met 1,5% conform het prijsindexcijfer.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD

Ouderenpartij Diemen

Leefbaar Diemen

Brigitte Wielage

Peter Prins

Jan Sikking

Bert Timmer

Evert den Heijer

Leo Smits

Johan Jägers

Mevrouw VAN ENGELN: dank u voorzitter. Laat ik maar gewoon beginnen met wat mij en de fractie het afgelopen jaar het meest heeft geraakt. Allereerst het nieuws dat Nuon een biomassacentrale in Diemen wilde plaatsen. GroenLinks Diemen wil deze centrale niet, net zoals alle andere fracties in deze raad. Wel was er en is er verschil van inzicht over of en hoe je deze centrale het beste kunt tegenhouden zonder daarbij als gemeente te grote risico's te lopen. Dit dossier heeft Diemenaren in de actiestand gezet en GroenLinks slapeloze nachten bezorgd. De ambtenaren hadden hier een enorme kluif aan, nogmaals dank voor het harde werk.

Natuurlijk kan ik ook niet voorbijgaan aan het vertrek van Jorrit Nuijens als wethouder. Wij stonden achter zijn besluit om te vertrekken maar tegelijkertijd was het een verdrietig moment. Gelukkig kunnen we op dit moment met veel vertrouwen naar de toekomst kijken met onze nieuwe wethouder Matthijs Sikkes-van den Berg.

En dan dus over naar die toekomst. Met een paar onderwerpen die voor Diemen en voor GroenLinks heel belangrijk zijn. Ik wil jullie meenemen in onze gedachten over hoe we Diemen groen en duurzaam maken, hoe we ervoor willen zorgen dat er voldoende woningen voor Diemenaren zijn. Juist voor de mensen die het minder breed hebben en hoe we de inwoners van Diemen willen betrekken bij de keuzes die we dan zullen moeten maken. Maar ook hoe we van Diemen een gemeente maken die mensen welkom heet en hoe we ervoor zorgen dat iedereen kan meedoen.

Allereerst dat groene duurzame Diemen. We hebben enorme ambities maar hoe leuk is het om te zien dat de inwoners van Diemen juist een vrij kleinschalig groen initiatief wilden belonen met het Groene Lintje. Wij zijn blij dat steeds meer mensen inzien hoe belangrijk een groene tuin is. Vahe Baghdasaryan, nogmaals gefeliciteerd met je groene lintje.

GroenLinks is blij dat we investeren in de ambtelijke capaciteit op het gebied van duurzaamheid. Op korte termijn komen we met een gemeentelijk overkoepelend duurzaamheidsprogramma. Gelukkig doen we al veel op dit gebied. In de begroting staat een lange opsomming van grote en kleinere activiteiten.

Om er een paar te noemen: we onderzoeken of we nu eindelijk wel windmolens kunnen plaatsen, we organiseren de collectieve inkoop van energiebesparingsmaatregelen en het schoolplein bij de Octopus is vergroend. Dit sluit overigens mooi aan bij de motie over het vergroenen van schoolpleinen die wij vorig jaar hebben ingediend. Het zou mooi zijn wanneer ook het schoolplein van Het Atelier vergroend zou worden. Zij zit immers nog een jaar of twee op de huidige plek.

Hiermee zijn we er uiteraard nog lang niet. Verduurzaming op kleinere schaal, zoals in Diemen, draagt bij aan een leefbare planeet in de toekomst. Wij zijn ervan overtuigd dat dit gerealiseerd kan worden wanneer we daar samen hard aan werken. De Regionale Energie Strategie is een belangrijke stap naar duurzame opwekking van elektriciteit en warmte. Diemen kan en moet hier in regionaal verband aan bijdragen. Wij willen dit doen op een manier die eerlijk is en oog heeft voor lokale belangen. Energiearmoede mag niet het gevolg zijn.

Steeds meer mensen realiseren zich dat het consumeren van dierlijke producten een grote bijdrage levert aan de klimaatverandering. Veel mensen willen best minder vlees eten. Laten we het deze mensen dan gemakkelijker maken: geen dierlijke producten bij openbare bijeenkomsten van de gemeente tenzij je daarom vraagt. Wij dienen daarom een motie in om bij openbare gelegenheden van de gemeente Diemen over te gaan op het serveren van plantaardige maaltijden en hapjes. Wil men per se ook dierlijke producten eten, dan dient dit als dieetwens te worden opgegeven. Zo draaien we de standaard om en kunnen we laten zien hoe lekker plantaardig eten kan zijn.

Op het gebied van afvalinzameling gaat komend jaar veel veranderen. Wij gaan fors inzetten op afvalscheiding om zoveel mogelijk van ons huidig afval weer als grondstof te kunnen gebruiken. Wij kunnen het ons niet meer veroorloven om kostbare grondstoffen bij het

restafval te gooien. Dat is niet duurzaam en kost te veel geld. Terecht wordt het verwerken van restafval vanuit de rijksoverheid zwaarder belast.

Groene gebieden met een hoge natuurwaarde dragen op verschillende manieren bij aan een duurzaam Diemen. Met deze gebieden vangen we de gevolgen van klimaatverandering zoals wateroverlast en hittestress enigszins op. Groen is ook van belang voor de biodiversiteit in Diemen. Het nieuwe maaibeleid vinden wij daar een mooi voorbeeld van. Niet alleen omdat al die bloemen gewoon mooi zijn, het is ook heel goed voor de insecten. Daarnaast blijft Natuurpark Spoorzicht groen, een van de meest waardevolle stukjes groen van Diemen. Het plan om de ecologische structuur in Diemen in kaart te brengen juichen wij dan ook toe want zo kunnen wij zien hoe deze verbeterd kan worden.

GroenLinks vindt het zeer belangrijk dat er meer sociale huurwoningen bij gaan komen. Dit onderwerp komt dan ook al jaren achter elkaar terug in onze algemene beschouwingen. Wij maken daarbij de keuze om ook te kijken naar verdichtingslocaties. Wij kiezen daarvoor omdat we op die manier groen met een hoge natuurwaarde, zoals Natuurpark Spoorzicht, groen kunnen houden. Wij noemen daarbij de huidige zoeklocaties nog heel bewust zoeklocaties. Wij vinden het namelijk van groot belang dat we eerst alle beschikbare informatie hebben voordat wij als gemeenteraad samen tot de conclusie kunnen komen of een zoeklocatie ook daadwerkelijk een vindlocatie kan gaan worden. Hierbij is participatie een belangrijk punt.

Bij veel van de grote opgaven die ik hiervoor al noemde zoals bijvoorbeeld de RES en de afvalinzameling willen wij de inwoners van Diemen betrekken. Het is van belang dat er draagvlak is voor de keuzes die we maken. Daarbij realiseren wij ons dat niet altijd eenzelfde mate van participatie mogelijk zal zijn. We moeten helder zijn waarover en in welke mate inwoners kunnen meedenken. Dit helpt om het vertrouwen en de betrokkenheid tussen bewoners, de gemeente en de politiek te versterken.

Wij moeten er ook voor zorgen dat dat wij onze inwoners niet gaan overvragen op het gebied van participatie. Er zijn zoveel onderwerpen waarop participatie de komende jaren belangrijk is. Wij willen dat, waar dat mogelijk is, de participatie bij de opgaven waar we als Diemen de komende twee jaar voor staan goed op elkaar afgestemd gaat worden. GroenLinks dient daarom een motie in waarin we het college vragen om in kaart te brengen bij welke gemeentelijke opgaven participatie van belang is, in hoeverre verschillende van deze trajecten in samenhang kunnen worden opgepakt en/of deze op elkaar kunnen worden afgestemd. Wat ons betreft kan de participatieadviseur hier ook een rol in spelen.

Als laatste wil ik het graag hebben over Diemen als diverse en sociale gemeente waarin we als gemeente inspelen op de hulpvraag die bewoners kunnen hebben. De gemeente is op dit moment bezig met de voorbereidingen voor de nieuwe wet inburgering die in 20/21 in moet gaan. Hierbij krijgen gemeenten gelukkig weer de regie over de inburgering van nieuwkomers. Daar zijn wij blij mee omdat hiermee maatwerk geleverd kan worden.

GroenLinks was het er destijds niet mee eens dat inburgeraars zelf verantwoordelijk werden voor hun inburgering want wanneer je ergens nieuw bent, in een vreemd land, hoe vind je dan je weg? Hoe zorg je er dan voor dat je je de gebruiken en gewoonten van dat land eigen maakt? Niet iedereen kan dat alleen. Wij vinden het belangrijk om mensen welkom te heten en om hen de helpende hand te bieden op het moment dat zij dat nodig hebben om het leven in Nederland te leren kennen en om hun bestaan hier op te bouwen.

Het project Scheerlicht wordt voortgezet en verder uitgerold. Een project dat gaat over het bestrijden van ondermijnende criminaliteit. Als GroenLinks hebben wij altijd de link gelegd naar de zorg want achter ondermijnende criminaliteit gaat vaak veel leed schuil en blijken daders tegelijkertijd slachtoffers te zijn. Met goede zorg zijn mensen minder gevoelig voor ondermijnende criminaliteit en is de kans kleiner dat mensen terugvallen. Het college onderkent dit en het wordt in de aanpak van Scheerlicht steeds duidelijker herkenbaar. Zowel vanuit het rijk als vanuit de gemeente leggen we steeds meer nadruk op het netwerk van mensen. GroenLinks wil erbij stil staan dat helaas niet iedereen een netwerk heeft waar hij of zij op kan terugvallen. Eenzaamheid is een groot maatschappelijk probleem. Met name ouderen en mensen die afhankelijk zijn van zorg hebben hiermee te kampen. Gelukkig hebben we in Diemen de Huizen van de Buurt. Daarmee hebben we laagdrempelige voorzieningen waar mensen terecht kunnen. We zullen wel aandacht moeten blijven houden voor het bereiken van deze groep om hen te stimuleren om de voorzieningen die we hebben ook daadwerkelijk te gebruiken. Op die manier is het aanbod voor iedereen die dat nodig heeft toegankelijk en kunnen mensen zo lang en zo volledig mogelijk meedoen in onze gemeenschap.

Wij willen dus dat Diemen een groene, sociale en inclusieve gemeente is waarin iedereen zichzelf kan zijn en dat ook kansen biedt aan iedereen.

Motie 1 Participatie in kaart gebracht luidt als volgt:

De gemeenteraad van Diemen bijeen op 7 november 2019

Constaterende dat

- Er een groot aantal trajecten of projecten gaande zijn waarvan nu al duidelijk is dat op korte termijn of middellange termijn participatie van bewoners van Diemen zal worden gevraagd
 - Zoals bijvoorbeeld invoering nieuw afvalbeleid, RES, warmtevisie, omgevingsvisie, locaties voor (sociale) woningbouw, reguliere ophogingen in wijken en straten;
- Voor meerdere trajecten dezelfde mensen om participatie zal worden verzocht;
- Het organiseren van participatie een ingewikkeld proces is;
- Dat hier ook geen simpele blauwdruk voor te geven is;

Overwegende dat

- Het belangrijk is om helder te hebben wat we de komende paar jaar van de Diemenaren gaan vragen;
- We hierover ook duidelijk moeten communiceren;
- Het voor Diemenaren niet vanzelf duidelijk zal zijn wat het verschil is tussen het ene verzoek om participatie en het andere;
- Het daarvoor nodig is om inzicht te hebben in wat er komen gaat en wat we precies van wie gaan vragen;

- We willen voorkomen dat we mensen overvragen of verwarren door ze te vaak of te kort op elkaar te benaderen/verzoeken deel te nemen;
- Het zinvol is na te denken over wat mogelijk aan elkaar gekoppeld kan worden maar ook wat juist uit elkaar gehouden moet worden;
- Dit naast voor bewoners ook van belang is voor bedrijven, organisaties en instituten in Diemen;
- De gemeente Diemen sinds kort beschikt over een participatieadviseur;

Verzoekt het college om

- De reeds bekende trajecten tot eind 2021 waarbij participatie wordt verwacht in kaart te brengen;
- Daarbij per traject aan te geven en voor zover al kan worden voorzien:
 - Wanneer het eindproduct van het traject klaar moet zijn;
 - Wat het doel is van de gevraagde participatie;
 - Participatie van wie wordt verwacht/gewenst;
 - Welk niveau van participatie, van het informeren van bewoners tot het (mede) besluit door bewoners daarbij van toepassing is (waarbij dit ook meer dan één niveau kan zijn);
 - Hoe vaak er kan worden geparticipeerd (bijvoorbeeld zijn het meerdere momenten met andere groepen over min of meer hetzelfde of gaat het om verdere stappen in een proces en kunnen mensen die eerder meegedaan hebben ook weer aanschuiven);
- Dit overzicht en eerste ideeën hoe de verschillende trajecten op elkaar afgestemd kunnen of moeten worden met de raad te delen.

En gaat over tot de orde van de dag.

GroenLinks

Nicole van Engelen

Hilda van 't Riet

Yeliz Yildiz-Kaya

Rian van Rossum

Jochem Douw

Motie 2 Plantaardig eten luidt als volgt:

Constaterende dat

- De consumptie van vlees en zuivel een van de meest milieubelastende onderdelen van ons voedselpakket is;
- Een plantaardig voedingspatroon positief bijdraagt aan het verminderen van broeikasgasemissies en zorgt voor minder dierenleed;
- De voedselkeuze in sterke mate wordt bepaald door het aanbod en de sociale norm;

- De gemeente Diemen bij bepaalde openbare gelegenheden maaltijden dan wel hapjes serveert;
- Hierbij vlees en zuivel wordt aangeboden als de standaard;
- Daarnaast, in het geval van maaltijden, aan genodigden wordt gevraagd of zij hun dieetwensen willen doorgeven (zoals een allergie, een religieuze overtuiging, een vegetarisch of plantaardig dieet)
- Meerdere gemeenten in Nederland niet meer als standaard dierlijke producten serveren bij bijeenkomsten;

Overwegende dat

- Een plantaardig voedingspatroon kan bijdragen aan het behalen van de klimaatdoelen en aan het verminderen van dierenleed;
- De gemeente Diemen duurzaamheid en dierenwelzijn hoog in het vaandel heeft staan;
- De gemeente Diemen een voorbeeldfunctie heeft;
- Het uitgangspunt van plantaardig maaltijden en hapjes het bieden van vlees en zuivel als dieetwens niet uitsluit;

Verzoekt het college:

In plaats van dierlijke producten te serveren bij openbare gelegenheden van gemeente Diemen over te gaan op standaard plantaardige maaltijden en hapjes waarbij (bij voorkeur biologisch) dierlijke producten als dieetwens kunnen worden opgegeven.

En gaat over tot de orde van de dag.

GroenLinks

Nicole van Engelen

Hilda van 't Riet

Yeliz Yildiz-Kaya

Rian van Rossum

Jochem Douw

De heer PRINS: dank u voorzitter. Ook wij kunnen er niet omheen met een korte terugblik te reflecteren op het afgelopen jaar. De plotselinge opname van onze fractiegenote Rosali Herder in het ziekenhuis bijna een jaar geleden confronteerde haar en ons met de kwetsbaarheid van het leven. Na zich bijna 20 jaar ingezet te hebben voor Diemen werd zij ingehaald door haar leeftijd en beperkingen. Als fractie hebben we haar bijna een jaar gemist en missen we haar, na haar overlijden, nog steeds. Met de opvolging door Evert den Heijer hopen we weer als volledig team verder te kunnen gaan. En rond de jaarwisseling hopelijk ook met een nieuwe fractieopvolger.

Er is ons gemeentebestuur nog iemand ontvallen: wethouder Jorrit Nuijens. Kleurrijk en flamboyant maar niet bestand tegen de last van de hoeveelheid en de zwaarte van zijn portefeuilles die nog werd verzwaaard door de biomassacentrale. Achteraf is ons gebleken dat zijn grootste vijanden niet bij Nuon/Vattenfall of in onze gemeenteraad zaten maar in zijn eigen partij. Jorrit Nuijens is opgeofferd door GroenLinks, de partij die in Amsterdam voor

een biomassacentrale is. De partij die bij de laatste verkiezingen als een komeet omhooggeschoten is maar haar plotselinge groei en bijbehorende ambities niet heeft kunnen waarmaken, niet heeft kunnen omzetten in wijsheid, ervaring en reflectie, heeft Diemen een slechte dienst bewezen. De gemeente Diemen in het bijzonder en het aanzien van het openbaar bestuur in het algemeen zijn niet gediend met dit soort uitglijers.

Dat zeg ik niet met leedvermaak. Tussen 1945 en 2000 is er in Diemen bij mijn weten nooit een wethouder vroegtijdig afgetreden. Na 2000 zijn er in alle colleges (op één college na) wethouders vroegtijdig afgetreden. Voor het bestuurlijk aanzien van onze gemeente vinden wij dat een slechte zaak. De partijen die deze wethouders hebben gekandideerd dragen daarvoor een zware verantwoordelijkheid.

Ambities versus werkelijkheid. 1,5 jaar geleden trad een nieuw college aan met grote ambities. Ambities die door ons werden onderschreven maar waarvan we nu kunnen vaststellen dat er nog maar weinig van terecht is gekomen. Door het college is veel nieuw beleid aangekondigd maar het is teleurstellend wat ons aan concrete uitvoeringsbesluiten is voorgelegd. Vorig jaar werd al geld voor duurzaamheid uit de begroting weggehaald, dit jaar heeft het college dat weer gedaan bij duurzaamheid en sociaal beleid.

Huisvesting, sport, onderwijs, duurzaamheid. Het lukt allemaal niet om concrete voor iedereen zichtbare vooruitgang te presenteren. De bouw van sociale huurwoningen waar de raad al jarenlang op aandringt vindt ergens in de toekomst plaats. De eerste paal voor sociale woningbouw bij het eindpunt van tramlijn 19 moet nog de grond in. Onderwijs en sport, speerpunten van D66, lopen achter. De middelbare school en hockeyvelden, het lukt maar niet om als Diemen door te breken. Duurzaamheid, afvalinzameling en energie, parapadaardjes van GroenLinks. Het lijkt allemaal stil te staan. En dit soort constatering deden wij vorig jaar ook al in onze algemene beschouwingen.

Het college wil een platform voor ZZP'ers opstarten. Waarom moet de gemeente dat doen? Heeft de wethouder tijd over? Er was in het verleden al eens een ZZP-café maar kleine zelfstandigen moeten vooral hard werken om rond te komen. Wij pleiten voor een veel urgenter platform, namelijk een plek waar eenvoudig en onbureaucratisch woningruil in Diemen gefaciliteerd kan worden. Zolang Woningnet niet functioneert op lokale schaal moet er een Diemense variant worden opgezet.

Financiën. Financieel gaat het goed met de gemeente Diemen. De uitkomst van de septembercirculaire geeft aan dat er de komende jaren op ruim een half miljoen euro extra per jaar gerekend kan worden. Feitelijk betekent dit een begrotingsoverschot net als bij het rijk. Het geld klotst tegen de plinten op terwijl er nog genoeg noden zijn.

Hoe wrang is het om te vernemen dat een oude en hulpbehoeftige inwoner van Diemen een half jaar heeft moeten wachten op een Wmo-voorziening. Zijn maaltijd werd wel bezorgd en op tafel gezet maar niet toegediend. Betrokkene kon niet zelf eten. De aangevraagde hulp werd pas na een half jaar toegekend nadat hij al heel wat kilo's was afgevallen. Als Ouderenpartij vinden wij dat schandalig.

Wij hebben als raad geen inzicht in de snelheid bij de afwikkeling van aanvragen voor zorg. Wij vragen het college welke wachttijd zij acceptabel acht bij een aanvraag en wat er te doen is aan overschrijding. Voor ons als Ouderenpartij is essentieel hoe het gemeentebestuur omgaat met ouderen en anderen die afhankelijk zijn van gemeentelijke zorg.

Dan de afvalscheiding en de afvalstoffenheffing. Het college kondigt € 20 tariefstijging aan vanwege de perikelen bij het AEB. Wij hebben daar vragen over gesteld maar we zijn niet echt opgeschoten met de antwoorden. Eerst werd de verwachting uitgesproken dat die verhoging nodig zou zijn omdat het AEB nu een verbrandingstarief berekent dat lager is dan de marktprijs. Maar de gemeente Diemen heeft een contract dat tot 2022 loopt. De gemeente Amsterdam verhoogt de afvalstoffenheffing niet vanwege het AEB. Dus waarom zou Diemen dat dan wel doen? Op onze aanvullende vragen wordt geantwoord dat de reële kostenstijgingen zoals hogere lonen en verbrandingsbelasting al in de tarieven zijn verwerkt en dat de afvalstoffenheffing omhoog moet omdat het spaarpotje, de egalisatiereserve, leeg zou zijn. Dat verbaast ons niets want het is het resultaat van ik meen drie achtereenvolgende tariefsverlagingen in de vorige raadsperiode, vlak voor de raadsverkiezingen. Het college is dus zelf verantwoordelijk voor deze situatie. Wij vinden dat het college eerst maar eens zelf over de brug moet komen met de uitvoering van haar aangekondigde ambities over een betere afvalscheiding voordat van de inwoners meer belasting gevraagd gaat worden. Vandaar dat wij samen met VVD en Leefbaar Diemen een amendement indienen dat de verhoging van de afvalstoffenheffing met € 20 ongedaan moet maken.

Muiderstraatweg en Diemerbrug. De herinrichting van de Muiderstraatweg begint op zijn eind te lopen. Ook bij de Diemerbrug is een deel van het kruispunt heringericht. Dankzij onze vragen stopt bus 44 nu wel bij de halte maar de drukte van fietsers en voetgangers na een geopende brug is toegenomen. Toen we een jaar of vier terug over die herinrichting spraken heeft onze fractie aandacht gevraagd voor de krappe opstelplekken voor fietsers bij de stoplichten na en voor de brug. Vervolgens is er niets mee gedaan merken we nu. Fietsers en voetgangers zijn de sluitpost geweest. Als de verhogingen, waarin de masten van de tram staan, kleiner worden gemaakt komt er meer ruimte voor fietsers. Het is maar een kleine ingreep. En de stoplichten staan ook verkeerd afgesteld: te lange wachttijden voor fietsers en voetgangers waardoor velen het rode licht negeren. En u begrijpt natuurlijk dat wij blijven pleiten voor spoedige verbreding van de brug voor fietsers en voetgangers.

Tenslotte. Wij hebben gisteren de bevestiging gekregen dat twee advocaten uit Nijmegen die samenwerken met bureau MOB bij de rechtbank in Haarlem om vernietiging hebben gevraagd van de door de raad afgegeven vvgb inzake de bestemmingsplanwijziging voor de biomassacentrale. Die vvgb zou in strijd met de wet zijn afgegeven omdat de procedure zoals die is gevolgd niet correct is geweest.

Uitsluitend de raad heeft de bevoegdheid om de vvgb af te geven. Het is ons in het afgelopen jaar zo vaak ingepeperd door het college. Dat betekent dat uitsluitend de raad de ontwerp-vvgb ter inzage had moeten leggen en de zienswijzeprocedure had moeten voeren.

Belanghebbenden zouden de gelegenheid moeten hebben gehad om zienswijzen in te dienen op het door de raad opgestelde ontwerpbesluit en dat is niet gebeurd. Het college heeft dat allemaal voorbereid want het heeft op 20 december 2018 al bepaald hoe het raadsbesluit eruit zou moeten zien. Belanghebbenden zouden ook in de gelegenheid moeten zijn gesteld om te reageren op wat de fracties in de raad daarover naar voren hebben gebracht. Die kans hebben ze niet gehad.

De procedure is ten onrechte afgehandeld door de omgevingsdienst. Die was daartoe niet bevoegd omdat de raad nooit zijn bevoegdheden heeft overgedragen aan de omgevingsdienst. In artikel 32 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst heeft het college

mandaat verleend aan de omgevingsdienst en niet de raad. Wij vragen het college om een reactie.

Toen ik hier voor het eerst van hoorde vond ik het wat ongeloofwaardig want in de meeste gevallen bereidt het college, gesteund door het ambtelijk apparaat, raadsvoorstellen voor. Maar er is jurisprudentie en kunt zich voorstellen dat wij zeer benieuwd zijn naar de uitkomst van deze rechtszaak. Vernietiging van een onwettig afgegeven vvgb zou wel eens het einde kunnen betekenen van de biomassa-avonturen van Vattenfall. En zou de fracties die zich het afgelopen jaar de braafste jongetjes en meisjes van de klas toonden een gevoelige tik op hun neus geven.

Amendement 2 luidt als volgt:

De raad van de gemeente Diemen, in vergadering bijeen op 7 november 2019

Heeft kennisgenomen van:

- De programmabegroting 2020 inclusief de nieuwe beleidsvoorstellen zoals genoemd in bijlage 1 en het hierin opgenomen voornemen om het tarief afvalstoffenheffing te verhogen met € 200.000;

Overwegende dat:

- Dit een tariefsverhoging van gemiddeld circa € 20 per Diemens huishouden kan betekenen;
- Bij dit voornemen wordt verwezen naar de niet met feiten onderbouwde verwachting dat het Afval Energie Bedrijf Amsterdam hogere – marktconforme - tarieven voor de verbrandingskosten zal moeten gaan heffen;
- De gemeente Diemen een contract met het AEB heeft tot 2022 waarin de huidige – lagere - tarieven zijn vastgelegd;
- Het Amsterdamse college van B en W aan de gemeenteraad voorstelt de afvalstoffenheffing in 2020 niet te verhogen;
- De problematiek bij het AEB zorgen baart maar niet onoplosbaar is en allereerst een verantwoordelijkheid is van de gemeente Amsterdam als grootaandeelhouder;
- Het Diemense college voornemens is de huidige afvalinzameling beter te organiseren zodat de inwoners het afval beter scheiden en er minder restafval voor verbranding overblijft;
- Het Diemense college tot nu toe geen concrete voorstellen hierover aan de raad heeft voorgelegd;

Spreekt uit dat:

- Een verhoging van de afvalstoffenheffing met € 20 per huishouden met ingang van 2020 prematuur is;
- De raad zeer spoedig nieuwe voorstellen tot betere afvalscheiding van het college wil ontvangen;
- Eventuele financiële gevolgen hiervan worden verwerkt in de begroting 2021;

Besluit het gevraagde raadsbesluit als volgt te amenderen:

- Te schrappen het voornemen om de afvalstoffenheffing met € 200.000 te verhogen en dit voornemen ook niet te verwerken in de in december vast te stellen Verordening afvalstoffenheffing.

En gaat over tot de orde van de dag.

Ouderenpartij Diemen

Peter Prins

Evert den Heijer

VVD

Brigitte Wielage

Bert Timmer

Johan Jägers

Leefbaar Diemen

Jan Sikking

Leo Smits

De heer DE HAAN: dank u voorzitter. Duurzaam samenleven is de titel van het coalitieakkoord uit 2018 en is dan ook waar we in de gemeente Diemen de komende jaren volop aan zullen werken. Maar in deze twee ogenschijnlijk simpele woorden ligt veel besloten. Zo gaat duurzaamheid verder dan het zuinig omgaan met grondstoffen en vraagt samenleven meer van ons dan elkaars aanwezigheid tolereren.

Streven naar een duurzaam Diemen is een brede uitdaging die in veel beleidsterreinen doorwerkt. De voorliggende begroting biedt belangrijke handvatten die Diemen gaat gebruiken om verandering naar een duurzamere samenleving te beginnen. Zo gaan we veel investeren in kennis en capaciteit op de afdeling duurzaamheid en door hierin te investeren zorgen we ervoor dat er geen kansen blijven liggen en er gewerkt kan worden aan een ambitieuze duurzaamheidsagenda. We ontstenen waar mogelijk de buitenruimte en versterken bestaand groen. Hiermee raken we beter bestand tegen de grotere regenbuien en hittestress die wij als gevolg van klimaatverandering kunnen verwachten. En we investeren in een nieuw afvalbeleid waarmee Diemen een grote stap moet gaan zetten richting de landelijke norm van 100 kg restafval per jaar per inwoner. Hiermee zorgen we dat grondstoffen niet verloren gaan en zetten we een belangrijke stap naar een meer circulaire economie. Om ervoor te zorgen dat iedereen hieraan mee kan doen dient D66 een motie in om ook betere afvalscheiding bij de studentenwoningen mogelijk te maken.

Zoals zojuist benoemd heeft de gemeente op veel gebieden een voorbeeldfunctie en wat ons betreft wordt deze ook ingezet om inwoners bewuster te maken van wat ze eten en dat het goed mogelijk is om gezond en lekker te eten zonder vlees te eten en bijkomende uitstoot te ondersteunen. Hiertoe dienen we een motie in om vanaf heden bij openbare gelegenheden die de gemeente organiseert geen vlees meer aan te bieden.

Een duurzame omgang met onze leefomgeving vraagt ook om beperking van de uitstoot van onder andere CO2 en stikstof die het gebruik van fossiele brandstoffen tot gevolg heeft. De luchtkwaliteit in Diemen is in vergelijking met grote delen van Nederland bovengemiddeld slecht en iedere beperking van schadelijke uitstoot is dan ook zeer welkom. Daarom wordt de overstap naar elektrische mobiliteit in Diemen zoveel mogelijk gefaciliteerd door bijvoorbeeld het plaatsen van laadpalen en omarmen van initiatieven zoals elektrische deelscooters.

Samenleven begint met elkaar in waarde laten, respecteren dat iedereen verschillend is en als gemeenschap klaarstaan voor iedereen die een helpende hand nodig heeft. Om het begrip en

respect voor elkaars leefwijze en overtuigingen te versterken wordt het diversiteitsbeleid de komende jaren uitgebreid. De gemeenschapszin wordt onder andere versterkt door initiatieven als Daarom Diemen en het uitbreiden van het evenementaanbod. En om de helpende handen op de juiste plaatsen in te kunnen zetten is sinds enige tijd het platform Diemen Voor Elkaar gelanceerd. We zijn dus op de juiste weg maar er zijn nog voldoende aandachtspunten die voortdurend onze aandacht vragen.

Zo zijn er veel mensen die leven in eenzaamheid en niet altijd een helpende hand nodig hebben maar wel meer mogelijkheden om met andere mensen in contact te komen. In de buurthuizen worden - voor onder andere deze mensen maar ook andere - al veel activiteiten georganiseerd zoals bijvoorbeeld kookproject 't Stekkie in het Kruitvat waar voor en door een diverse groep bewoners heerlijke maaltijden worden bereid uit verschillende windstreken. Maar het is duidelijk dat met de geboden activiteiten niet iedereen wordt bereikt en veel eenzame mensen nog niet goed in beeld zijn waardoor ze ook moeilijker gewezen kunnen worden op het reeds bestaande aanbod.

Bij het streven naar een samenleving voor iedereen is het ook van belang dat er voor alle doelgroepen voldoende betaalbare woningen zijn. Zowel in de regio als in Diemen blijft het tekort aan woningen voor zowel sociale huur als middenhuur onze aandacht vragen. In het afgelopen jaar heeft de gemeente veel kunnen realiseren in het uitbreiden van de woningvoorraad. Zo nam in 2018 in Diemen de woningvoorraad door nieuwbouw met bijna 5% sterk toe. Op zich is dit een prachtig resultaat en het zou mooi zijn als de gemeente dit zou kunnen herhalen.

Echter, we zien ons ook geconfronteerd met een tekort aan bebouwbare ruimte en dit beperkt de groei in de woningvoorraad. Bovendien zijn er voor het gebruik van het beschikbare bouwoppervlak ook andere wensen zoals voldoende groen, sport en spel om een paar belangrijke te noemen maar uiteraard ook de leefbaarheid in de wijken.

D66 is altijd een groot voorstander geweest van het gezamenlijk uitwerken van nieuwe plannen, ook op het gebied van woningbouw. Inloopavonden helpen bij het informeren van de buurtbewoners maar participatie gaat echt een stap verder en is hard nodig om duurzame en breed gedragen plannen te ontwikkelen. Dit staat ook zo benoemd in de Woonvisie met de zinsnede: "Voor het verwezenlijken van sterke wijken moeten we dan ook vooral de kennis en inzet van de bewoners benutten". Wij hebben met het onderzoeken van mogelijkheden tot woningbouw op Buitenlust geprobeerd om het participatietraject vorm te geven. Helaas zijn we daar tot op heden nog niet goed in geslaagd. Participatie blijft echter voor D66 van groot belang. Niet alleen bij het woningbouwvraagstuk maar ook voor het realiseren van andere voorzieningen. Om als gemeenteraad bij alle onderwerpen die we behandelen zoveel mogelijk aandacht aan participatie te kunnen schenken dienen we een motie in die het college vraagt om bij raadsvoordrachten vanaf heden aan te geven welke trede van de participatieladder volgens haar geschikt is.

Een duurzame samenleving vormt zich niet vanzelf. Het streven naar een meer duurzame omgang met grondstoffen, onze leefomgeving en vooral ook met elkaar vraagt veel van iedereen en met name van diegenen die in de basis slecht om kunnen gaan met verandering. Maar de wereld verandert continu en opvattingen over hoe de wereld en ons dorp eruit horen te zien veranderen mee. Wellicht is verandering de enige constante die altijd al aanwezig is geweest en ook altijd aanwezig zal blijven.

Als gemeenteraad hebben we de verantwoordelijkheid om op voorziene veranderingen vooruit te lopen, deze op een goede en verstandige manier in onze gemeente te laten doorwerken en alle inwoners hier op een respectvolle manier in mee te nemen. Een zware verantwoordelijkheid die D66 graag samen met iedereen hier oppakt met als doel een duurzame samenleving.

Motie 4 Afvalscheiding luidt als volgt:

De gemeenteraad van Diemen, in vergadering bijeen op 7 november 2019

Constaterende dat

- Het coalitieakkoord spreekt over het significant terugdringen van de hoeveelheid ongescheiden restafval richting de landelijke norm van 100 kg;

Overwegende dat

- De afvalverwerking van de Campus Diemen-Zuid en de studentenflats Rode Kruislaan door hun respectievelijke private eigenaren beheerd wordt;
- Er op deze locaties buiten glas, papier- en restafval weinig mogelijkheden zijn tot het gescheiden aanleveren van afval;
- Een aanzienlijk aantal inwoners van Diemen op deze locaties woont en daarmee een aanzienlijke hoeveelheid afval produceert;

Verzoekt het college

- Om met de eigenaren van deze locaties in gesprek te gaan over hun realisaties met betrekking tot afvalscheiding;
- Met de eigenaren de haalbaarheid van meer mogelijkheden tot afvalscheiding te inventariseren waarbij in ieder geval wordt gesproken over het gescheiden aanbieden van plastic en GF(T)-afval.

En gaat over tot de orde van de dag.

D66-fractie

Kai de Haan
Jeannette Pietersen
Rick Poelwijk
Herman Berkhout

Motie 5 Participatieladder luidt als volgt:

De gemeenteraad van Diemen, in vergadering bijeen op 7 november 2019

Constaterende dat

- Een van de doelen van het coalitieakkoord is “de betrokkenheid van meer bewoners en organisaties bij het gemeentelijke beleid [te] vergroten”;

Overwegende dat

- Op dit moment niet altijd duidelijk is welke rol inwoners zullen krijgen bij het voorbereiden of uitvoeren van gemeentelijke plannen;
- De raad duidelijk inzicht dient te hebben in de mate van burgerparticipatie om voorstellen van het college goed te kunnen beoordelen;

Verzoekt het college bij elk raadsvoorstel dat direct effect heeft op de inwoners van Diemen in de raadsvoordracht op te nemen van welk niveau op de participatieladder gebruik gemaakt zal worden, met ingang van 2020.

En gaat over tot de orde van de dag.

D66-fractie

Kai de Haan
Jeannette Pietersen
Rick Poelwijk
Herman Berkhout

Motie 6 Eet Groen(te) luidt als volgt:

De gemeenteraad van Diemen, in vergadering bijeen op 7 november 2019

Constaterende dat

- Onder andere het IPCC, het Planbureau voor de Leefomgeving en de Voedsel- en Landbouworganisatie van de VN aanbevelen minder vlees te eten als middel in de strijd tegen klimaatverandering;

Overwegende dat

- De verandering naar minder vlees eten voort moet vloeien uit een eigen keuze;
- De gemeente Diemen een voorbeeldfunctie heeft in het aanmoedigen van een duurzame keuze;

Verzoekt het college op openbare door de gemeente georganiseerde gelegenheden geen hapjes met vlees meer te serveren.

En gaat over tot de orde van de dag.

D66-fractie

Kai de Haan
Jeannette Pietersen
Rick Poelwijk
Herman Berkhout

De heer SIKKING: dank u voorzitter. Voor ons ligt de programmabegroting 2020. Bij de algemene beschouwing van 2019 was Leefbaar Diemen blij verrast met de verhoging van de toeristenbelasting. Een punt uit de koker van Leefbaar Diemen dat zomaar overgenomen is. Bij deze begroting kunnen wij ons niet meer op de borst kloppen want de coalitie heeft alles dichtgetimmerd en is bezig haar beleid uit te voeren.

In het Diemer Nieuws staat een goede weergave van de programmabegroting 2020. De conclusie is dat er meer geld van de burgers nodig is. Als politieke partij kan je wel de hele programmabegroting van 2020 doorworstelen en interessante vragen stellen op microgebied maar er zal niets veranderen want de opstellers hebben hun werk prima gedaan en leggen alles netjes uit over het hoe en waarom. Dit is een compliment aan jullie maar hierbij komt wel dat de coalitie de gelederen sluit.

De vraag die men aan ons kan stellen als onafhankelijke partij in Diemen is van wat willen jullie dan anders en deze vraag komt een aantal malen terug. Wij zijn misschien wel groener dan de vijf van GroenLinks hier. De CO2-uitstoot, de fijnstof en de ultrafijnstof zouden wij willen aanpakken. Maar GroenLinks, de leider van de coalitie ziet er geen bezwaar in om voor de biomassacentrale een verklaring van geen bedenkingen af te geven maar ze is wel tegen een biomassacentrale. Leg dat maar eens uit aan de bewoners van Diemen. Wat wij als onafhankelijke partij in Diemen willen is dat er geld vrijgemaakt wordt voor het terugdringen van fijn- en ultrafijnstof maar daarover staat niets in deze begroting.

In 2018 stonden wij hier met zes punten voor 2019. Even een terugblik waar het toen over ging. Het eerste punt was onderwijs, een leven lang leren. Het tweede punt was toeristenbelasting. Dat is afgerond. Dan afval. Dan hadden we het over grondstoffen en het aanbod en het vierde punt was cultuur en kunst. Dat ging over het bevrijdingsbeeld en de pastorie. Punt 5 was woningnood, bouwen aan de randen van de gemeente en 6 was moties en amendementen. Die hebben wij toen niet ingediend. Die hebben we in de rest van het jaar gebracht. In een aantal punten is er beweging gekomen. De punten blijven staan omdat er nog meer beweging in moet komen.

Nog even ons resumé op de programmabegroting 2019. Laten we niet het brave jongetje uit de regio zijn maar gewoon volgroeid en eigenwijs. Diemen blijft zelfstandig. Diemen, eigenwijs en Leefbaar, los van Amsterdam, aldus in 2019.

Nu de begroting 2020. Er komen bij ons vier nieuwe punten bij. Punt 7 mens, natuur en samenleving. Punt 8 meer aandacht voor goede initiatieven. Punt 9, een mediator in Diemen en punt 10 erfpacht.

Dan de vraag van wat willen jullie dan anders. Dat gaat dan over punt 7 mens en samenleving. Ooit is er een motie over tiny houses in de prullenmand verdwenen. Leefbaar Diemen ziet mogelijkheden om mens en natuur samen te laten leven. En hiermee kan weer een druppel op de gloeiende plaat van de huizenmarkt voor wat verkoeling zorgen. Wat we als onafhankelijke partij van Diemen willen is dat er geld wordt vrijgemaakt om de mogelijkheden te onderzoeken of en waar tiny houses in Diemen mogelijk zijn.

Wat willen jullie dan anders? Weer punt 7 mens, natuur en samenleven. Park Spoorzicht is een heilige enclave voor GroenLinks maar laat mens en natuur samenleven. Aan de noordkant van Spoorzicht kunnen sociale en middeldure woningen gebouwd worden. Het park hoeft hiervoor niet opgeofferd te worden. Zelfs het hele plan naar verdicht (dicht) bouwen en zoeken naar postzegellocaties zoals Buitenlust kan dan van de baan. Ook met uitruil van grond voor de geplande bouw in de Arent Krijtsstraat kunnen we als entree een prachtig verkoelend park maken. Stop met zinloos geld uitgeven en plannen doordrammen als de bewoners dat niet willen.

Wat willen jullie dan anders? Dat is dan punt 8. Meer aandacht voor goede initiatieven. Bijvoorbeeld de lintjesregen. Diemen geeft veel te weinig complimenten aan bewoners die het goed doen. Ook GroenLinks vindt dat en adverteert met lintjes zodat we kunnen stemmen op mensen die hun tuin onttregelen. In verband met de toenemende regenval door klimaatverandering maar GroenLinks Diemen geef dan ook zelf het goede voorbeeld. Zijn al jullie voor- en achtertuinen onttregeld?

Dan punt 8. Terug naar de begroting. Meer aandacht voor goede initiatieven. Meer geld voor communicatie. Bij de fysieke uitvoering van herinrichtingsprojecten hebben de bewoners vragen over de voortgang. Wat gaan ze nu doen? Waarom duurt het zo lang? Waarom doen ze maar wat zonder overleg? Bij herinrichtingsprojecten komen de bewoners voor hoge kosten te staan waarbij ze zich afvragen of de gemeente niet moet opdraaien voor de kosten. Het is al jaren ervoor met inspraak gecommuniceerd maar wie deed dat nou nog? Daarom pleiten wij als onafhankelijke partij in Diemen voor meer geld om frequent, bijvoorbeeld per 14 dagen, met bewoners binnen herinrichtingsprojecten te communiceren om de vorderingen en gevolgen onder de aandacht te brengen. In de tafeltjesronde schrokken wij van een antwoord dat wij kregen: het antwoord was alles staat op de website en de mensen lezen het toch niet. Het ligt dus volgens die ambtenaar aan de bewoners en niet aan de communicatie. Wij delen deze mening niet.

Wat willen jullie dan anders? Een mediator in plaats van een boa. Als klachten van bewoners niet naar wens worden behandeld volgen de opmerkingen als 'aan de gemeente heb je niets' of 'Je ziet de politiek alleen bij de verkiezingen'. Een andere opmerking die we vaker konden lezen is 'ik heb mijn vertrouwen in de politiek verloren'. Kortgeleden vroeg de PvdA nog wat kunnen wij doen om het vertrouwen te herstellen.

Na een aantal keer bij de bezwarencommissie als toehoorder aanwezig te zijn geweest concluderen wij dat bewoners verwachtingen hebben dat de gemeente ruzies van bewoners onderling moet oplossen. De rijdende rechter kan ook hier in Diemen zo aan de gang. Als Onafhankelijke Partij pleiten wij voor een gemeentelijke mediator in plaats van een boa. Ga met de mensen praten en fixeer je niet alleen op wetten en regels. Uitvoerders doen wat opgedragen is, zinloos of niet, zij doen het gewoon zo. Hier komt de afvalcontainer, hier een verkeersbord. Maar meneer, is dat daar niet een betere plaats? Nee, daarvoor moet je bij de gemeente wezen. Diemen, waar is het rekmanifest voor dit soort zaken? Een mediator kan de standpunten bemiddelen tussen bewoners, gemeente, uitvoerders, boa's enzovoort en ze worden veel te weinig ingezet. Meer inzet van een mediator zal heel veel besparingen geven aan ambtelijk werk.

Dan komt de vraag weer: wat willen jullie dan anders. Erfpacht, punt 10. Dat is eigenlijk iets wat we hebben geërfd van de slimme boeren hier. Erfpacht, dit woord komt drie keer voor in

de programmabegroting. Het is een heikel punt waarmee veel geld is te verdienen maar college, hoeveel kostte de grond bij uitgifte en hoeveel is er in de jaren al aan verdiend? Het is een fait accompli en we missen de grip hierop.

Omdat we bijna aan de spreektijd toe zijn hebben we wat punten als de sociale woningbouwambitie en de regioambitie openstaan. En aan de stralingsproblemen van het G5-netwerk komen we nu ook niet toe maar hiervoor zouden wij graag een onafhankelijk onderzoek, al dan niet door de rekenkamer, willen laten uitvoeren.

Oké Leefbaar Diemen. Verbeter de wereld en begin bij jezelf. Een aandachtige luisteraar zal wel opgemerkt hebben dat wij ons in deze beschouwing een Onafhankelijke Partij noemden. Dat klopt, wij gaan niet verder met Leefbaar Diemen. Wij kiezen voor een nieuwe naam en met een sterk uitgangspunt. Leefbaar Diemen was ontstaan door de roep om leefbaarheid. Ondertussen hebben bijna alle partijen onze standpunten overgenomen. Wij gaan nu verder als Onafhankelijke Partij voor alles wat goed gaat of beter kan in Diemen met het belang van haar bewoners voorop. Wij maken onafhankelijke keuzes ingegeven door de bewoners die met ons mee willen denken en doen.

Voor de goede orde. De aanvraag voor de naamsverandering is door het Centraal Stembureau bekeken en akkoord bevonden. De formele brief ontvangen wij begin volgende week.

Volgende week donderdag zal dit besluit in het Diemer Nieuws gepubliceerd worden. Daarna hebben belanghebbenden de mogelijkheid om gedurende 6 dagen beroep aan te tekenen bij de Raad van State. Daarna is onze naamswijziging definitief. Dus voorlopig stemmen wij en tekenen wij met de naam Leefbaar Diemen.

De heer PORTEGIJS: dank u voorzitter. Ik wilde even beginnen met op te merken dat ook wij een onafhankelijke partij zijn maar de heer Sikking hoeft zich geen zorgen te maken. Wij overwegen geen naamsverandering. Wel, en dat heb ik als kopje boven mijn stuk gezet. Op basis waarvan bemoeien wij ons met politiek? Wij vinden dat we knopen moeten doorhakken en dat we moeten kiezen voor het publieke belang op basis van de eigen uitgangspunten. Op die manier proberen wij een bijdrage te leveren aan het wel en wee in de gemeente Diemen en dankzij de keuzes die de afgelopen jaren door de gemeente zijn gemaakt is Diemen voor velen een prettige plaats om te wonen. Dankzij het politieke mandaat dat de Partij van de Arbeid de afgelopen keren heeft gekregen bij de verkiezingen hebben we onze idealen een stapje dichterbij kunnen brengen. Dat deden we in samenspraak maar belangrijker soms ook in tegenspraak met betrokkenen op basis van ons verkiezingsprogramma en de afspraken in het collegeakkoord. Maar er is geen enkele reden om op onze lauweren te rusten. Er is nog genoeg te doen. De PvdA-fractie wil bouwen aan een gemeente waarin het prettig blijft om te wonen zodat ook onze kinderen gelukkig en duurzaam kunnen leven. Voldoende betaalbare woonruimte is daarbij een eerste vereiste en we kunnen natuurlijk alle cijfers in twijfel trekken maar er is gewoon een tekort aan betaalbare woonruimte. Dus er moet bijgebouwd worden.

Het werken aan zo'n gemeente vergt de komende jaren de nodige inspanning. En soms zullen we als politici tegen de stroom in moeten roeien. Een steuntje in de rug, adequate voorzieningen, betaalbaar wonen, duurzaamheid. Dat klinkt in ieder geval in de oren van de Diemense PvdA-raadsleden nog steeds als een vanzelfsprekendheid maar zeker als deze beleidsuitgangspunten vorm krijgen in de directe omgeving van bewoners (en bij

duurzaamheid en betaalbare woningen is dat vaak het geval) worden er regelmatig vraagtekens gezet bij die vanzelfsprekendheid. In tijden van ombudspolitiek en cliëntisme verdwijnt het publieke belang achter de horizon en de ervaring leert ons dat dat publieke belang vooral uit het oog verdwijnt zodra de achtertuin de plaats van overheidshandeling wordt.

Politiek besturen is niet voor bange mensen en een goed raadslid zal niet snel de populariteitsprijs winnen. Een goed politicus houdt rekening met de wensen van bewoners zonder die slaafs te volgen. Hij of zij gaat in gesprek met mensen die een tegengeluid laten horen maar laat zijn keuzes niet door dat tegengeluid dicteren. Oplossing van het stikstofprobleem en van het klimaatprobleem maar ook de oplossing van het woningprobleem vragen om een stoere daadkrachtige overheid. Een overheid met voldoende mogelijkheid om het beleid te bepalen. Een overheid die verantwoording aflegt en uitlegt waarom ze doet wat ze doet maar ook een overheid die tegen de wind in durft te varen als de oplossing van de problematiek daarom vraagt. Ministers, wethouders en volksvertegenwoordigers hebben moed en leiderschap nodig om de noodzakelijke maatregelen te nemen.

Er is nog genoeg te doen. De gemeente moet zekerheid bieden en moet daarom durven investeren. Ik noem in willekeurige volgorde we willen zekerheid dat er voldoende publieke voorzieningen zijn in de gemeente. We willen zekerheid dat er voldoende betaalbare woonruimte is. We willen zekerheid dat er een steuntje in de rug is voor mensen die het minder goed hebben getroffen en we willen zekerheid dat er werk wordt gemaakt van de duurzaamheid.

De grote vraag is en blijft wat voor een gemeente we willen zijn. Staan we onderaan op de lijst van de lokale lasten met rijkdom aan de top en onzekerheid voor de rest of bieden we een prettige leefomgeving aan alle bewoners en durven we daar een prijs voor te vragen.

1. Voldoende publieke voorzieningen. De groei van de gemeente vraagt om uitbreiding van de voorzieningen. De gemeente investeert daarom in de bouw van een nieuwe sporthal op de plek van de voormalige blaashal en naast de huidige sporthal. De nieuwe en de huidige sporthal worden samengevoegd en de PvdA-fractie is er voorstander van om dit nieuwe complex ook een nieuwe naam te geven en hiervoor te zijner tijd in overleg te treden met de gebruikers. Deelt het college deze mening? Ook wordt er geïnvesteerd in een nieuwe brede school in Holland Park inclusief gymzaal. Dit is een ander voorbeeld van een uitbreiding die noodzakelijk is gezien de groei van het inwoneraantal en de komst van een nieuwe wijk. Wij zullen onze ogen openhouden omdat we het niet uitgesloten achten dat er op korte termijn nieuwe investeringen nodig zijn om de voorzieningen mee te laten groeien met het inwoneraantal. Op dit moment is natuurlijk vooral de vraag prangend wanneer de eerste hockeybal geslagen kan worden. Durft het college al een datum te noemen?

2. Betaalbaar wonen. Wonen is een primaire levensbehoefte en geen luxe goed maar dat dreigt het in de Randstad steeds meer te worden. Woonruimte is schaars, betaalbare woonruimte nog schaarser en wachttijden van 10-12 jaar voor een sociale huurwoning zijn geen uitzondering. Samen met de regio hebben we een verantwoordelijkheid om te zorgen dat er voldoende woonruimte beschikbaar is voor iedereen, niet alleen voor de Nederlanders met een flinke beurs. Daarom zijn we trots op het coalitieakkoord waarin flinke ambities zijn opgenomen voor sociale en middeldure huur. De palen voor de eerste nieuwe sociale huurwoningen op de Sniep zijn dit jaar geslagen. De heer Prins beweerde van niet maar

volgens mij zijn ze al geslagen. Hij schudt nu zijn hoofd maar we gaan straks uitzoeken wie er gelijk heeft. Daar zijn we ontzettend blij mee maar we zijn er nog niet. Het realiseren van betaalbare woningbouw, het realiseren van de ambities uit het collegeakkoord houdt de komende jaren onze volle aandacht zodat Diemen een gemeente is waar het voor iedereen prettig wonen is, ongeacht de grootte van je beurs.

In dit kader komen wij met een motie over de zelfbewonersplicht en tot mijn vreugde heb ik gezien dat die al door veel andere fracties wordt gedeeld.

3. Een steuntje in de rug. Het hebben van werk gaat niet alleen om inkomen. Volwaardig meedraaien en een nuttige bijdrage leveren geeft erkenning en het gevoel dat je ertoe doet. Het is niet voor iedereen vanzelfsprekend dat dit op eigen kracht kan worden gerealiseerd. Ondanks de nog steeds groeiende economie blijft het van belang om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een steuntje in de rug te geven middels extra coaching en begeleiding. Dit geldt zowel voor kwetsbare jongeren als voor ouderen die het toch al moeilijk hebben om een volwaardige werkplek te vinden en te behouden. Dat deze steun intensiever en langer moet zijn om een duurzame uitstroom te krijgen is evident en dat laten de uitstroomcijfers ook zien. Iedereen heeft recht op zekerheid. De PvdA wil dat iedereen betrokken is bij de samenleving en dat iedereen mee kan doen. Sociaal isolement moet worden tegengegaan en het valt niet altijd op maar veel mensen zijn eenzaam. Twee weken terug was de week van de eenzaamheid en de kranten stonden er vol van. Eenzaamheid maakt onzeker, kwetsbaar en kan mensen het gevoel geven dat ze buiten de maatschappij komen te staan. Eenzaamheid speelt zich af in alle leeftijdscategorieën maar wat de Partij van de Arbeid betreft krijgen ouderen de meeste aandacht in het gemeentelijke beleid. Als gevolg van landelijk beleid zullen ouderen, ook de minder zelfredzamen, langer zelfstandig blijven wonen. Dit vergt nog meer inspanningen om sociaal isolement te voorkomen. Hierbij dient nadrukkelijk rekening te worden gehouden met de etnische diversiteit in de gemeente. Vereenzaming komt naar onze mening immers vaker voor bij mensen die niet in Diemen geworteld zijn en we noemen de ouderen maar we mogen de jongeren niet vergeten. Zeker niet in Diemen waar veel studenten wonen. Eenzaamheid onder jongeren is vaak nog een taboe en verdient juist daarom onze aandacht. Maatschappelijke uitval ligt immers op de loer door een grotere kans op drugs- of gameverslaving, depressie en een teruggetrokken bestaan. Starten in je leven met 1-0 achterstand gunnen wij niemand.

Dankzij de politieke keuzes die gemaakt zijn telt Diemen vele publieke voorzieningen en een breed en divers aanbod van activiteiten. Ik denk hierbij bijvoorbeeld aan uiteenlopende zaken als de bouw van het zwembad Duran, de realisering van het Huis van de Buurt, het activiteitenaanbod in De Schakel, het brede sportaanbod en de mogelijkheden die De Omval biedt. Dat aanbod is een middel om vereenzaming tegen te gaan maar hoe krijg je de mensen uit hun huis en over de drempel bij de diverse locaties? Kunnen de ruimtes van De Omval overdag op een andere manier gebruikt worden? Wij vragen het college om in overleg met betrokken instellingen op korte termijn in beeld te brengen wat mogelijk is om de deelname aan activiteiten te bevorderen. Het in kaart brengen van de openstaande activiteiten zou daarbij een eerste stap kunnen zijn want uit contacten die wij hebben met bijvoorbeeld Diemen Voor Elkaar blijkt het aanbod van verschillende instellingen toch niet voldoende bekend te zijn. Een publicitaire aanpak vanuit de gemeente zou deze onbekendheid kunnen verminderen.

4. Duurzaamheid. Ik zei het al: politiek is niet voor bange mensen en dat geldt ook voor de keuzes die gemaakt moeten worden bij de aanpak van het woningprobleem en dat geldt ook voor de keuzes die voorliggen bij het oplossen van het klimaatvraagstuk. Sommigen kijken weg door de cijfers omtrent klimaatverandering te ontkennen. Ik denk hierbij aan Trump of Baudet maar ook aan het landelijke CDA die de stikstofrapporten van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu ter discussie stelt. Andere partijen sluiten met veel tamtam een klimaatakkoord maar als er vervolgens een voorstel komt om de maximumsnelheid te beteugelen ter bescherming van de mens en het milieu trapt de VVD, de vroem-vroem democraten, vanwege angst voor de boze automobilist onmiddellijk en nadrukkelijk op de rem teneinde het gaspedaal ingedrukt te kunnen houden voor een paar minuten tijdwinst. Toen ik de zin opgeschreven had dacht ik het lijkt wel literatuur. Het is heel goed om de burger bij het beleid te betrekken maar participatie geeft als zodanig geen oplossing. Neem waterveiligheid. Het lijkt omwille van het algemeen belang heel verstandig om indien de dijkverbreding een oplossing biedt voor wateroverlast even niet naar de mening te luisteren van de boer die aan die dijk woont. Natuurlijk wil die participeren maar ik durf u te beloven, al participeren we avonden lang, we zullen het nooit eens worden want hij is tegen de verbreding van de dijk en we kunnen hem geen ongelijk geven. Wat moeten wij doen? Wij moeten de dijk verbreden en zijn probleem proberen op te lossen. Wat geldt voor waterveiligheid geldt natuurlijk evenzeer voor vele andere zaken waar wij als gemeenteraad in de loop van het jaar knopen over moeten doorhakken. Dat doorhakken van knopen blijft de primaire taak van de gemeenteraad als hoeder van het publieke belang en het democratisch evenwicht.

Motie 3 Zelfbewoningsplicht luidt als volgt:

De gemeenteraad van Diemen, in vergadering bijeen op donderdag 7 november 2019

Constaterende dat:

- Het aantal woningen dat gekocht wordt om te verhuren, het zogenaamde buy to let, tussen 2009 en 2017 is gestegen van gemiddeld 2% naar gemiddeld 5%;
- Het aantal woningen dat in Diemen gekocht werd om te verhuren zelfs 10% was;
- Het aantal individuele eigenaren met verschillende woningen in het bezit is toegenomen;
- De huizenprijzen fors stijgen, de afgelopen drie jaar met gemiddeld bijna 8% per jaar;
- Middeninkomens en starters niet kunnen concurreren met kapitaalkrachtige beleggers en een woning in Diemen voor deze groepen zo minder bereikbaar wordt;

Overwegende dat:

- We in Diemen willen bouwen voor bewoners, niet voor beleggers;
- Een zelfbewoningsplicht ervoor zorgt dat de koper een verplichting heeft om zelf in de woning te gaan wonen en dat deze clause ervoor zorgt dat een woning niet aangeschaft kan worden om te verhuren (buy to let);

Verzoekt het college om:

- Bij nieuwe koopwoningen te realiseren op grond van de gemeente standaard in de voorwaarden een zelfbewoningsplicht op te nemen;
- Bij nieuwe projecten op grond van private partijen, indien juridisch mogelijk, een zelfbewoningsplicht op te nemen in een anterieure overeenkomst;
- Te onderzoeken of het ook mogelijk is een zelfbewoningsplicht in te voeren voor bestaande bouw.

En gaat over tot de orde van de dag.

PvdA	GroenLinks	VVD	D66
Nico Portegijs	Nicole van Engelen	Brigitte Wielage	Kai de Haan
Sofie Kuilman	Hilda van 't Riet	Bert Timmer	Jeannette Pietersen
Frank Geerts	Yeliz Yildiz-Kaya	Johan Jägers	Herman Berkhout
	Rian van Rossum		Rick Poelwijk
	Jochem Douw		
LBD	OPD		
Jan Sikking	Peter Prins		
Leo Smits	Evert den Heijer		

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. De algemene beschouwingen. Ze heten niet voor niets algemeen, dus we hebben het vrij algemeen gehouden. Ik begin per programma wat op- en aanmerkingen te leveren.

Programma Sociaal en Jeugdzorg. We hebben gesproken met verschillende medewerkers en krijgen de indruk dat er efficiënt wordt samengewerkt tussen verschillende partijen zoals de Brede Hoed en de scholen. We vragen ons af wat de rol van Stichting Welzijn Diemen is binnen deze samenwerking. We zouden graag zien dat er meer duidelijkheid komt over de rol van de SWD binnen de jeugdzorg. De preventieve aanpak zoals de inzet van de enige jongerenwerker is in onze ogen onderbelicht.

Programma Veilig Scheerlicht. Het integraal vergunningsverlenings-, toezichts- en handhavingsbeleid is een kwalitatief goed beleidsvoorstel en daar zijn wij ook zeer tevreden mee. Het project Scheerlicht zou efficiënter kunnen worden ingezet als er duidelijkheid zou zijn over de huisvestingsverordening. De PvdA is daar, begrijp ik, al een fervent aanhanger van met een motie. Personele problemen vinden wij geen excuus voor het uitstel van die huisvestingsverordening. Het college is immers ook verantwoordelijk voor de aansturing en continuïteit van de ambtelijke organisatie.

Programma Vrije tijd, Onderwijs en Gebiedsontwikkeling. Er is een samenhang tussen deze programma's. Wat zien wij? Bouwen, bouwen en nog eens bouwen. Zonder verdere invulling van beleid op de gevolgen. Een groeiend tekort aan kinderopvang, een toekomstig tekort aan basisschoollokalen, medische voorzieningen zoals huisartsen, sportvelden en groen. Dat zal op termijn investeringen vragen. Weliswaar wordt de kinderopvang in Holland Park verachtvoudigd maar in de andere wijken zitten we nog steeds met een tekort.

Programma leefomgeving en klimaat. Als we alles maar vol bouwen, dan ontstaat er een hitte-eiland effect. Gebouwen maar ook wegen en spoorlijnen houden namelijk de warmte vast, ook in de avond. Ten opzichte van het buitengebied kan het zomaar acht graden warmer worden. Daarom is behoud van groen zo belangrijk.

Soms pakken goede bedoelingen niet goed uit. Zo wilde de boswachter de inheemse wilde planten en bloemen laten zien in een wandeling langs de Molenkade. Door het nieuwe maaibeleid groeiden die weelderig. Hij had van tevoren de tocht verkend en alles geïnventariseerd. Op vrijdagmorgen had hij de wandeling nog eens nagelopen. De volgende dag verzamelde hij met een groep inwoners bij Beukenhorst maar wat bleek, met de groep aangekomen bij de Molenkade was alles tot op de centimeter weggemaaid.

Programma Verkeer. Wij vinden een enkel woord met ‘dit is een 30 km zone’ onvoldoende garantie geven op verkeersveiligheid. Als de automobilist het bord al heeft gezien tussen de bomen en de andere verkeersborden, lijkt de bestuurder een kort geheugen te hebben.

Herhaling van de 30 km borden of andere signaleringen in de gebieden is wenselijk. Zeker als het gaat om omvangrijke zones of gebieden in het centrum of de Bovenrijkersloot bijvoorbeeld.

Programma Samen besturen. We moeten ons ervan bewust zijn dat er naast de politieke rol ook een bestuurlijke rol is voor de raad. Misschien iets voor een thema-avond? De Omgevingswet dwingt ons ertoe voor participatie een goed onderbouwd proces op te zetten. Er is een begin gemaakt en er wordt nu over participatie gesproken. Echter, we missen de verankering van volwaardige participatie en hopen dit op korte termijn structureel terug te zien binnen alle programma's.

Programma Financiën. Ten eerste onze complimenten aan de ambtelijke organisatie over de verbeterde kwaliteit van de begroting 2020 en de grote inzet bij de tafeltjesronde. Als eerste vergeleken wij de begroting met alle vragen van vorig jaar. Het merendeel was verwerkt in de huidige begroting 2020. Goed werk dus.

Vorig jaar werden de eventuele financiële problemen op de lange termijn nog ontkend. Nu staat beschreven dat er vanaf 2022 een terugval van de structurele lasten en baten is en de reden hiervan is duidelijk aangegeven. Echter, we zien nog geen oplossingen om de financiële positie te versterken. Wij zijn van mening dat die nodig zijn om toekomstige tegenvallers op te vangen.

Paragraaf Lokale heffingen. Ozb. Uitgangspunt bij de beoordeling daarvan is dat de regering ieder jaar weer beloofd dat we erop vooruitgaan. Vooral de lagere en de middeninkomens kunnen nog steeds niet profiteren van de economische vooruitgang. Of dit voor 2020 wel het geval is moeten we afwachten.

Naast deze punten verwachten wij een groeiende onevenwichtigheid tussen de ontvangsten ozb en de korting uit het gemeentefonds voor de komende drie jaar. Hierdoor komen wij tot de conclusie dat een geleidelijke verhoging over meerdere jaren meer recht doet aan de inwoners met lagere en middeninkomens. Wij zullen daarvoor een voorstel indienen om te beginnen met maximaal 3,5% inclusief de index en vervolgens de ozb-verhoging per jaar te bekijken.

Afvalstoffenheffing. Is het terecht, een beetje kip en ei verhaal, dat de inwoners meer moeten betalen voor een door de gemeente ingewikkeld en te divers opgezet inzamelsysteem? Moeten

we niet eerst het inzamelsysteem uniform en klantvriendelijk maken en dan bepalen of er extra betaald moet worden voor de verwerking van bijvoorbeeld restafval?

Tot slot. Wij blijven ons inzetten voor onze prachtige gemeente en laten wij als gemeente Diemen hierin het juiste voorbeeld geven.

Mevrouw DE GRAAFF: dank u voorzitter. Allereerst wil de fractie van het CDA weer eens onze waardering uiten richting het college en de ambtenaren voor het lijvige document dat in leesbare en gestructureerde vorm is aangeboden. Diemen is een dynamische gemeente maar ook een moedige gemeente, we willen zelfstandig blijven. We herinneren ons een Nieuwjaarsspeech van de burgemeester waarin hij duidelijk wist te maken dat de schaal waarop Diemen bestuurd wordt een juiste blijkt te zijn. De lijnen zijn betrekkelijk kort en er is nog overzicht mogelijk. Dat is een mogelijkheid die wordt benut en dat maakt het weer een verdienste van het bestuur.

Tegelijkertijd zijn de uitdagingen op gemeentelijke schaal wel gegroeid. De landelijke overheid decentraliseert en legt daarmee meer verantwoordelijkheden neer bij de gemeente. Ook internationale ontwikkelingen gaan beslag leggen op Diemen. Dat verklaart dat woorden die de term duurzaam bevatten 138 keer voorkomen en woorden die de term klimaat bevatten 58 keer voorkomen in de begroting.

Er is dan moed voor nodig om op eigen benen verder te gaan maar die bezitten we kennelijk. We zetten zelfs soms de toon voor anderen. Zie Scheerlicht bijvoorbeeld waar andere gemeenten een voorbeeld aan kunnen of zouden kunnen nemen. Ik kom erop terug. Kortom, wij van het CDA Diemen steunen deze zelfstandige opstelling van harte.

De begroting getuigt van toenemende complexiteit en formuleert ambitieuze doelstellingen. Doelstellingen waarvan de resultaten niet gemakkelijk behaald kunnen worden. Het gaat om processen die tijd en geld kosten en een maatschappelijk draagvlak behoeven.

Ik ga nu wat nader in op enkele zaken uit de begroting zonder te streven naar volledigheid met de focus op jeugdzorg, diversiteit, veiligheid en stijgende woonlasten.

De jeugdzorg is een voorbeeld van decentralisatie en gemeenten, niet alleen Diemen, worstelen zowel met de financiering als de inhoudelijke invulling. Het gaat ons aan het hart. Er bestaat weliswaar brede bereidheid om geld te besteden aan jeugdzorg maar de vraag blijft op welke manier dat effectief en goed gecoördineerd kan worden besteed.

Jeugdzorg kan de disfunctionaliteit van een gezin niet compenseren. Iedere gemeente gaat hierin haar eigen weg. Moeten die allemaal zelf het wiel uitvinden of bestaat er landelijke consensus over de juiste aanpak? De VNG heeft op landelijk niveau raamcontracten gesloten voor de jeugdzorg. Hierbinnen kunnen gemeenten naar gebruik afrekenen. Welke mening bestaat hierover bij de gemeente Diemen?

Ons volgende punt. Onder het kopje 'Sociaal en Divers' op pagina 7 staat een voornemen genoemd om de inclusiviteit in het kader van diversiteit te verbeteren waarbij met netwerken, variërend van PCOB tot Stichting As Salaam en anderen een dialoog wordt aangegaan. Dat klinkt het CDA goed in de oren en doet onze vrees afnemen voor een diversiteitsbeleid van quota en verplichte cursussen. We bepleiten wel het toepassen van een principe van wederkerigheid. Het gaat de gemeente hopelijk niet om het ophalen van verlanglijstjes. Vrij naar een bekend citaat van John F. Kennedy zegt het CDA Diemen: Beste Diemenaren en

Diemenezen, vraag niet wat inclusiviteit voor jou kan doen maar vraag wat jij kan doen voor inclusiviteit.

Ik kom nu terug op Scheerlicht in het kader van veiligheid. Op bladzijde 42 onder het subdoel 'Minder criminaliteit', te weten punt 1.1.8, lezen we over de uitrol van Scheerlicht: 'Daarbij is het uitgangspunt dat de repressieve aanpak wordt omgezet in een proactieve inzet en uiteindelijk leidt tot een preventieve rol van gemeente en ketenpartners.' Dat klinkt ons eerlijk gezegd sprookjesachtig in de oren. Preventie is altijd goed maar repressie, zeker bij zware criminaliteit, lijkt ons onvermijdelijk en geboden. De formule van Scheerlicht is succesvol gebleken: 'if it works, don't fix it'.

De 'Rekenvoorbeelden ontwikkeling woonlasten voor huishoudens' op pagina 157 zijn illustratief en verontrustend, zeker voor mensen met een eigen woning. Bij de huurwoningen zien we het effect van ozb niet genoemd. Het lijkt logisch, huurders betalen immers geen ozb meer maar kan het niet zo zijn dat de verhuurder indirect de verhoging van ozb doorberekend in de huurprijs? Verder, de WOZ-waarde bepaalt voor een deel hoeveel huur men betaalt omdat het invloed heeft op de puntentelling van een zelfstandige huurwoning. Dit zien we niet terug in het overzicht.

Wat betreft de afvalstoffenheffing, dat is een zogenaamde bestemmingsheffing. Dat betekent dat de gemeente kosten in rekening mag brengen maar er geen winst op mag maken. Hoort het bij het voornemen van het college over verhoging dat een gebleken overschot wordt terugbetaald aan de bewoners?

De VOORZITTER: ik schors de vergadering tot 19.15 uur. Eet smakelijk.

2.b Pauze/diner

De VOORZITTER: ik heropen de vergadering.
(mevrouw Yildiz-Kaya is in de vergadering gekomen)

2.c Eerste reactie college op algemene beschouwingen, moties en amendementen

De VOORZITTER: een reactie van het college op de algemene beschouwingen, de moties en amendementen maar dat zal op hoofdlijnen zijn. Dus het kan zijn dat niet alle onderwerpen precies allemaal voorbijkomen omdat we proberen kort en bondig op een aantal onderwerpen in te gaan. Dus als u dingen mist kunnen wij daar volgende week als college op terugkomen.

Wethouder SCHOLTEN: dank u voorzitter. Het is de begroting 2020. Dus ik open toch maar even met een korte financiële beschouwing en daarna gaan we over op wat wellicht nog veel belangrijker is, dan gaan we over het beleid praten.

Het is mij opgevallen dat de raadsleden alle stukken goed gelezen hebben en kennelijk ook de risicoparagraaf in voldoende mate tot zich genomen hebben en ook de winstwaarschuwingen die wij bij de septembercirculaire gegeven hebben. Dat vind ik prettig dat iedereen het op die manier heeft opgevat maar laten we tegelijkertijd ook maar constateren dat de situatie in Diemen op financieel gebied relatief gezond is. We hebben nog wel wat zorgen op de lange termijn zoals Ons Diemen ook terecht aangaf maar het college denkt dat allemaal op te

kunnen vangen. Dus in die zin een evenwichtige begroting met voldoende perspectief voor de toekomst. De toekomst is zeker niet financieel zorgeloos maar ook nog niet financieel zorgwekkend.

Er zijn op financieel gebied 2 amendementen ingediend. Laat ik die meteen met het stukje over de financiële beschouwing doornemen. Het eerste amendement gaat over de extra verhoging van de ozb. Ik begrijp wat er staat maar voor een deel ook niet. Laten we wel wezen dat onze ozb-inkomsten altijd veel hoger waren dan de minderingspost die in de rijksbegroting zat. Dat is ook gewoon beleid, dat gaat bij een hele hoop gemeenten zo. Alleen, dat surplus zien we afnemen en dat neemt af als gevolg van de berekeningswijze in de algemene uitkering die in principe ingaat op algemene WOZ-stijgingen en in Diemen hebben we een wat hogere WOZ-stijging. In 2018 waren we nog koploper in Nederland. Toen hadden we de hoogste WOZ-stijging in heel Nederland. Overigens hebben we toen met 1/10 punt Zwolle verslagen maar het is dus gewoon fors en dat betekent dat dit niet alleen voor dit jaar of het afgelopen jaar werkt maar ook in de toekomst door blijft werken.

Het college vindt het verstandig om nu die extra verhoging te gaan doen omdat het gat dat ontstaan is, en dat is niet in 1 jaar ontstaan maar dat is in meerdere jaren ontstaan omdat we een aantal jaren geen extra ozb-verhoging gevoerd hebben behalve een kleine inflatiecorrectie. Dus dat groeiend gat willen wij dicht, ook om in volgende jaren weer een fundamenteel gezonde basis in de begroting te hebben.

In het amendement wordt nog een overweging gegeven dat dit in eerdere jaren nooit heeft geleid tot een verhoging. Dat verschil is een groeiend verschil maar dat begint zeker door de afgelopen 2 jaar echt stevig op te lopen en dat betekent dat het nu voor ons een signaal is om er wat aan te doen. Overigens zijn wij niet de enige gemeente in de regio die het op deze manier doet. Ik heb in de voorstellen van Ouder-Amstel gezien dat die om die reden met 10% extra gaat verhogen. Dus het past wel in de manier waarop de financiën van gemeenten geregeld zijn.

De VVD zegt ook van u heeft het nog nooit toegepast bij verlaging. Dat klopt maar ook bij verlaging waren wij niet zulke snelle dalers dat wij sneller daalden dan de rest van Nederland. Dus die situatie heeft zich verder nog niet voorgedaan. Dan kun je nog de suggestie volgen van moeten we dat in 1 keer doen of gaan we het in 2 of 3 stappen doen. Het college zei van laten we een heldere stap nemen. Dat geeft een stevig fundament op de meerjarenbegroting en dat geeft ons ook een stevig fundament om bij volgende kadernota's en begrotingen nog verder te discussiëren. Ik heb in het begin van mijn betoog al gezegd van u heeft allemaal de risicoparagraaf goed gelezen en ook alle voorbehouden bij de septembercirculaire. Dat is ook voor het college aanleiding om gezien die risico's en voorbehouden om hieraan vast te houden.

Het tweede amendement van financiële aard wat overigens niet verder de reserve van de gemeente betreft maar de afvalstoffenheffing. Wij hebben inderdaad een gunstig tarief over afvalverbranding. Wij betalen geloof ik nu € 67, het kunnen een paar dubbeltjes meer zijn, per 1000 kg. Het gangbare markttarief is nu ongeveer tussen de 100 en € 110 per 1000 kg. Er is ernstige onzekerheid hoe het gaat met de AEB. De stand van zaken nu is, is dat Amsterdam zegt van we gaan het verder opsplitsen en ik weet niet in handen van welke marktpartij het dan vervolgens komt maar we lopen daar een stevig risico. Het is de wens van het college om dat nu meteen in te boeken, ook omdat de egalisatiereserve op zich dat soort klappen niet op

kan vangen. Dan is natuurlijk meteen de vraag van stel dat je het te hoog hebt ingeschat, die € 20 had 10 moeten zijn of 12. Dat zou eventueel kunnen gebeuren, het had misschien ook 25 moeten zijn. Dan gaan we toch weer die egalisatiereserve gebruiken, dus pakken we het geld van de bewoners af. Nee, dan stoppen we in de egalisatiereserve. Gaan we dat acuut terugbetalen want dan gaat het over 5, 6 of misschien € 7? Nee, dat doen we niet. Daar is nou juist die egalisatiereserve voor om het vervolgens in allerlei tariefschommelingen en kostenschommelingen op te vangen. Het college houdt graag met een ernstig advies vast aan de verhoging van de afvalstoffenheffing en aan de verhoging van de ozb.

Er zijn ook door diverse partijen wat woorden gewijd aan woningbouw. Dat doen we in Diemen natuurlijk in een forse mate. Dat geeft natuurlijk best discussies over hoe gaat het met groen en leefbaarheid maar er zijn er geen plekken in Diemen waar je kan bouwen waar altijd een ander gebruik op zit. Dat kan groen zijn, dat kan van alles zijn. Dat betekent niet per definitie dat je dat allemaal moet doen maar het betekent wel dat je altijd heel zorgvuldig moet gaan kijken met de inpassing en hoe ga je met de natuur om, hoe ga je met ecologische zones om, hoe ga je met verbindingen om, hoe ga je met speelgelegenheden om en veiligheid. Het speelt altijd een rol maar daar kun je soms stevig van mening over verschillen want de een heeft iets meer aan groen dan de ander en de andere weer iets meer aan spelen en die wil zijn hond weer ergens graag los laten lopen. Dus laten we wel wezen, er zijn heel veel diverse belangen die spelen op dezelfde vierkante meters openbare ruimte en groen die we hebben. Wij willen voortdurend tot een zorgvuldige afweging komen.

Ik wil ook nog wel iets zeggen over die sociale woningbouw. De VVD zegt van goh, we zitten keurig op het landelijk gemiddelde met de sociale woningbouw. Kijk naar Waar staat je gemeente. Het lijkt zo dat het zo is. Alleen, in Waar staat je gemeente wordt weergegeven het aantal woningen dat in bezit is van woningcorporaties. Daar moeten dus de geliberaliseerde huurwoningen nog van worden afgetrokken, die dus boven de huurgrens zitten, maar wat er ook in zit zijn bijvoorbeeld 600 containerwoningen van De Key die overigens in 2022 weggaan. Dus die studentenhuusvesting. Als ik op ga scheppen tellen we het mee, we doen veel aan sociale woningbouw, maar ik heb al eerder gezegd van in mijn hoofd telt dat eigenlijk niet mee als sociale woningbouw maar ik vind wel dat studenten ook gehuisvest moeten worden. Dus die 600 staan al op de nominatie om te verdwijnen. Dus we zitten daar dus beduidend lager onder. Het is ook een percentage wat u noemt gebaseerd op de verhoudingen 2017 en u weet dat we nog stevig bijbouwen. Dus dat percentage gaat vanzelf omlaag omdat we nog steeds in allerlei andere categorieën bijbouwen.

We moeten echt stevig bijbouwen. Als je in deze regio als starter een woning wilt vinden in de sociale huursector moet je minstens 11 jaar ingeschreven staan. Wil je nog een keer doorstromen, dan moet je minstens 21 jaar ingeschreven staan en dat duidt wat mij betreft wel op een aanzienlijk tekort. Ik heb ook nog even snel naar scheefwoners gekeken. Dure scheefwoners in Diemen, dat is bijna 18,5% van de mensen die eigenlijk te duur wonen en goedkope scheefwoners, mensen die dus ten onrechte gezien hun salaris in een sociale huurwoning zitten, is in Diemen 8,9% en landelijk 12%. Dus op een aantal punten scoren we best aardig maar dit college heeft echt de overtuiging van we moeten echt veel meer doen aan sociale woningbouw. Lossen we daarmee het probleem in Diemen op of van de regio? Nee, daar lossen we het probleem niet mee op maar als elke gemeente in deze regio de redenering volgt van wij lossen het daarmee niet op en we doen het niet, dan weten we zeker dat het niet

gebeurt. Dus het is ook een vorm van solidariteit of saamhorigheid. We zijn samen die regio. We zijn samen voor een samenleving die ongedeeld is en dan moet je het ook samen oplossen. Dat betekent dat elke gemeente zijn eigen verantwoordelijkheid moet nemen en dit college spreekt andere colleges daar ook regelmatig op aan.

De PvdA heeft een motie ingediend, en getekend door een heleboel andere partijen, over de zelfbewoningsplicht. Ik kan u die motie van harte aanbevelen. Ik ben er ook blij mee want dan kunnen we dat ook weer gebruiken in de gesprekken met Den Haag want wij willen niet alleen een zelfbewoningsplicht op nieuwe koopwoningen. Wij willen ook een zelfbewoningsplicht voor zover dat allemaal redelijk is, door omstandigheden moet je nog een hoop praten, op bestaande woningen. Overigens hebben we in het bestemmingsplan Holland Park West daarover gesproken, ook in het stedenbouwkundig plan. In de grondtransactie die daar plaats gaat vinden schrijven we een zelfbewoningsplicht voor, overigens voor 2 jaar, met een kettingbeding. Dat betekent dat wanneer iemand er na 5 of 6 jaar weer uitgaat de nieuwe bewoner of nieuwe koper ook weer die zelfbewoningsplicht heeft. We gaan dus op een paar puntjes op dit aspect nog even iets verder dan de motie maar het college is blij met de motie. Wij zien dat als een steun in de rug maar ook een steun in de rug bij discussies die we in Den Haag voeren.

We hebben de afgelopen periode heel veel gepraat over biomassa en ik ga nu proberen om dat in 1 minuut samen te vatten. Die biomassa is nog geen gelopen ding. Er lopen nu trajecten bij de provincie. Die heeft in ieder geval de omgevingsvergunning afgegeven maar de Wnb-vergunning nog niet. Ik begrijp van de heer Prins dat er wellicht procedures aangespannen worden. Die zijn overigens niet tegen de vvgb maar tegen de omgevingsvergunning die de provincie verstrekt. Daar mag ook geprocedeerd worden over het onderdeel vvgb maar het is dus een onderdeel van een wat bredere procedure. Ik ken de inzet niet die de advocaten op dat punt geleverd hebben. Het college is er in ieder geval van overtuigd dat wij geen vormfouten gemaakt hebben maar we moeten maar eens even zien wat er allemaal ingebracht wordt.

De heer PRINS: voorzitter, het is allemaal sinds vandaag na te lezen op de website van Duurzaam Dorp Diemen. De hele zaak die aanhangig is gemaakt inclusief de jurisprudentie.

Wethouder SCHOLTEN: dank u voorzitter. Het college wacht liever even de formele stukken af. Ik begrijp dat de vvgb, dat zou ik ook doen als ik bezwaar maak, onderdeel van de discussie is maar het is een procedure die alleen maar kan lopen tegen de omgevingsvergunning die de provincie verstrekt heeft waar onze vvgb een onderdeel van is maar laten we dat eerst maar eens beschouwen en wellicht is het dan ook verstandig dat wij als college hier geen discussie voeren maar dat we die discussie in de rechtszaal voeren.

Wethouder SIKKES: dank u voorzitter. Ik zal maar beginnen met hetgeen waar we de meeste woorden over hebben gehoord en dat is het afvalbeleid of zoals ik het liever noem het grondstoffenbeleid want dat zijn natuurlijk de stappen die wij willen ondernemen: minder restafval om ervoor te zorgen dat we de grondstoffen die op dit moment in het restafval zitten beter kunnen gaan gebruiken. In het verlengde daarvan kan ik in ieder geval u allen hoop ik blij maken met het feit dat aanstaande dinsdag in het college het nieuwe afvalplan wordt besproken en dat het daarna natuurlijk in de informatieve en de besluitvormende raad komt.

Dus het komt uw kant op. Ik hoor dat er lang op is gewacht maar voor mij komt het precies op het juiste moment maar dat zult u natuurlijk wel begrijpen. Dus ik ga er graag met u in gesprek over maar laten we dat doen als het afvalbeleid er ligt.

Het incident dat de VVD aanhaalde in Diemen Noord. Ik heb mij ervan laten vergewissen dat het inderdaad een incident betrof. Er is een auto stuk gegaan van de Meerlanden. Vrijdag is daar bericht van gekomen en maandag is het opgepakt. Dat daar overlast van is, is evident maar we hebben het opgepakt.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Het is geen incident. Het is bijna ieder weekend dat je langs een paar plekken moet om je plastic afval kwijt te kunnen spreken ik uit ervaring maar het is nu wel blijkbaar gemeld bij de Meerlanden en opgepakt. Dat doen ze ook wel maar het gebeurt toch wel steeds weer dat het ernaast moet worden geplaatst.

Wethouder SIKKES: maar laten we dat inderdaad in de integraliteit van het afvalplan bespreken. Dan kunnen we dat er gewoon in meenemen wat mij betreft. Met betrekking tot nascheiden. De ontwikkelingen met betrekking tot nascheiden van restafval staan natuurlijk niet stil. Ook de AEB, die voor ons het restafval verwerkt, is daarmee bezig maar tot op heden vallen de resultaten daarvan ernstig tegen waardoor ook gelet op de subsidiëring die wij tegemoetzien van PMD ervoor zorgt dat het tot nu op dit moment kostendekkend is en dat onderstreept natuurlijk de noodzaak van afval juist wel te scheiden want het zou natuurlijk een raar signaal zijn als wij met z'n allen gaan werken aan verlaging van het aantal kilo's restafval maar dan zouden we zeggen over een paar weken van u mag het wel verhogen met de PMD terwijl we weten dat we dat op een goede manier kunnen scheiden. Over afval gaan we het echt de komende tijd nog volop hebben. Ik kijk ernaar uit en ik hoop u ook.

Een ander groot punt is natuurlijk duurzaamheid en specifiek de Regionale Energie Strategie. Daar hebben we het ook al eerder over gehad. Een puntje dat ik er even uit wil halen van GroenLinks energie armoede. Of dat nou vanuit de RES is of vanuit de duurzaamheidsagenda, wij hebben daar aandacht voor als college en we pakken het op want het is niet de bedoeling dat we daar een probleem creëren.

Ons Diemen had het over het maaibeleid. Mij had u in dat opzicht wijs kunnen maken maar ik word heel goed ondersteund en geholpen. Echter, de Molenkade is van Duivendrecht oftewel van Ouder-Amstel. Dus het maaibeleid is ook het beleid dat daar gevoerd wordt. Van Waternet hoor ik zelfs nog maar het ligt ook niet in onze gemeente, dus het maaibeleid daarvan heb ik niet paraat maar dat zou u ook niet van mij vragen.

Met betrekking tot 5G. Daar wordt op veel niveaus over gesproken. U moet zich afvragen of dat op het Diemense niveau daadwerkelijk de plek is waar u het over moet willen hebben omdat het natuurlijk een veel groter gebied behelst dan alleen van de gemeente Diemen maar zodra er informatie is die over Diemen gaat of die het Diemense zou kunnen raken zorgen wij vanuit het college dat die informatie natuurlijk bij u komt.

Een heel klein dingetje, maar de PvdA heeft er volgens mij al een heel duidelijk antwoord op gegeven, over de fijnstof en de ultrafijnstof. Daar is een hele simpele oplossing voor en dat is de snelheid naar beneden op de snelweg. Dat is natuurlijk bij ons een groot probleem en de connecties, dat heb ik toevallig gehoord van de VVD, liggen daar. Dus het lijkt mij een mooi punt om op te kunnen pakken.

De heer TIMMER: dank u voorzitter. Als ik goed ben geïnformeerd wordt u op uw wenken bediend want volgens mij is gisteren het kabinet die richting ingeslagen en zal dit landelijk bekeken worden, met name voor allerlei aanpakken rondom bouwvergunningen.

Wethouder SIKKES: voorzitter, ik word pas op mijn wenken bediend als daar werkelijk een kilometerbord staat met een andere snelheid daarop. Tot die tijd moeten we het doen met deze snelheid maar inderdaad, daar heb ik kennis van genomen.

Dan heb ik alleen nog de motie liggen van D66. Die kunnen wij van harte aanbevelen. Wij zien dat als een steun in de rug om het afvalplan binnen het gehele gemeentegebied bespreekbaar te kunnen maken.

De heer PORTEGIJS: voorzitter, ging dat laatste over motie 4?

Wethouder SIKKES: voorzitter, ik weet niet het nummer uit mijn hoofd maar het gaat over de motie dat ik in gesprek mag met de Rode Kruislaan.

De heer PORTEGIJS: en op andere plekken eventueel ook?

Wethouder SIKKES: voorzitter, elke gelegenheid die ik krijg om op ons grondgebied afval te kunnen laten scheiden onder onze verantwoordelijkheid dan wel net niet onder onze verantwoordelijkheid zal ik natuurlijk pakken.

Wethouder KLAASSE: dank u voorzitter. Een hele hoop hele kleine puntjes. Ik begin met heeft de wethouder EZ zoveel tijd dat hij ook met de ZZP'ers aan de slag gaat. De wethouder misschien niet zozeer maar de EZ-formatie is gelukkig verdubbeld. Geen grote getallen: van 0,7 naar 1,4 fte maar het is heel fijn dat er dus meer aandacht voor economische zaken in brede zin in deze gemeente kan komen. Wij hebben heel veel contact met grote bedrijven, bedrijvenpanels, de winkeliers maar de ZZP'ers, en dat zijn er toch wel rond de 1000-1500 in Diemen, blijft een beetje een blinde vlek. Het is ook een lastig te bereiken doelgroep maar we gaan er toch met vol ambitie weer tegen aan om beter met die lastig te bereiken doelgroep in contact te komen.

Vervolgens noemt u een echt schrijnende casus. Ik ken deze casus niet. Ik weet ook niet of we op casus-niveau moeten praten in de raad bij de algemene beschouwingen maar het is wel heel triest om dat te vernemen. Nu moet ik wel zeggen dat het hulp bieden bij eten geen Wmo-voorziening is. Dat is iets dat door thuiszorg wordt gedaan en dat ligt dus niet bij de gemeente maar ik vind het wel belangrijk dat dit soort signalen komen want wij hebben natuurlijk wel contact met zorgkantoren en zorginstellingen. Dus dat kunnen we zeker ook opnemen.

De PvdA heeft het over de nieuwe naam van de sporthal. Nu hadden een paar ambtenaren bedacht dat het in navolging van het Wethouder Duran Sportcentrum het Wethouder J. Klaasse Sportcentrum moest worden. Toen heb ik even gememoreerd dat het het Wethouder Duran Sportcentrum is geworden omdat die meneer helaas de opening niet heeft meegemaakt, dus ik hoop van harte dat het niet het J. Klaasse Sportcentrum gaat worden. Dat zou heel triest zijn. Dus wij gaan in gesprek met verenigingen en misschien gaan we inderdaad wel een

prijsvraag uitschrijven. Op zich is dat een heel leuk idee. Ik denk dat het leuker is dan sporthal De Diemen of sporthal Diemen. Dus daar gaan wij over nadenken.

U heeft ook de vraag over de eerste hockeybal die door Diemen rolt. De hockeyballen rollen al door Diemen, namelijk bij de kunstgrasvelden van de korfbal en de tennis maar wanneer is er dan een volwaardig hockeyveld? We hebben eergisteren een brief gekregen uit Amsterdam. Die gaan wij binnenkort in het college bespreken. Dan komt er een besluit. Dan wil ik eerst ook contact hebben met de betrokken verenigingen maar dan wordt u als raad ook direct geïnformeerd over een tijdspad.

De heer PORTEGIJS: voorzitter, die brief uit Amsterdam gaat over de honkbal?

Wethouder KLAASSE: de brief uit Amsterdam gaat over de mogelijkheden die Amsterdam ziet om de honkballers te huisvesten op Sportpark Middenmeer. De heer Portegijs memoreert dat er heel veel activiteiten zijn in Diemen en dat die misschien niet altijd even goed bezocht worden omdat daar nog wel wat meer informatie over te vinden zou mogen zijn. Nu is het zo dat Diemer Nieuws altijd een hele mooie agenda heeft. Via alle Daarom Diemen kanalen wordt er heel veel aandacht besteed aan allerlei activiteiten en evenementen op heel veel verschillende vlakken via een tijdschrift, Facebook, een evenementenkalender en de digitale toegangsborden maar de SWD doet misschien wel het meest. Ik heb zelf ook de indruk dat die activiteiten redelijk bezocht worden maar veel beter bezocht zouden kunnen worden. Dus wij zijn met de SWD in gesprek om welzijnsmarketing toe te passen waarbij ook niet de naam SWD overal naar voren komt maar waarbij een veel sterkere branding van activiteiten plaatsvindt en dat er ook goed nagedacht wordt welke communicatiekanalen het beste te gebruiken zijn want voor jongerenactiviteiten heb je natuurlijk andere communicatiekanalen nodig dan voor seniorenactiviteiten en daarvoor zijn we met de SWD in gesprek en we gaan de SWD daar ook in ondersteunen dat zij nog beter haar activiteiten, wat al hele mooie activiteiten zijn, voor het voetlicht kan brengen.

Ons Diemen had het ook over de rol van de SWD maar dan als het gaat over de preventieve jeugdzorg. Dat zou misschien onderbelicht zijn in de begroting. Nou waarderen wij de preventieve waarde van onze jongerenwerker enorm. Die doet echt goed werk maar ik wil niet de indruk wekken dat de SWD een jeugdzorgorganisatie is. Specialistische jeugdzorg zit er sowieso niet en het is een van de vele partijen naast bijvoorbeeld de Ouder-Kind coach en een uitgebreid cursus- en trainingenaanbod die onder de noemer preventieve jeugdzorg vallen. Dus absoluut zeer gewaardeerd maar niet de enige partij die in de preventieve jeugdzorg actief is.

Het CDA had het over de raamcontracten van de VNG als het gaat over jeugdzorg. Daar hebben we uiteraard kennis van. In eerste instantie hebben we een regionaal en zelfs bovenregionaal ingekocht specialistisch jeugdzorgaanbod en daarnaast zijn er ook zulke hoog specialistische zaken dat die eigenlijk op regioniveau al te specialistisch zijn. Daarvoor is de VNG in dat soort incidentele gevallen, dan hebben we het bijvoorbeeld over blinden, persoonlijkheidsstoornissen, x-chromosomale syndromen. Dat zijn zulke specifieke dingen. Die kunnen wij niet als regio inkopen. Die worden als het ware door de VNG in een raamovereenkomst aangeboden en daarvan hebben we er enkele per jaar. Geen tientallen maar

daar zijn we zeker van op de hoogte en dat valt onder het zogenaamde niacircuit ingekocht aanbod.

Tot slot wil ik nog even de opmerking maken. Verschillende partijen hebben het gehad over diversiteit en inclusieve samenleving. Dat doet mij deugd maar het meest verheugt mij de inbreng van het CDA. Ik kan het alleen maar ondersteunen. Het gaat absoluut niet om het ophalen van verlanglijstjes en wederkerigheid is wat ons betreft ook heel belangrijk want inclusiviteit gaat niet alleen vanuit de gemeente uit, het gaat niet alleen van één bepaalde groep uit, dat gaat van alle groepen en alle mensen in onze samenleving uit. Dus dat kan ik van harte ondersteunen.

De VOORZITTER: dan vraag ik even aan de heer De Haan of hij kort wil voorzitten.

De heer BOOG: dank u voorzitter. Ik begin allereerst met de 2 moties die zijn ingediend over participatie. Het college kan zich voorstellen dat de raad nadrukkelijker aandacht wil, ook in de raadsvoorstellen en in de processen, voor burgerparticipatie maar ook voor de rol van de raad en dat het niet altijd even duidelijk is wat nou precies de rol van de inwoners is in de participatieprocessen en dat het ook goed is om dat vooraf ook duidelijk te maken naar de bewoners en naar de raad toe. Als ik kijk naar de 2 moties van GroenLinks en van D66 en ook de opmerking van Ons Diemen daarover lijkt ons een goed voorstel om in alle voorstellen naar de raad, zoals ook D66 voorstelt, in de raadsvoordrachten inderdaad een veel uitgebreidere paragraaf te wijden aan participatie en communicatie waarin ook duidelijk staat wat het doel van de participatie is zoals ook GroenLinks aangeeft, hoe het proces precies gaat lopen, waarover en in welke mate de participatie plaatsvindt.

Ik heb een beetje moeite om te zeggen alleen de trede van de participatieladder want dat is nog een abstract begrip en als je maatwerk wilt leveren is het juist goed om duidelijk aan te geven hoe dat proces gaat lopen en niet alleen maar de trede van de participatieladder te noemen. Het kan misschien als uitgangspunt dienen maar ik zou het daar niet toe willen beperken want de begrippen uit de participatieladder zijn niet altijd even duidelijk. Dus ik begrijp de intentie en dat zal dan ook het uitgangspunt zijn maar in mijn optiek beschrijven we gewoon uitvoerig het proces, de mate van participatie, waarover precies en het doel. Volgens mij komt dat ook wel tegemoet aan de vraag.

Overigens zullen we dat niet alleen in de raadsvoordrachten doen maar ook in de stukken die ter informatie naar de raad zullen gaan want over een aantal voorstellen hoeft de raad geen beslissing te nemen maar zijn wel belangrijk, bijvoorbeeld in het kader van herinrichtingsprojecten en ook daarvan vinden wij het belangrijk dat u ook op de hoogte bent van hoe het participatieproces gaat lopen. Dus zullen we ook in de informatie van het college daar aandacht aan besteden, dus niet alleen maar in de raadsvoordrachten.

Dan ook het punt van GroenLinks. Wij zullen dus ook in die paragrafen nadrukkelijk aangeven of er ook raakvlakken zijn met andere participatieprocessen, bijvoorbeeld in een wijk of over het onderwerp, om op dat moment ook te bezien of we daar maatregelen in moeten treffen. Je zou bijvoorbeeld kunnen kijken naar bundeling. Alhoewel, vaak zijn het ook heel verschillende onderwerpen en dan kan ik mij niet meteen voorstellen hoe je dat zou moeten bundelen maar op dat moment zouden we kunnen bezien of dat wenselijk of noodzakelijk is maar je kan er bijvoorbeeld ook aan denken dat je qua timing en planning

rekening houdt met een aantal processen die op dat moment bijvoorbeeld in de buurt plaatsvinden. We willen dat graag in die participatieparagrafen aangeven. Om nu een inventarisatie te maken voor een hele lange tijd wat dan ook wel weer een momentopname is lijkt ons niet zo praktisch. Dus wij willen bij elk voorstel kijken van zo gaan we de participatie vormgeven, zo raakt het andere processen en op dat moment willen we daar dan ook op ingaan.

Mevrouw VAN ENGELN: dank u voorzitter. GroenLinks vindt het in ieder geval een goed idee om in de raadsvoordrachten meer duidelijkheid te hebben over participatie, hoe die vorm moet worden gegeven et cetera. Op het moment dat het bij de losse raadsvoordrachten gebeurt zijn wij er bang voor dat het dan ook vaak mosterd na de maaltijd gaat worden. Wij willen juist dat er van tevoren al gekeken wordt waar zijn kansen of knelpunten waar we goed naar moeten kijken om ervoor te zorgen dat die participatie in goede banen geleid wordt. Ik kan mij bijvoorbeeld ook voorstellen dat je ook keuzes moet maken van we hebben verschillende onderwerpen voor participatie. Het ene onderwerp ligt waarschijnlijk heel gevoelig en het andere onderwerp ligt minder gevoelig. Ze hebben ongeveer eenzelfde deadline. Dan kan ik mij voorstellen dat je er toch voor kiest om bijvoorbeeld eerst met het onderwerp dat wat minder gevoelig ligt te starten en daarna pas met het andere onderwerp omdat je anders vrijwel zeker bij het onderwerp dat minder gevoelig ligt per definitie te maken krijgt met oud zeer van het andere onderwerp. Dat is een voorbeeld van waarom wij zo graag willen dat er meer overkoepelend over nagedacht wordt en wanneer je het los trekt naar raadsvoordrachten, dan missen wij toch die overkoepeling te veel.

De heer BOOG: dank u voorzitter. Het is natuurlijk wel zo om in individuele voorstellen er iets over te zeggen wij natuurlijk wel overkoepelend intern kijken naar wat er speelt. Alleen de vraag is of nu een momentopname om te kijken wat er bijvoorbeeld de komende 2 jaar gaat spelen daarin voorziet. U mag er ook van uitgaan dat wij dat overkoepelende als college en organisatie in beeld hebben maar ik vind het ook lastig wat de positie van de raad daar dan is. Ik voorzie bijvoorbeeld bij een aantal grote onderwerpen dat wij ook nadrukkelijk in startnotities gaan aangeven, en dan kan de raad er zich ook over uitspreken, hoe het participatieproces eruit gaat zien, wat de raakvlakken zijn met andere processen maar om nou bij elk voorstel dat met de raad te delen, dat lijkt mij niet praktisch. Daar zitten soms ook wijzigingen in van hoe die processen lopen. Dan moet ik elke keer weer terug naar de raad van ik heb een wijziging in het overzicht dat we een keer hebben gemaakt. Ik zie het niet zo praktisch voor mij hoe dat eruit zou moeten komen te zien. Dus ik begrijp de intentie en we gaan ook zo aan de slag, behalve dan dat ik ervoor wil waken om een soort eenmalige inventarisatie te maken die we ook steeds weer moeten aanpassen en die ook weer tot verwachtingen gaat leiden.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Ik ben het helemaal met u eens. Ik denk ook dat we meer moeten denken participatie met een doel. Participatie is een doel op zich wat we moeten zien te realiseren. Ik denk dat we wel degelijk uniforme uitgangspunten kunnen opstellen waaraan een participatietraject zou moeten voldoen. Eventueel zou zo'n punt wel of niet van

toepassing kunnen zijn op dat traject maar dat je een standaardprocedure hebt waarin je kunt checken van voldoet het daaraan of niet. Dat kun je invullen per project of programma.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Meneer Advokaat, het wordt wat mij betreft een beetje warrig nu wat u vertelt. Ik snap heel goed wat mevrouw Van Engelen zegt maar ik ben het ook eens met wat de portefeuillehouder zonet zei. We hebben ook een participatie adviseur aangenomen. Die gaat nu starten en het lijkt mij toch geen plan om diegene al met allerlei goedbedoelde adviezen van de raad een opdracht mee te geven. Ik neem aan dat we een expert hebben aangenomen. We praten al jaren over participatie. De participatieladder hebben we het ook al heel lang over gehad. Ook om het in de raadsvoordracht mee te nemen, dat hebben we ook al veel eerder besproken. Het gebeurt alleen nog onvoldoende en ik hoop dat door het aannemen van deze specialist, degene die zich daar echt mee gaat bezighouden, dat het beter uit de verf gaat komen. Dus er staat al heel veel op papier. Laat diegene daarnaar kijken en laten wij dan met elkaar beoordelen of dit is wat u bedoelt dan dat we met moties gaan komen en diegene al allerlei opdrachten meegeven.

Mevrouw VAN ENGELLEN: dank u voorzitter. Ik wil met name even reageren op wat de heer Advokaat net zei dat we een soort eenduidig proces voor participatie zouden kunnen benoemen want daar zijn wij het nou juist niet mee eens en dat is ook een van de achtergronden van deze motie. Omdat er zoveel verschillende maten van participatie in verschillende situaties van toepassing zijn die we dan ook nog eens op verschillende onderwerpen ongeveer op hetzelfde moment in dezelfde wijken los zouden willen laten, daar komt dus die vraag van ons met name vandaan.

In aanvulling daarop. Daar komt bijvoorbeeld ook het jaartal 20/21 vanuit naar voren zoals wij die in onze motie benoemd hebben. Wij weten gewoon dat we op dat moment een aantal van die deadlines hebben liggen waarop bepaalde trajecten afgerond zouden moeten zijn waarin participatie een rol zou moeten spelen. Onze insteek is met name dat wij ervan overtuigd zijn dat op het moment dat we daar eerst overkoepelend naar kijken van wat is hier handig in om die verschillende processen goed te stroomlijnen, dat het dat uiteindelijk alleen maar makkelijker maakt. Het is inderdaad een investering vooraf maar wij zijn er wel van overtuigd dat het dan uiteindelijk soepeler kan gaan verlopen.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Ik denk dat we allemaal wel hetzelfde willen. Enkel hoe bereik je dat doel? Als ik het heel simplistisch stel zou je naar een lijstje kunnen gaan van dit project of dit programma, is er communicatie geweest, was dat nodig ja of nee. Vervolgens gaan we participeren. Hoe gaan we participeren. Is er geïnventariseerd wat voor bewoners daar wonen en kunnen we daar eventueel een werkgroep uit samenstellen. Dan kun je bepaalde voorwaarden op ieder programma dat je hebt. U zit wel nee te knikken maar u moet het eerst zien. Het is echt uitvoerbaar.

De heer BOOG: dank u voorzitter. Ik denk dat dat lastig is maar ik heb wel een aantal hoofdonderwerpen aangegeven die ook in de motie staan waarlangs we de raad inzicht kunnen geven in het participatieproces, in de mate van participatie. Dus in die zin ben ik het met de heer Advokaat eens dat we op basis van die onderwerpen dat langs kunnen gaan maar

de onderwerpen, de thema's, de projecten verschillen in die mate dat je volgens mij geen eenheidsworst moet creëren maar volgens mij wilt u dat ook niet. Dus volgens mij zijn we het meer met elkaar eens dan het lijkt.

De heer PORTEGIJS: dank u voorzitter. In de motie van D66 wordt heel duidelijk verwezen naar raadsvoorstellen die direct effect hebben op de inwoners van Diemen. Nou weet ik niet welke raadsvoorstellen dat wel of niet zijn. Ik zou willen voorstellen doe het bij alle raadsvoorstellen en zet bij sommige raadsvoorstellen van participatie niet nodig en bij anderen van hier is participatie nodig maar om dat in principe bij alle raadsvoorstellen te doen.

De heer POELWIJK: dank u voorzitter. Je hoeft het niet per se bij alle raadsvoorstellen te doen want je hebt ook jaarverslagen waar we wel of niet een zienswijze op indienen. Om daar in een kopje op te nemen doen we daar participatie is een beetje gek.

De heer PORTEGIJS: zodra het gek is zeg ik hier hoeft geen participatie en wat mij betreft is dat bij 99 van de 100 voorstellen.

De heer POELWIJK: dat is typisch. Dat is wat wij niet willen. Wij willen juist meer afdwingen dat als er direct effect is op de inwoners van Diemen dat er dan wordt aangegeven van welke trede van de participatieladder gebruik wordt gemaakt.

De heer PORTEGIJS: de inspraak of een zienswijze op een bepaald stuk kan heel veel invloed hebben op het directe woongenot van inwoners en u zegt die sluit ik uit. Daar hebben we geen participatie voor nodig. Wij kunnen niet per keer beoordelen of het wel of niet invloed heeft op het welbevinden van de Diemense inwoners.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Zei u nou echt net wat mij betreft in 99 van de 100 gevallen is er geen participatie met inwoners? Die indruk hadden wij al, dus u hoeft geen antwoord te geven.

De heer BOOG: dank u voorzitter. Volgens mij kunnen we er heel goed uitkomen als we inderdaad in principe alle aandacht besteden aan participatie. Als het niet van toepassing is staat er gewoon niet van toepassing. Klaar en ik denk dat er wel wat meer voorstellen zijn waar we wel in gaan participeren met de inwoners maar dat zou mijn voorstel zijn om er zo invulling aan te geven. Het is natuurlijk verder aan de raad maar het zou volgens mij een mooie uitkomst kunnen zijn van die 2 moties.

Dan wil ik naar de moties over plantaardig eten en eet groenten. Ook hier kan het college zich voorstellen dat u zegt van het is belangrijk in het kader van duurzaamheid en dierenwelzijn. Overigens zijn dat 2 uitgangspunten die af en toe nog wel eens kunnen conflicteren. Daar zijn hele interessante betogen en analyses over maar ik begrijp wat u wilt en dat u zegt van belangrijk dat de gemeente een voorbeeldfunctie heeft in dit oogpunt.

Wij zouden willen voorstellen een soort van compromis tussen de 2 moties, het is natuurlijk aan de raad hoe ver u wilt gaan in deze discussie, maar als basis zullen wij dan vegetarische

maaltijden en hapjes bij openbare evenementen serveren. Als het praktisch is vragen wij ook aan mensen, als ze toch vlees of vis zouden willen, om dat van tevoren aan te geven. Als dat praktisch heel lastig wordt, want ik kan mij ook een aantal bijeenkomsten voorstellen dat dit echt niet te doen is als mensen dat van tevoren moeten aangeven, dat je dan zegt dat de basis is dat er vegetarische maaltijden en hapjes worden geserveerd en dat er in beperkte mate vlees en vis wordt geserveerd. Volgens mij wordt dan de norm omgekeerd. De basis is niet meer vlees of vis maar echt vegetarisch en dan houd je toch ook de keuzevrijheid van mensen in stand. Dus dat lijkt mij een goed tussenvoorstel voor de 2 moties.

De heer POELWIJK: hoe ziet u dan het verschil tussen bijvoorbeeld interne en externe aangelegenheden van de gemeente?

De heer BOOG: u vraagt beiden om openbare door de gemeente georganiseerde gelegenheden. Dus daar hebben we het over.

De heer POELWIJK: die nuance miste ik net bij uw verhaal. Het klonk of het ook over de hele interne organisatie uitgerold kon worden maar dat was niet onze strekking.

De heer BOOG: ik reageer op beide moties waar staat openbare gelegenheden. Natuurlijk is het ook interessant om te kijken hoe wij daar intern mee omgaan. Dus ik zal het ook zeker bespreken, ook met het personeel.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Ik vind het allemaal prachtig hoor maar dan krijg je wat we daarnet straks ook boven hadden, dat er bijvoorbeeld beperkt zalm wordt geserveerd en voordat degenen die misschien een stukje willen hebben de boel op is. Dus ook hier onder elkaar, het eerste wat op is, is de zalm. Voordat wij gingen eten was de zalm op terwijl er voor iedereen 2 stukken zalm waren. Dus laten we nou niet met zijn allen boter op ons hoofd hebben. Er was nog heel weinig of niet zalm en D66 is er naar mijn mening ook niet voor maar wij hadden ook geen stukje zalm meer boven. Dus blijkbaar eten wij met ze allen wel veel vis, want ik neem aan dat u ook vis bedoelt. Als u dan zegt dat is beperkt aanwezig, dan zijn er mensen die dat wel graag willen eten en dan is er niets meer. Het lijkt mij geen goed plan. Gewoon beide serveren en de mensen de keuzevrijheid geven.

De heer POELWIJK: dank u voorzitter. Het gaat al helemaal in het begin mis omdat dit geen openbare gelegenheid van de gemeente is. Een mooie anekdote maar die gaat helemaal niet over de motie die wij hiervoor hebben liggen.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Ik vind het wel. Het is een voorbeeld van als je zegt we doen hier nog in beperkte mate vlees en vis, dat de mensen die dat wel graag eten het risico lopen dat er niets is. Dus ik zou zeggen in gelijke mate zorgen dat het aanwezig is en geef mensen de keuze om dat te doen want als wij met elkaar als raad gaan eten vliegt ook als eerste het vlees en de vis weg. Dus dat krijg je ook bij een openbare aangelegenheid.

Mevrouw VAN ENGELN: dank u voorzitter. Een belangrijke reden voor GroenLinks in ieder geval om deze motie in te dienen is juist ook om dit debat aan te zwengelen breder in de samenleving en dus ook breder in Diemen. Wat ons betreft zou er dus niet eens dierlijke eiwitten geserveerd hoeven te worden op dat soort bijeenkomsten want vanuit die voorbeeldrol zouden wij het juist heel erg mooi vinden om te laten zien hoe lekker plantaardig eten kan zijn zodat mensen daar ook andere keuzes in gaan maken en daarmee willen wij niet zeggen dat wij van mensen verwachten dat ze meteen overstappen op veganisme maar dat je in ieder geval ook in het dagelijks leven vaker bewust nadenkt bij de vraag ga ik dierlijke eiwitten nuttigen of niet. Het is inderdaad een mindset zoals mevrouw Pietersen hier nu zegt en voor een heel groot deel is het ook van belang om mensen daartoe te verleiden en dat kan onder meer op dit soort bijeenkomsten.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Soms zijn dingen heel hardnekkig. Neem nou bijvoorbeeld het plastic lepeltje. Daar ben ik al anderhalf jaar geleden over begonnen, dat we als gemeente een voorbeeldfunctie moeten hebben maar na anderhalf jaar zitten we nog steeds met die plastic lepeltjes. Dus dan heb ik zoiets van als je naar een voorbeeldfunctie zoekt die we als gemeente moeten hebben, schaf dan die plastic lepeltjes eens af want volgens mij hebben wij daar tonnen voorraad van.

Mevrouw VAN ENGELN: volgens mij hebben we het over een hele andere discussie en u heeft mij ook aan uw zijde wanneer u zegt dat u van die plastic lepeltjes af wil. Dat is ook een goed plan. Ik zou zeggen dien dan daarvoor een motie in maar waar we nu over hebben is over het nuttigen van dierlijke eiwitten. Er wordt steeds meer bekend van hoe belastend dat is voor onze leefomgeving.

De heer BOOG: dank u voorzitter. Ik heb gezegd, dit lijkt ons een goed compromis maar het is natuurlijk verder aan de raad hoe we het moeten wegen en hoe ver u wilt gaan. Nog heel kort over een paar andere onderwerpen. Scheerlicht, bedankt voor de positieve reacties ook vanavond. Natuurlijk is zorg en preventie een heel belangrijk onderdeel, ook bij de aanpak van ondermijning, dus ook bij Scheerlicht. We hebben er uitgebreid over gesproken toen we het plan van aanpak over Scheerlicht hebben besproken. Dan zeg ik ook richting mevrouw De Graaff. U citeert inderdaad de korte samenvatting in de tabel maar zowel uit de tekst als uit de nota van de aanpak van het vervolg van Scheerlicht blijkt dat je beide moet blijven doen. Preventie aan de voorkant maar dat je natuurlijk ook een repressie moet blijven houden om die normen te handhaven. Dus het is beide en natuurlijk hoop je dat je steeds meer naar de preventieve kant kan, naar voren kan, maar ik denk dat we inderdaad in een sprookjeswereld zouden leven om te veronderstellen dat we nooit meer aan repressie zouden moeten doen.

Mevrouw DE GRAAFF: dank u voorzitter. Het ging ook niet zozeer om preventie. Preventie vinden wij ook van groot belang. Het ging meer om de mate van hoe het aangegeven werd over zorg.

De heer BOOG: u gaf aan dat uit de tekst zou blijken dat we straks geen repressie meer nodig zouden moeten hebben en ik ben het met u eens dat dit een foutieve conclusie is want we hebben ook in de toekomst repressie nodig. Alleen ik hoop dat het accent wel steeds meer naar voren komt.

Richting de VVD zeg ik over de cijfers, mevrouw Wielage. U had het over 22 sociale huurwoningen. Ik denk dat u dat heeft uit het overzichtje wat is verstrekt 22 woningen bij Rochdale. Dat u dat allemaal tot sociale huurwoningen heeft gerekend. Dat zijn niet allemaal sociale huurwoningen. Ik mag u wel melden dat er inmiddels 65 woningen zijn vrijgekomen door de aanpak van Scheerlicht. Dus dat is echt een substantieel aantal woningen. Ik heb niet het directe overzicht van de verdeling sociale huurwoning, particulier, vrije sector maar die 22 komt mij niet bekend voor behalve dat het Rochdale-woningen zijn maar dat zijn niet alleen sociale huurwoningen.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Wij hadden een vraag daarover gesteld in de raad en wij hebben een beantwoording gekregen. Daar kwam de verdeling uit 22 sociale huurwoningen maar ook middeldure huur. Ik zal het even opzoeken en naar u doorsturen. Wij hebben die beantwoording gisteren gehad.

De heer BOOG: die heb ik ook. Ik heb een overzicht en ik begrijp de verwarring maar ik heb iets andere cijfers. Overigens zijn we bij station Diemen druk bezig om de overlast die daar is aan te pakken. Ik zit binnenkort ook met bewoners aan tafel. Met name door de inzet van de straatcoaches. Elke keer komen we terug op het cameratoezicht. Ik kan u echt van deze zaak zeggen dat cameratoezicht hier echt niet aan de orde is, niet qua zwaarte van de overlast en de problematiek. Dus dat vind ik hier niet de oplossing maar ik ben het wel met u eens dat we daar meer aandacht aan moeten besteden en daarom zit ik ook binnenkort met de partijen aan tafel want ik wil ook dat het beter wordt bestreden.

Richting Leefbaar Diemen zeg ik aandacht voor goede initiatieven. Volgens mij hebben we best wel veel aandacht. Ik probeerde voor mijzelf al even een lijstje te maken: Koninklijke onderscheidingen, de vrijwilligersonderscheidingen, Daarom Diemen Challenge waar mensen ook zelf met initiatieven kunnen komen, de wensboomactie, de Zilveren Diemer speld, de sportvereniging van het jaar, de sportkampioenen van het jaar, mantelzorgcompliment, mantelzorg dragen. Dus volgens mij is er best veel en ook als ik zie in de communicatie via social media, via de website. Ook de aandacht die ik besteed op Facebook aan alle initiatieven. Volgens mij doen we al heel veel. Ik sta altijd open voor suggesties maar volgens mij doen we ons best daarvoor.

U heeft een pleidooi voor een mediator in plaats van een boa. Overigens haalt u dan allerlei verschillende dingen erbij. U zegt bewoners hebben de verwachting dat de gemeente ruzies van bewoners onderling moet oplossen. Ik wijs erop dat wij al hele goede buurtbemiddelaars hebben en mediators. Ik had er onlangs een heel goed gesprek mee. Er wordt ook steeds meer gebruik van gemaakt. Een tijdje terug hebben we dat ook in de raad besproken. Ook woningcorporaties kunnen nu zaken aanmelden. Dus dat loopt al heel goed. Dus dat hebben we al en dat loopt ook steeds beter. U heeft het over het vertrouwen in de politiek is verloren maar dat is iets voor de politieke partijen zelf.

De heer SIKKING: dank u voorzitter. Waarom komen die persoonlijke gevallen dan allemaal bij zo'n verschillencommissie terecht. Waarom kan dat niet eerder opgelost worden met mediation?

De heer BOOG: u haalt een aantal dingen door elkaar. Dat is wat ik wilde zeggen. U heeft het eerst over het vertrouwen in de politiek. Volgens mij is dat iets voor de politieke partijen. Vervolgens heeft u het erover dat bewoners de verwachting hebben dat de gemeente onderlinge ruzies oplost. Daarvoor hebben we de mediators, de bemiddelaars. Dan hebben we ook nog een klachtenafhandeling. We hebben in Diemen een hele succesvolle informele klachtenafhandeling. De ombudsman is hier een keer geweest om te vertellen dat Diemen daarin het voorbeeld is voor heel veel andere gemeenten. Dus dat doen we op zich goed. De ombudsman denkt en kijkt ook heel kritisch mee. Dus als wij er niet uitkomen, uiteindelijk komt het dan bij de ombudsman maar heel veel zaken gelukkig niet. Dus wij hebben op al die vlakken al heel veel lopen. Dus daarom herken ik niet helemaal het beeld dat u geeft. We hebben juist op al die diverse onderdelen al goede instrumenten en een goede afhandeling. Natuurlijk gaat er wel eens wat mis en dat hebben we hier dan ook besproken. Prima, dat horen we ook graag en dat pakken we dan ook op maar ik denk dat we in zijn algemeenheid dat helemaal niet slecht doen.

De heer SIKKING: dank u voorzitter. Dan verschillen wij van mening want in de praktijk blijken er nog heel veel vragen te zijn bij mensen, onbegrip en zo, en het lijkt mij juist dat mediation meer begrip tussen bewoners en gemeente kan bewerkstelligen. Dan hebben we veel minder werk voor de ambtenaren om te doen want de problemen lossen zich dan misschien op die manier op. Natuurlijk zijn er heel veel methodes maar als je bij zo'n klachtencommissie komt en je ziet dan klachten komen waarvan je denkt die horen hier helemaal niet thuis, dat is ruzie maken onderling, zelfs over een schutting of wat dan ook. Dat had daar helemaal niet hoeven komen en daar is de gemeente ook niet.

De heer BOOG: kijk, mensen houden wel rechten en als mensen een formele klachten- of bezwaarprocedure willen doorzetten, dan kan dat maar wij hebben heel veel andere middelen zoals mediators, buurtbemiddelaars die we kunnen inzetten en als mensen daarin willen meewerken gaat het ook via die lijn maar een aantal mensen zegt van dat willen wij niet. Wij willen gewoon het formele proces doorlopen. Dat recht hebben ze maar heel veel andere dingen worden helemaal niet via die lijn opgelost. Die gaan via de informele klachtenafhandeling. Die lopen via de mediators en de buurtbemiddelaars, dus die zie je ook niet in die formele processen terug en in die cijfers terug maar mensen houden wel rechten. Dus ik ben het met u eens, er zitten soms zaken bij waarvan je denkt dat kan ook op een andere manier worden opgelost en daar zijn mensen ook op gewezen maar sommige mensen willen dat niet en dat is hun goed recht maar of dat altijd de beste oplossing is om een zaak op te lossen, dan denk ik niet en dat ben ik met u eens.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Ik heb de informatie inmiddels gevonden en misschien hadden we het over hetzelfde maar ik vind het toch even belangrijk om dat nu want ik was even in de war zeg maar. Wij hebben te horen gekregen want wij hebben een vraag

gesteld toen we het hadden in de raad over hoeveel woningen zijn er precies vrijgekomen door die fraudeaanpak. Toen hebben we als antwoord nu gekregen 22 woningen in de sociale huur maar dat bedoelt u misschien ook, 21 woningen in de vrije sector huur en 22 woningen koop of particuliere verhuur. Dat is sinds het begin van Scheerlicht tot 28 oktober 2019 vrijgekomen en wij vinden dat een heel mooi resultaat.

De heer BOOG: dat zou kunnen maar ik heb een andere uitsplitsing voor mij liggen maar ik heb nu niet de uitsplitsing sociale huur. Dat zouden inderdaad de juiste cijfers kunnen zijn. Ik ga dat nog even na maar het zou heel goed kunnen dat dat de juiste cijfers zijn.

De VOORZITTER: dan schors ik tot 20.35 uur.

De VOORZITTER (de heer Boog): dan wil ik nog even aangeven dat de fracties worden verzocht, en daarom is al een formulier langs gegaan, om een aantal punten aan te geven zodat wij vlak voor het debat een aantal punten kunnen clusteren zodat we iets effectiever het debat kunnen voeren.

2.d Schorsing

De VOORZITTER: ik heropen de vergadering.

2.e Debat raadsfracties n.a.v. de algemene beschouwingen

De VOORZITTER: we gaan over tot onderling debat. We hebben geprobeerd dat enigszins te clusteren maar ik moet zeggen dat is best lastig want er zijn heel veel verschillende onderwerpen aangedragen maar er zijn wel 3 onderwerpen waar we mee kunnen beginnen, waar meerdere fracties aandacht voor hebben gevraagd en vragen over willen stellen of een opmerking over willen maken. Dat is allereerst het thema woningbouw in brede zin. Vervolgens het thema afval en de afvalstoffenheffing en een derde is wat breder. Daar komen onderwerpen aan de orde als ambities, knopen doorhakken, leiderschap, daadkrachtig beleid. Vervolgens kijk ik naar de overige punten die zijn aangereikt maar ik wil graag beginnen met het thema woningbouw.

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. Het onderwerp woningbouw opnieuw en dan misschien ook wat toegespitst op sociale woningbouw. Ik heb een vraag richting D66. De coalitie wil naast breed geplande woningbouw, een grote hoeveelheid nieuwbouwwoningen, ook woningbouw in bestaande wijken zonder dat er een structuurvisie of een omgevingsvisie ligt, althans visies die actueel zijn op dit moment. Hoe weet u nu dat er voldoende ruimte overblijft voor faciliteiten als sport, spel, recreatie? Voldoende faciliteiten voor in de gemeente als de onze, een gemeente van straks 35.000 inwoners. Stel dat we er straks met Scheerlicht in slagen om 45 sociale huurwoningen vrij te spelen. Is de D66-fractie dan bereid om af te zien van woningbouw op Buitenlust?

De heer DE HAAN: dank u voorzitter. Inderdaad heeft de coalitie, waar D66 onderdeel van is, flinke ambities op het gebied van woningbouw, ook vooral op het gebied van sociale woningbouw. Ook D66 deelt uiteraard volledig die ambitie. Zoals ook in het coalitieakkoord is omschreven hebben we een aantal zoeklocaties aangewezen. Er is gekeken in Diemen naar waar zouden we überhaupt kunnen bouwen. Waar zouden we überhaupt sociale woningen kunnen bouwen op eigen grond want als het niet op eigen grond is, is het in de praktijk niet betaalbaar of gaan wij er niet over, een combinatie van die twee wellicht. Dus ik ben eigenlijk een beetje verbaasd over de vraag want we hebben het hier al redelijk vaak over gehad maar het zijn zoeklocaties. Wij zeggen niet dat wij daar willen bouwen. Wij zeggen niet dat we in Buitenlust zullen bouwen maar dat we serieus willen kijken of we kunnen bouwen.

We zitten nu in dat proces en aan het einde van dat proces gaan we in de raad uiteindelijk beoordelen of wij daar kunnen bouwen en uiteindelijk voldoende groen en ruimte voor andere voorzieningen over kunnen houden. Dus uw vraag hoe weet u dat er genoeg ruimte overblijft voor voorzieningen. Dat weten wij op dit moment niet. Mede daardoor is er nog helemaal geen keuze gemaakt of we al dan niet gaan bouwen in Buitenlust en op het moment dat alle plannen klaarliggen kunnen we die afweging wel maken en zullen we dat ook doen.

De andere vraag als er woningen bij Scheerlicht vrijkomen. Bent u dan bereid om de ambitie voor woningbouw in te dammen. Nee, alle extra woningen die vrijkomen is mooi meegenomen maar zoals de wethouder al heeft aangegeven is er echt een flink woningtekort en dat gaan we met die 1085 sociale huurwoningen niet genoeg compenseren. Dat is waarom wij denken dat het realistisch is om te kunnen bouwen deze periode maar als er extra woningen vrijkomen mooi, dan kunnen er meer mensen een woning vinden.

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. Begrijpen we dan goed dat u zegt dat er geen definitieve beslissingen worden genomen voor woningbouw totdat er een actuele omgevingsvisie ligt?

De heer DE HAAN: nee, dat begrijpt u niet goed want dat zei ik niet.

De heer JÄGERS: er moest inzicht zijn of er voldoende ruimte voor faciliteiten over zou blijven. Dat heb ik wel begrepen uit uw woorden. Dus maak eerst alle plannen en pas als alle plannen er zijn en alle ruimte is geïnventariseerd die er dan nog overblijft, pas dan gaat u definitief beslissen waar u gaat bouwen?

De heer DE HAAN: we hebben het nu over faciliteiten op wijkniveau en in dit geval van Buitenlust. Faciliteiten in zijn algemeenheid. Daar zijn in het algemeen al voorkeurlocaties voor in beeld. Die zijn u ook bekend en we hebben niet het gevoel dat we nu op Buitenlust iets heel anders zouden willen doen op het moment dat de woningen er niet zijn. Wellicht als de woningbouw daar niet doorgaat, dat er wel ineens een plan komt van dan zouden we iets anders kunnen doen met de ruimte. Voorlopig hebben wij niet de indruk dat dit aan de orde is.

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. U gaat dus sub-optimaliseren en u denkt dat er uiteindelijk voldoende ruimte overblijft voor alle ambities die er misschien zijn op het gebied van sport, spel, recreatie et cetera?

De heer DE HAAN: ja, dat denken wij wel.

De heer JÄGERS: wij hopen dat u gelijk krijgt maar wij hebben daar zo onze twijfels bij. Wij zouden eerst graag een omgevingsvisie hebben voordat wij alle ruimte vergeven voor alleen maar woningbouw zonder dat we straks kunnen spelen, recreëren et cetera.

De heer DE HAAN: wij stellen ook niet voor om alle ruimte te vergeven aan woningbouw. We hebben een aantal locaties voorgesteld en Diemen is gelukkig nog iets groter dan Buitenlust, Griend en Harmonielaan.

Mevrouw KUILMAN: dank u voorzitter. De heer Jägers zegt afwachten totdat er een omgevingsvisie ligt maar bedoelt u dan eigenlijk dat we alles op slot moeten doen, niks meer moeten bouwen, niks meer moeten ontwikkelen tot er een omgevingsvisie is. Begrijp ik dat goed?

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. We hebben natuurlijk al een aantal plannen liggen die nu uitgevoerd worden en als we nog even wachten is alles volgebouwd zonder dat er een omgevingsvisie ligt en vervolgens kan dan blijken dat er eigenlijk helemaal geen ruimte is voor dingen die we nog nodig hebben naast woningen.

Mevrouw KUILMAN: dank u voorzitter. Betekent dit dat we plannen als hockeyvelden voorlopig ook even in de ijskast zetten want dat is best een ruimte die ook heel goed voor andere dingen kan worden gebruikt. Misschien moeten we dat ook eerst even meenemen en wachten op de omgevingsvisie.

De heer JÄGERS: ons punt is natuurlijk dat wij heel veel woningen gebouwd hebben en heel veel woningen in aanbouw hebben en heel veel woningen aan het plannen zijn. Het blijkt op dit moment bijna onmogelijk om ruimte te vinden voor hockey.

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. We hebben ook al heel veel sportvoorzieningen. Daar kunnen best nog heel veel mensen bij. Bij TIW Survivors kunnen we volgens mij nog heel veel mensen kwijt.

De heer JÄGERS: we hebben in Diemen relatief weinig ruimte voor sport per woning.

Mevrouw VAN 'T RIET: misschien zijn de woningen te groot.

De heer JÄGERS: ik werd hier gecorrigeerd door mijn fractievoorzitter. Het gaat om te weinig ruimte voor sport per inwoner op dit moment al.

De heer PORTEGIJS: dank u voorzitter. De heer Jägers zegt van die ruimte zijn we kwijt voor al die andere dingen die we willen maar welke andere dingen zijn dat dan en op de heel concrete vraag van woningbouw doet u op slot, doen we dan ook het hockeyveld op slot? Daar geeft u nog geen antwoord op.

De heer JÄGERS: we hebben de afgelopen jaren heel veel woningen gebouwd. We hebben heel veel woningen in aanbouw en heel veel woningen in de planning maar we zitten nog steeds met het probleem dat wij bijvoorbeeld voor hockey geen ruimte kunnen vinden.

De heer PORTEGIJS: ik heb de wethouder net horen zeggen dat hij vandaag een brief heeft binnengekregen of binnenkort komt er een brief. Hij suggereerde dat daar een oplossing zou zijn voor de hockey.

De heer JÄGERS: dan hebben we vervolgens geen ruimte meer voor de honkbal.

De heer PORTEGIJS: daar hebben we al eerder van gezegd dat wij denken dat op redelijke afstand waarschijnlijk een goed alternatief is voor de honkbal. Dat hoeft niet per definitie binnen de gemeentegrenzen van Diemen maar ik wilde meer een algemene vraag stellen over woningbouw want sommige fracties in deze raad zeggen van we moeten überhaupt niet meer bouwen in de bebouwde kom. Als je dan toch blijft volhouden dat er te weinig woningen zijn en de VVD verkondigt volgens mij beide stellingen, dan moet je ook aangeven waar je wel wilt bouwen. Leefbaar Diemen heeft gezegd van laten we Spoorzicht bebouwen voor een gedeelte. Is de VVD het daarmee eens of is Spoorzicht ook binnen de bebouwde kom en gaan we liever naar het Diemberbos? Achter de horecagelegenheid kun je prima wonen, heerlijk.

De heer JÄGERS: Diemen is geen eiland. Wij zullen als Diemen nooit in ons eentje de woningtekorten oplossen. Sterker, als wij nog meer woningen bouwen zouden die onmiddellijk bezet worden en wellicht gaat er sprake zijn van een aanzuigende werking. Dus hoeveel we ook bouwen, het probleem lossen wij niet op.

De heer PORTEGIJS: dus we bouwen maar niet?

De heer JÄGERS: we bouwen als een gek.

De heer PORTEGIJS: u zou liever zien dat we niet bouwen want u wilt niet in het Diemberbos. U wilt niet binnen de grenzen van de gemeente Diemen. Daar mag eigenlijk geen huis meer gebouwd worden.

De heer JÄGERS: dat zeggen wij niet. Wij pleiten alleen voor het inzichtelijk maken van de hoeveelheid ruimte die we nog overhouden voor faciliteiten die horen bij een gemeente als Diemen.

De heer PORTEGIJS: nou stel ik een eenvoudige vraag aan u. Waar worden die huizen dan wel neergezet?

De heer JÄGERS: in Holland Park, op De Sniep, Punt Sniep en wellicht dat er nog andere plekjes zijn richting buitengebied.

De heer PORTEGIJS: er zijn andere plekjes, vandaar die zoeklocaties. Dat waren andere plekjes maar daarvan zegt u van daar wil ik mijn handen niet aan branden want de bewoners zijn boos.

De heer JÄGERS: wij vinden dat wij hebben voldaan aan een gigantische woningbouwopgave en daar is een grens aan wat wij als gemeente kunnen realiseren. Wij vinden dat wij ook ruimte moeten hebben voor de faciliteiten.

De heer SIKKING: dank u voorzitter. Ik hoorde net een vraag over al die woningen die vrij zijn gekomen door Scheerlicht maar aan wie worden die woningen dan toebedeeld? Gaat dat naar mensen die in Diemen wonen die op een wachtlijst staan of gaat het op de vrije markt? Aan wie wordt het toegewezen? En dan nog de Partij van de Arbeid van waar ga je anders bouwen als het niet kan op die postzegellocaties. Ik denk dat we veel creatiever moeten zijn, veel meer lef moeten hebben en dat we echt naar de randen van de gemeente moeten gaan kijken of we daar kunnen bouwen want daar is nog ruimte te vinden en je moet niet gaan bouwen in uitontwikkelde wijken die al met een visie jaren geleden zijn opgezet. Wees creatiever, ga meer om je heen kijken.

Mevrouw KUILMAN: dank u voorzitter. Ik snap het niet helemaal. Ik hoor hier allerlei partijen die zeggen er moet niet gebouwd worden, het groen moet behouden blijven en vervolgens zegt u we moeten bouwen aan de randen van de stad. Is dat dan geen kostbaar groen? Is dat geen groen waar heerlijk gecreëerd wordt?

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. Hoeveel partijen heeft u gehoord die zeggen dat er niet gebouwd mocht worden?

Mevrouw KUILMAN: u heeft zelf gezegd dat er voldoende sociale huurwoningen zijn, dat eraan voldaan wordt, dat projecten uitontwikkeld kunnen worden en dat er daarna niet gebouwd hoeft te worden.

De heer JÄGERS: dat heb ik niet gezegd. Wij hebben namelijk nog geen enkele sociale huurwoning gebouwd behalve dan misschien op de campus. Wij hebben indertijd ingestemd met de realisatie van 500 extra sociale huurwoningen en die gaan we ook bouwen.

Mevrouw KUILMAN: er ligt toch echt een coalitieakkoord waar een meerderheid voor is en waar een hoger aantal in staat. U kunt wel ingestemd hebben met die 500 maar dat is een verouderd aantal. De nieuwe realiteit is meer woningen.

De heer JÄGERS: vindt u het vreemd dat wij het daar niet mee eens zijn? Dat kan toch.

Mevrouw VAN ENGELN: dank u voorzitter. In uw algemene beschouwingen heeft u het er enerzijds wel degelijk over en wethouder Scholten refereerde daar in zijn verhaal ook al aan van laten we niet het braafste kind van het land zijn. We zitten keurig op het landelijk gemiddelde en een paar regels verder noemt u in feite zelf ook een tekort aan sociale

huurwoningen. De heer Jägers noemt zojuist in zijn betoog we hoeven als Diemen er niet voor op te draaien voor al dat bouwen. Aan de andere kant vinden wij het heel belangrijk dat je hier als regio samen naar kijkt en ja, er wordt in Amsterdam ook gebouwd en ja is iets van 55% van de woningen een sociale huurwoning maar ontslaat dat ons dan van de verantwoordelijkheid om ook ons steentje bij te dragen, in dit geval letterlijk?

De heer JÄGERS: nee, natuurlijk ontslaat ons dat niet van de verplichting maar wij dragen ons steentje bij. We hebben ontzettend veel gebouwd en we gaan nog ontzettend veel bouwen maar op een gegeven moment is er een grens aan wat we nog kunnen in Diemen want wij willen als VVD ook ruimte overhouden voor andere zaken dan alleen maar woningen.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Dit debat doet mij weer aan Jan Schäfer denken die zei ‘in gelul kun je niet wonen’. Dat probleem van de woningnood gaat met name over de Diemenaren die geen woning kunnen krijgen en wij hebben in de eerste termijn gepleit voor een lokale voorziening voor woningruil maar we vinden ook dat de nieuwe woningen veel meer aan Diemenaren toegewezen moeten worden want de huidige woningen koop, vrije sector en ook sociale huur gaan grotendeels naar mensen van buiten Diemen en dat vinden wij een slechte zaak.

In mijn wijk, ik verwelkom ze graag, maar er zijn 2 koopwoningen verkocht aan Brexit-vluchtelingen. Mensen die door hun werk hiernaartoe moesten verhuizen.

Mevrouw VAN 'T RIET: is dat een probleem? Die mensen moeten ook ergens wonen.

De heer PRINS: moet ik daar een toelichting op geven? Het zijn mensen die door hun werk vanuit Londen hiernaartoe moesten verhuizen en die nemen dus de woningen over waar anders gewoon mensen uit Diemen of omgeving hadden kunnen wonen. Uiteindelijk gaat het er dan ook om bij de koop dat de hoogste bidder ermee vandoor gaat. Dus door die onrechtvaardigheden vinden wij dat er wat ingebracht moet worden. Een zelfbewoningsplicht vinden wij heel goed. Daar hebben wij zelf al eerder voor gepleit maar ik vind ook dat er veel meer op lokaal gebied een distributiesysteem opgezet moet worden waarbij de Diemense woningzoekenden aan hun trekken kunnen komen.

Mevrouw VAN ENGELN: dank u voorzitter. Ik hoor de heer Prins zonet zeggen ik heet ze graag welkom maar ik weet niet hoe welkom die mensen zich dan nog daadwerkelijk voelen. Zeg dan gewoon dat ze wat u betreft niet welkom zijn, dan bent u tenminste duidelijk.

De heer PRINS: nee, u moet er nu geen draai aan geven die niet klopt. Ik verwelkom ze graag maar ik had eigenlijk liever gezien dat die woningen naar Diemense woningzoekenden waren gegaan. Bij een koopwoningmarkt lijkt mij dat al heel moeilijk maar je kunt je meer concentreren op de sociale huursector en mogelijk ook de vrije huursector want daar kunnen we zelf iets in betekenen.

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Mag onze wethouder die ook van een eind buiten Diemen komt hier dan eigenlijk nog wel een woning zoeken?

De heer PRINS: stelt u die vraag aan u zelf en beantwoordt die zelf ook.

De heer SIKKING: dank u voorzitter. Mijn vraag is of de woningen die vrijkomen bij Scheerlicht aan mensen in Diemen worden toegewezen of dat dit in de regio wordt gedaan. Dan de opmerking van alle groen gaan verbouwen van de Partij van de Arbeid. Ik zei dat we aan de randen van de gemeente moeten kijken of we daar kunnen gaan bouwen. We moeten compromissen maken.

Mevrouw KUILMAN: dank u voorzitter. Bent u op de hoogte van het provinciaal beleid als het hierom gaat? Het provinciale beleid is dusdanig dat als er gebouwd wordt eerst moet worden gekeken naar de plekken binnen de bebouwde kom of daar nog ruimte is. Als daar geen ruimte is mag er pas in de rafelranden gebouwd worden. Volgens mij stelt u nu iets voor waarvan helemaal geen sprake kan zijn.

De heer SIKKING: er is heel veel sprake van het kan wel en die rafelranden. Ik heb al vaker gezegd dat de provincie zich wat minder met Diemen moet gaan bemoeien. De provincie komt hier niet, 1 keer per jaar, voor de rest bepaalt ze hier allerlei dingen dat er een biomassacentrale mag komen maar we gaan even terug naar het onderwerp. Ik heb het over de randen van de gemeente. Ik praat bijvoorbeeld over de weilandendriehoek. O, o, o, dat is zo'n natuurgebied. Dat is het dus niet. Ik heb gesproken met Midas Dekkers. Misschien kent u die meneer en ik heb gezegd hoe belangrijk is de ecologische waarde van die weilandendriehoek. Hij zegt dat als je de sloot iets gaat verbreden kunnen de vissen daar rustig zwemmen en dan gaat het allemaal prima want hij noemde een aantal vogelsoorten die daar verdwenen zijn. Hij zegt van het heeft totaal geen ecologische waarde meer maar we moeten eens bereid zijn als we én willen bouwen én groen willen behouden, dat we gaan schipperen in die 2 dingen. Dat we beter groen kunnen gaan aanwenden zodat de mensen en de natuur samen kunnen leven. Dat kan heel mooi in de weilandendriehoek. Dat kan heel erg mooi op Spoorzicht maar we moeten wel bereid zijn om er eens positief over na te denken en niet zeggen van u wilt niet bouwen. Nee, wij willen dolgraag bouwen heel veel huurwoningen en ik zou het ook heel prettig vinden als we een overzicht krijgen wat er ook in de regio gebouwd wordt. Dat is ook mijn verzoek. Laten we eens een onderzoek instellen want zeg maar er moet zoveel gebouwd worden in Diemen maar we moeten bouwen voor de komende jaren want er blijven mensen komen die een woning zoeken.

Mevrouw VAN ENGELN: dank u voorzitter. U noemde zojuist bijvoorbeeld ook natuurpark Spoorzicht om op te bouwen. Dat benoemde u ook in uw algemene beschouwingen. Daar noemt u het de noordzijde van natuurpark Spoorzicht. Dat is overigens wel een van de waardevolste stukjes van natuurpark Spoorzicht wanneer we het juist hebben over die ecologische verbindingen waarin ook de oudste bomen staan. Een hele bijzondere keuze vinden wij dat dan als GroenLinks die wij ook zeker niet kunnen ondersteunen.

De heer SIKKING: dank u voorzitter. Het is een van de waardevolste gebieden voor het ecolint zegt u maar daar zijn ook oplossingen voor te bedenken. Er zijn oplossingen voor. We

kunnen wel zeggen van nee, nee, nee maar ga eens denken aan wat zijn de mogelijkheden en ga niet zitten dippen, denken in problemen, maar denk in mogelijkheden.

Mevrouw VAN ENGELN: dat zijn die zoeklocaties dan dus ook als het gaat om denken in mogelijkheden als je het hebt over verdichting. GroenLinks maakt wat dat betreft ook duidelijke keuzes om mooie waardevolle stukken groen te beschermen want op het moment dat je daar eenmaal stenen op hebt gelegd heb je daar niet zomaar weer een waardevol stukje groen terug.

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. Er blijft nog een vraag zweven van de heer Sikking. Dat ging over de toewijzing van woningen die vrijkomen via Scheerlicht, de sociale huurwoningen. Volgens ons worden die conform de bestaande regelgeving toegewezen via Woningnet. Er zijn wel een aantal vrijheidsgraden maar die zijn redelijk beperkt hebben we altijd begrepen.

De VOORZITTER: de sociale huurwoning is maar een beperkt deel van het aantal woningen dat vrijkomt. Mevrouw Wielage heeft daarnet de cijfers over genoemd. Die gaan inderdaad via het normale woonruimteverdeelsysteem en de andere particuliere huur gaan ook weer via de reguliere wijze van de verhuur en de koopwoningen die worden verkocht worden ook weer gewoon op de markt gebracht. Dat gaat dus via de normale procedures.

De heer PORTEGIJS: dank u voorzitter. Ik wil even reageren op de inbreng van de heer Prins want het probleem dat hij schetst geeft natuurlijk toch de noodzaak aan om meer sociale woningbouw te doen want bij sociale woningbouw heb je nog enige sturing. Die Brexit-vluchteling van u kan inderdaad in de vrije sector en in de koopsector, als die genoeg betaalt. Dan troeft hij ons allemaal af met zijn topbaan bij dat medicijneninstituut dat er komt maar in de sociale sector en misschien zelfs ook op een gegeven moment in de middelhuis kunnen we enige sturing geven als overheid door ik meen 25% van de vrijkomende woningen toe te wijzen aan Diemenaren en die andere 75% is voor de regio. Dan kunnen we er in ieder geval een beetje op sturen. Ik ben het helemaal met u eens als u zegt van we moeten naar mogelijkheden zoeken om dat te vergroten. Geef dan ons college de opdracht om dat te doen. Kijk of die mogelijkheden er zijn.

Wethouder SCHOLTEN: dank u voorzitter. We mogen 25% met voorrang toewijzen aan Diemenaren en bij die andere 75% komen ook nog Diemenaren voor in aanmerking maar dat is dan volgens de inschrijvingssystematiek van Woningnet. De heer Prins pleit ervoor of meer nieuwbouwwoningen aan Diemenaren kunnen worden toegewezen. Ik ben namens de regio met de minister in overleg, we mogen binnenkort een experiment gaan uitvoeren en dat gaan we regionaal ook verder uitweiden maar wellicht is het dan mogelijk om bij de eerste verhuur van sociale huurwoningen 50, 60 of misschien wel 70% toe te wijzen aan inwoners uit Diemen.

De VOORZITTER: als het goed is krijgt u daar morgen een raadsinformatiebrief over.

De heer DE HAAN: dank u voorzitter. Het is ons nog iets onduidelijker geworden, met name de ambities van de VVD. Wij hebben meerdere keren horen zeggen van wij vinden woningbouw ook heel belangrijk maar we hebben al heel veel gebouwd de afgelopen periode. Wellicht is het u bekend dat daar weinig sociale huur bij zit. U suggereert ook in uw algemene beschouwingen dat er miljoenen kunnen worden bespaard als we al die sociale huurwoningen maar lekker laten zitten. Dus een paar vragen aan de VVD in de hoop dat we een keertje helderheid kunnen krijgen. Wat is uw ambitie voor sociale huurwoningen, welk aantal?

De heer JÄGERS: 500 stuks en die zijn te realiseren binnen de Tramlus, deelplan T en deelplan M, ook op Plantage de Sniep en in Holland Park.

De heer DE HAAN: oftewel alle woningen die al gepland staan. Dat vindt u prima en extra sociale huurwoningen hoeft allemaal niet van u.

De heer JÄGERS: die zijn nog niet allemaal gepland want als je alles optelt kom je nog niet aan de 500. Deelplan M en deelplan T, Holland Park West. Dat zijn we nog niet aan die 500. Daar hebben we ook Holland Park Zuid nog voor nodig.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Als dat is gerealiseerd heeft de VVD aan zijn eigen taakstelling voldaan en hoeft die fractie niet meer mee te discussiëren over de rest.

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Hebben we dan de middelhuis ook gehad? Is dat dan ook genoeg?

De heer DE HAAN: het is in ieder geval duidelijk wat uw ambitie is. 500 vindt u genoeg ondanks dat we een zwaar tekort hebben aan sociale huurwoningen en we juist willen bijbouwen omdat voor andere soorten woningen het tekort alleen maar groter is geworden naar verhouding. U vindt geld besparen belangrijker dan ook de mensen die in minder luxe omstandigheden leven aan een betaalbare woning te helpen. Zijn er nog meer ambities van de gemeente of meer taken van de gemeente, laat ik het zo noemen want de bouw van sociale huurwoningen is ook gewoon een verantwoordelijkheid van de gemeente. Zijn er nog meer verantwoordelijkheden van de gemeente waarvan de VVD zegt dat moeten we niet doen, we moeten geld besparen?

De heer JÄGERS: wie heeft het over geld besparen? Ik heb het helemaal niet over geld besparen gehad.

De heer DE HAAN: ik zie in uw algemene beschouwingen heel dik gedrukt en ook nog eens onderstreept het woordje besparing in een alinea die slechts gaat over hoeveel miljoenen we kunnen besparen als we al die sociale huurwoningen laten zitten. Dus wie heeft het over besparen? Nou u.

De heer JÄGERS: wij hebben in de vorige nota over Scheerlicht kunnen lezen dat er € 6000 per sociale huurwoning wordt gesubsidieerd door de gemeente, een fors bedrag, en stel dat je

200 sociale huurwoningen minder zou bouwen zou je al een besparing realiseren van € 12.000.000. Dat is gigantisch maar daar wil ik het nu niet over hebben. Ik heb het nu over wat de ambities zijn van de VVD met betrekking tot woningbouw. Wij zijn absoluut voorstander van het realiseren van sociale huurwoningen maar we zijn ook een warm voorstander van het realiseren van voldoende middenhuur woningen en daar hebben we het nog helemaal niet over gehad en dat vinden wij een net zo'n belangrijk probleem, het tekort aan middenhuur woningen als het tekort aan sociale huurwoningen.

De heer DE HAAN: voorzitter, ik constateer in ieder geval dat de VVD zeer lage ambities heeft voor het aantal sociale huurwoningen dat gebouwd wordt in Diemen. Dat we er wat de VVD betreft bijna klaar mee zijn. Ik denk ook echt dat u de besparingen belangrijker vindt, in ieder geval voor het geval van sociale woningbouw. Ik weet hoe u daarover denkt bij bijvoorbeeld het onderhoud van de openbare ruimte. Daar kunnen we ook geld besparen. We hebben bepaalde taken als gemeente, bepaalde verantwoordelijkheden richting de inwoners en richting potentiële nieuwe inwoners. Wat D66 betreft gaat geld besparen niet boven het voorzien in de behoefte van de mensen.

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. U heeft het maar steeds over besparingen. Dat is absoluut niet de insteek van deze discussie. We hebben het over mogelijke woningbouw en dan niet alleen over sociale huurwoningen maar ook over middenhuur woningen en alle andere woningen die er op dit moment te kort zijn. Er moet gewoon een evenwichtige verdeling zijn.

De heer DE HAAN: maar nu maakt u het helemaal vreemd. Als u zegt dat het evenwichtig verdeeld moet zijn. Dan komen we er echt niet met 500 sociale huurwoningen, dus u spreekt zich tegen.

De heer JÄGERS: van hoeveel huurwoningen gaat u dan uit in uw redebatie?

De heer DE HAAN: ik ga om te beginnen uit van het aantal sociale huurwoningen waar wij het nu over hebben. Ongeacht het aantal middenhuur woningen wat je nu bij gaat bouwen ga je met 500 sociale huurwoningen nooit die balans fatsoenlijk krijgen. Dat gaat zelfs niet met de 1085 die in het coalitieakkoord voorzien zijn.

De heer JÄGERS: waar baseert u dat op?

De heer DE HAAN: de aantallen woningen die we op dit moment hebben. Het aantal sociale huurwoningen en andere woningen. De aantallen woningen die gebouwd zijn in de afgelopen periode die geen sociale huurwoningen zijn. Cijfers die u wellicht bekend zijn.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Ik heb met interesse geluisterd naar de algemene beschouwingen van de VVD en ik vroeg mij af waarom wordt er zo nadrukkelijk gesproken over sociale woningbouw en niet meer over middelhuur door de VVD. Ik zou het wat breder willen trekken. Er is grote behoefte aan betaalbare huurwoningen. We moeten niet enkel

sociale maar ook die middenhuur woningen. Dus betaalbare huurwoningen, die zijn nodig maar daar hoor ik u niet over.

De heer JÄGERS: dan heeft u inderdaad niet geluisterd want dat bracht ik nou juist net in. Ik heb het inderdaad alleen maar over sociale huurwoningen gehad maar op een reactie van de heer De Haan ben ik ook in gaan brengen dat wij naast de klapper van sociale huurwoningen ook een groot belang zien in het realiseren van middenhuur woningen.

De heer ADVOKAAT: maar dat is toch een beetje mosterd na de maaltijd. In de algemene beschouwingen heeft u het er in totaal niet meer over. Wij maken ons juist daar hard voor en ik vraag mij af gaan jullie daar nou niet meer voor?

De heer JÄGERS: uiteraard wel.

De VOORZITTER: ik ga naar het volgende blok de afvalstoffenheffing en de Ouderenpartij Diemen had daar een punt.

De heer PRINS: dank u voorzitter. We hebben er 2 keer vragen over gesteld waar we antwoorden op hebben gehad maar er werd niet duidelijk op onze vragen ingegaan. De wethouder heeft in eerste termijn toch wel behoorlijk om de hete brij heen gedraaid want de essentiële vraag, en die zit ook in het amendement verwerkt, is waarom verhoog je de afvalstoffenheffing terwijl het college nog helemaal niet met nieuw beleid is gekomen op het gebied van afvalscheiding. Juist de verkleining van de restfractie zou moeten kunnen leiden tot lagere kosten en daarmee hoeft je geen afvalstoffenheffing nu al te verhogen. Dit is aan de collega-fracties gericht en ook aan de wethouders die deze portefeuilles beheersen want de een wil de tarieven verhogen en de ander moet nog met beleid komen. We vinden het een vreemde zaak als die 2 niet gelijk opgaan.

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Volgens mij hebben wij 2 thema-avonden over het afvalbeleid gehad en heeft de wethouder aangekondigd dat er binnenkort een stuk komt. Volgens mij is dat nog dit jaar en er wordt dus daadwerkelijk concreet gewerkt aan de plannen. U zegt van als wij het afval beter scheiden wordt het goedkoper maar volgens mij is het veel meer zo dat afval momenteel per week per definitie duurder wordt en als wij beter scheiden kunnen we hopelijk de toename van de kosten beperkt houden.

De heer PRINS: voorzitter, ten eerste hebben wij 2 bijeenkomsten gehad met de benen op tafel met de wethouder en de derde been op tafelsessie komt eraan. Er is nog steeds geen sprake van duidelijk concreet uitvoerbaar nieuw afvalscheidingsbeleid waar de raad al heel lang om gevraagd heeft en dat ook een ambitie is van het college en de college-fracties en ook van ons. Dus het duurt allemaal en er is geen concrete aanleiding op dit moment om de afvalstoffenheffing te verhogen. Onze vraagstelling over het AEB. De gemeente Amsterdam verhoogt de afvalstoffenheffing om die reden niet en verder zijn er een aantal verhogingen zoals salarissen en extra belasting. Die zijn al in het huidige tarief verwerkt. Dus daarom is er geen enkele reden om de burgers € 20 per huishouden meer te laten betalen. Dat is alleen

maar bedoeld op dit moment, de wethouder heeft het met zoveel woorden gezegd, om de egalisatiereserve weer te spekken. Dat vind ik een heel slap argument om een afvalstoffenheffing te verhogen als je er geen nieuw beleid tegenoverstelt.

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Ten eerste wordt er gewerkt aan het beleid en volgens mij wil de wethouder het geld gebruiken voor het behoorlijk grote risico dat de kosten serieus hoger zijn het komende jaar en mocht het niet uitgegeven worden, dan komt het in de egalisatiereserve.

De heer PRINS: voorzitter, we hebben een contract tot en met 2022. Daarin mogen we blij zijn met die zogenaamde lage tarieven. Wij als Diemen gaan dat contract toch niet openbreken. Zolang het AEB daar niet daadwerkelijk mee komt, om even wethouder Sikkes te parafraseren, zolang dat bord met 80 km niet op de snelweg staat zie ik geen reden om nu al tevreden te zijn en dat vinden wij nu ook. Er is geen nieuw beleid.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Het is een beetje kip en ei verhaal. Dat zei ik ook al in mijn beschouwing. Aan de ene kant is er geen nieuw beleid maar dat staat in de steigers en aan de andere kant wil je al een heffing doen maar als uit het nieuwe beleid blijkt dat je bijvoorbeeld voor restafval mensen wilt laten betalen en beter scheiden belonen, dan kan zo'n verhoging je in de weg zitten in je nieuwe beleid.

Mevrouw VAN 'T RIET: dat zou theoretisch kunnen maar dat is geen enkele indicatie dat wij als raad ook maar enige aanleiding hebben gegeven voor de gedifferentieerde tarieven van het afvalbeleid. Volgens mij is dat nog helemaal geen deel van de planning en we kunnen nu niet ineens gaan doen of we dat wel verwachten.

De heer ADVOKAAT: dus u weet al wat de wethouder gaat voorstellen?

Mevrouw VAN 'T RIET: dat is wat u voorstelt om diftar te doen.

De heer ADVOKAAT: nee, u zegt ik weet al wat de wethouder gaat doen.

Mevrouw VAN 'T RIET: ik weet wat wethouder Nuijens daar destijds over gezegd heeft.

De heer ADVOKAAT: stel nou dat het restafval hoe hoger je meer betaalt en hoe lager hoe minder je betaalt. Daar zit een soort beloningssysteem in. Dat zou je kunnen invoeren in je afvalverwerkingssysteem en als je dat niet doet of stel dat je dan al die € 20 berekend hebt, dan ga je nog extra kosten maken. Dus het kan ook je toekomstige beleid in de weg staan.

Mevrouw VAN 'T RIET: dat zou kunnen maar het college gaat over allebei. Dus ik denk dat met die € 20 extra het college rekening heeft gehouden met het beleid dat ze wil gaan voeren. Bovendien, het geld dat mensen betalen voor de afvalstoffenheffing gaat naar de afvalstoffenheffing. We gaan dat niet in de grote pot gooien. Dus op enige manier hebben de mensen er altijd wat aan, ook al moeten ze dat nu al betalen.

Wethouder SIKKES: dank u voorzitter. Ik zei al ik kijk uit naar het gesprek met u over het komende afvalplan maar dat bedoelde ik niet vanavond, maar even ter verduidelijking. U kunt natuurlijk wel een hele goede inschatting geven wat het plan behelzen zal want u heeft 2 thema-avonden gehad, u gaf het zelf al aan meneer Prins, met de voeten op tafel. Dus wacht nou dat beleid af en neem van ons aan dat er wel natuurlijk investeringen nodig zijn voor wat voor nieuw beleid wij ook gaan doen want we hebben altijd een participatietraject, we hebben altijd een communicatietraject. Dus er zal altijd extra geld daarvoor nodig zijn en als het hele bedrag niet nodig is, dan hebben we de egalisatiereserve waar het in terugvloeit en waardoor wij dus een stabiel tarief kunnen voeren de komende jaren. Dat is denk ik wat wij met zijn allen willen.

De heer TIMMER: dank u voorzitter. We hebben het nu toch over lastenverhogingen telkens. Ik lees graag, dus ik heb ook nog even in de verkiezingsprogramma's zitten bladeren van zowel D66 als de Partij van de Arbeid en dan lees ik bijvoorbeeld bij de Partij van de Arbeid 'voor de komende periode willen wij de lokale lasten voor inwoners en bedrijven op hetzelfde niveau houden'. Dat is een citaat uit het programma van de Partij van de Arbeid en bij D66 lees ik 'bovendien wil D66, net zoals in de afgelopen raadsperiode is gebeurd, de lasten voor de inwoners en ondernemers niet verhogen en waar mogelijk zelfs extra verlagen.' Dus ik zou toch ten aanzien van deze voorliggende lastenverhoging zowel aan D66 als aan de Partij van de Arbeid willen vragen hoe brengt u dit in relatie met uw verkiezingsprogramma.

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Zou u ook kunnen vertellen wat er in ons verkiezingsprogramma staat? Dat lijkt mij wel een evenwichtig verhaal.

De heer TIMMER: ik wil best alle verkiezingsprogramma's nog even nalopen maar het enige wat volgens mij relevant in de discussie is, ook richting D66 en de Partij van de Arbeid, is lees de septembercircularis ook nog even. Dan is volgens mij die hele lastenverhoging niet nodig.

De heer DE HAAN: dank u voorzitter. D66 wil inderdaad de lasten niet verhogen. Daar heeft u helemaal gelijk in. Dat neemt niet weg dat je in sommige gevallen, bijvoorbeeld in dit geval, overmachtsituaties hebt doordat wat er gebeurt bij het AEB. Als wij uiteindelijk meer zullen moeten betalen voor het verwerken van het restafval gaan de kosten omhoog en de afvalstoffenheffing moet ook kostendekkend blijven. Dus op het moment dat niet alle kosten eruit gedekt kunnen worden, voordat we in ieder geval kunnen voorzien voor de toekomst, zullen we iets moeten doen om het wel kostendekkend te houden.

De heer TIMMER: dank u voorzitter. Zoals mijn buurman, meneer Prins, al gezegd heeft wat er bij het AEB gaat gebeuren is nog volstrekt onduidelijk. U heeft in uw verkiezingsprogramma een hele duidelijke belofte gedaan en van een overmachtsituatie is op dit moment in onze ogen totaal geen sprake.

De heer DE HAAN: ten eerste is er een wens geformuleerd en geen belofte. Er staat niet wij beloven om de lokale lasten niet te verhogen. Dan kunt u lachen maar dat is wel degelijk een

verschil. Was het maar zo'n feest dat we alles in het verkiezingsprogramma een op een konden realiseren. Dan waren wij zeer tevreden maar helaas is dat niet altijd mogelijk. Dat is nou eenmaal de werkelijkheid. Daarnaast heeft u het over de septembercirculaire maar wellicht is het u ook bekend dat bij het opstellen van deze begroting die nog helemaal niet bekend was.

De heer TIMMER: maar nu is de septembercirculaire bekend. Dus is er nu aanleiding om de lastenverhoging niet door te laten gaan.

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Iedere circulaire valt weer anders uit. De meicirculaire was een stuk negatiever. Dus de volgende circulaire kan net zo goed weer negatief zijn. Dus op het moment om iedere circulaire maar een beetje heen en weer te laten lopen schiet ook niet op.

De heer TIMMER: inderdaad, dat schiet niet op maar om dingen die nog niet te gebeuren staan nu al in te boeken zoals dat het bij het AEB nog volkomen ongewis is wat er gaat gebeuren, dat is ook erg opportunistisch.

De heer PORTEGIJS: dank u voorzitter. Dat staat gelukkig niet in ons verkiezingsprogramma over die afvalstoffenheffing, misschien tekort door de bocht voor u, maar die moet kostendekkend zijn en de toekomst van het AEB is misschien ongewis maar u gaat toch niet tegen mij zeggen in de trant van ga er maar vanuit dat dit goedkoper wordt. Wat ik begrijp uit de berichten is dat er een gerede kans is dat de kosten aanzienlijk zullen stijgen, los van ons beleid. Ik vind het verstandig dat het college dan met voorstellen komt om daarop vooruit te lopen, zeker als we daarbij de kanttekening maken van mocht het meevallen, dan wordt het geld dat over is gewoon gebruikt voor de afvalstoffenheffing in de toekomst.

De heer TIMMER: ik lees toch iets anders in uw verkiezingsprogramma.

De heer PORTEGIJS: volgens mij leest u dat programma selectief want u heeft er 1 zinnetje uitgehaald en we hebben ook ambities.

De heer TIMMER: voor mij is de tekst voor één uitleg vatbaar en ten aanzien van het AEB, dat speelt in 2022 dat daar mogelijk een verandering in de tarieven zou kunnen worden doorgevoerd, ook voor Diemen. Dat is op dit moment nog absoluut niet aan de orde en zeker ook weer in relatie tot de septembercirculaire zou ik dat zeker willen heroverwegen op dat punt.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Ik blijf erbij dat er geen feiten zijn die nu nopen tot een verhoging van de afvalstoffenheffing. Zeker niet bij het AEB en zolang dat niet gebeurt vind ik dat deze discussie mogelijk volgend jaar bij de begroting 2021 gevoerd kan worden en hopelijk op betere feiten dan die van vandaag.

De heer TIMMER: dank u voorzitter. We gaan nu dus dit verhogen maar er is nog niks gebeurd op dit terrein. Dus het is naar de burgers ook een raar signaal om dan nu een verhoging door te voeren terwijl er nog nul is gebeurd.

De heer SIKKING: dank u voorzitter. GroenLinks zei dat het hele afvalbeleid kostendekkend moet zijn. Ik heb verleden jaar nog gevraagd aan de wethouder van financiën van de Meerlanden maakt een gigantische winst en die winst gaat terug naar de algemene middelen. Waarom kan dat niet aangewend worden om de lasten te verlichten voor het aanbieden van het afval. Het is onze onderneming, we hebben er aandelen in. Het is misschien toch een verandering in beleid dat je zegt van het aandelenpakket dat wij hebben in de Meerlanden en de opbrengsten, dat gaan we verdisconteren in de tarieven. Dan kan het allemaal goedkoper.

Wethouder SCHOLTEN: dank u voorzitter. Die discussie hebben we vorig jaar ook gehad. De Meerlanden maakt inderdaad een positief resultaat, niet op de huisafvalinzameling maar op de bedrijfsafvalinzameling. Ik heb al eens eerder gezegd we hebben daar ook vermogen ter beschikking gesteld. Aandeelhouders krijgen een vergoeding voor het risico dat ze lopen met het vermogen enzovoort. Natuurlijk kunt u altijd de afvalstoffenheffing verlagen als u dingen uit de algemene middelen haalt want dat heeft geen fluit met elkaar te maken maar als u zegt van we halen veel uit de algemene middelen, dan kunt u van alles verlagen wat u wilt.

De heer SIKKING: dank u voorzitter. Dat is uw stelling, die geloof ik graag, maar het gaat hier over afval en afvalverwerking en u kunt zeggen van het komt van het bedrijfsafval af. Bedrijfsafval is waarschijnlijk big booming, daar maakt ze dan de winsten mee en als wij goed kunnen inzamelen wordt dat afval ook big booming. Als u zegt van we hebben er zo veel in geïnvesteerd en ons rendement moet zoveel zijn. Prima, dat kan uit de algemene middelen, daar komt het geld vandaan, maar zorg dan dat het overschot dat er is wordt verdisconteerd in de tarieven. Het is natuurlijk een hele andere filosofie maar het kan goedkoper.

De VOORZITTER: ik wil naar het derde blok, naar D66 die een punt heeft ingebracht ambities versus werkelijkheid.

De heer DE HAAN: dank u voorzitter. Dat is meer een vraag richting Ouderenpartij Diemen. Wij bespeuren een verbazing bij de Ouderenpartij Diemen dat toch niet alle ambities die in het coalitieakkoord anderhalf jaar geleden benoemd zijn al uitgevoerd zijn op dit moment. Had u verwacht dat wel na anderhalf jaar al het nieuwe beleid op de rails zou staan? Snapt u zelf ook niet dat ambities zijn genoemd voor een gehele collegeperiode, dat er soms tijd overheen gaat voordat die uitgevoerd worden. Verder zegt u ook dat er geen zichtbare vooruitgang is op een aantal onderwerpen. U noemt bijvoorbeeld een middelbare school. Dat is nog niet gelukt maar er zijn toch zeker behoorlijke stappen gezet en we waren behoorlijk dichtbij. Op het gebied van sport is de wethouder heel hard bezig om ervoor te zorgen dat er een plek komt voor de hockey en dat is ook zeer dichtbij op dit moment. De bouw van sociale woningen waar we al een aantal jaren op aandringen inderdaad en waar wij anderhalf jaar geleden ambities over hebben uitgesproken is nog niet helemaal begonnen zoals u nu zegt.

Anderhalf jaar geleden hebben we een ambitie genoemd en de palen zitten nog steeds niet in de grond.

Begrijpt de Ouderenpartij Diemen niet dat sommige dingen gewoon wat tijd nodig hebben, dat je niet alles in anderhalf jaar kunt bereiken en vindt u het zelf ook niet vreemd dat u zelf aangeeft dit soort constatering deden wij vorig jaar ook al in onze algemene beschouwingen. Dat u in feite toen het college nog niet eens een half jaar bezig was al benoemde dat we nog niet alles bereikt hadden wat we voorzien hebben. Snap u zelf ook niet dat dit niet geheel reëel is om dat te verwachten?

De heer PRINS: dank u voorzitter. U begint uw betoog door te zeggen van we bespeuren verbazing bij de Ouderenpartij Diemen maar van verbazing is geen sprake. Ik krijg de indruk dat u eerder verbaasd bent dat het uitgesproken wordt. Vorig jaar hebben we daar al aandacht voor gevraagd. Hoge ambities en dat moet je dan zien te realiseren in 4 jaar en nu zijn we een jaar verder en we kunnen per maand constateren dat er zaken staan op de bestuurlijke agenda die doorgeschoven moeten worden, die vertraagd zijn. Dat kan voor een deel te wijten zijn aan personeelstekort, vacatures en dergelijke, maar voor een ander deel komt het niet altijd aan op knopen doorhakken. Wat ik net zo mooi vond in het betoog van de Partij van de Arbeid is dat de heer Portegijs dat noemde als knopen doorhakken. Dat doorhakken van knopen blijft meer een taak van de gemeenteraad als hoeder van het publieke belang en het democratisch evenwicht. Wij komen niet toe aan het doorhakken van knopen als ons de stukken niet worden aangeleverd.

U kunt sport en hockey en honkbal en de middelbare school noemen maar die onderwerpen dateren niet vanaf het begin van deze collegeperiode maar die speelden al 4 jaar geleden en heel veel ambities die anderhalf jaar geleden zijn geformuleerd lagen er ook al in de vorige raadsperiode. Dus voor een deel is het de voortzetting van wat al eerder in gang was gezet maar het duurt tergend langzaam en ik vind het wel af en toe van de zotte dat wij hier geconfronteerd worden door fracties, zelfs de uwe en die van GroenLinks, met moties over Zwarte Piet en over hapjes bij recepties want daar gaat het in het openbaar bestuur volgens mij niet om.

De heer DE HAAN: dank u voorzitter. Volgens mij gaat het daar ook om en volgens mij bepalen wij als gemeenteraad zelf waar het om gaat in deze raadszaal. Wij bepalen zelf waar we het over willen hebben. We hebben ook wel eens moties en amendementen waarvan we denken van is dat nou de belangrijkste zaak van het jaar maar volgens mij heeft u in het begin van uw prachtige betoog al zelf aangegeven, het zijn ambities voor 4 jaar. Dus nogmaals verbazing dat na anderhalf jaar de ambities voor een collegeperiode van 4 jaar nog niet volbracht zijn.

De heer PRINS: nee voorzitter. Ik heb juist genuanceerd door te zeggen dat veel van die ambities al in de vorige raadsperiode en soms al daarvoor in gang zijn gezet en dat het dus tergend langzaam gerealiseerd wordt. Als we sociale woningbouw nemen, we hebben er heel wat uren over gesproken en over besloten. Er was even sprake dat de eerste paal voor tramlijn 19 er al in zit of niet. Ik ga morgen kijken maar volgens mij zit die er nog niet in.

De heer DE HAAN: dat sommige ambities al sinds de vorige collegeperiode lopen geeft ook wel aan dat het grote ambities zijn, dat het niet altijd even makkelijk is om die ambities ook te volbrengen. Wat ons betreft worden er goede stappen gezet en aan het eind van de periode kunt u ons afrekenen op wat we allemaal bereikt hebben in deze periode wat we in het coalitieakkoord beoogd hebben maar op dit moment het college afrekenen op dat de ambities voor 4 jaar nog niet bereikt zijn in zeer korte tijd, dat is echt misplaatst.

De heer PRINS: voorzitter, dat laatste heb ik niet gezegd dat je nu de ambities gerealiseerd zou moeten hebben die je over 4 jaar hebt gepland. Dat heb ik nooit beweerd en het zou ook niet kunnen. Dat zou onmenselijk zijn om dat te verlangen maar wij zien gewoon dat de vertragingen die optreden bij heel veel onderwerpen een reëel feit zijn.

Mevrouw VAN ENGELN: dank u voorzitter. Ik zou nog even willen reageren op wat de heer Prins eerder zei over de voedsel moties van zowel D66 als van GroenLinks. Ik vind het nogal bijzonder dat u suggereert dat een dergelijke motie zo weinig impact heeft want ik neem aan dat u inmiddels ook wel op de hoogte bent van de impact dat voedsel heeft op de klimaatverandering en met name het gebruik van dierlijke eiwitten. Daar wij als gemeente daar een belangrijke voorbeeldrol in hebben vind ik het nogal bijzonder dat u dergelijke moties eigenlijk aan het bagatelliseren bent.

De heer PRINS: voorzitter, ik bagatelliseer niets maar ik heb geen behoefte aan preken over wat ik moet eten of dat ik Zwarte Piet moet zien. Waar u op doelt ben ik al 10, 20, 30 jaar mee bezig. Er is een verschil tussen het persoonlijke en het politieke. Ik vind dat de raad niets te maken heeft met het eten van de mensen. Dat gebeurt door de maatschappij net zoals de maatschappij verandert en mensen beslissen zelf of ze een keer per week of vaker minder vlees gaan eten. Die ontwikkeling is er. Daar ben ik blij mee maar gaat u niet zo'n discussie in de raad voeren. Dat heeft met daadkracht niets te maken. Dat heeft met symboolpolitiek te maken.

Mevrouw VAN ENGELN: op het moment dat u dat symboolpolitiek vindt om een voorbeeldrol te vervullen als gemeente vind ik een hele bijzondere uitspraak die u voor uw rekening mag nemen maar waar wij het als GroenLinks zeker niet mee eens zijn.

De heer PRINS: ik denk dat heel veel mensen niet op die voorbeeldrol van de gemeente zitten te wachten of van de gemeenteraad.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Natuurlijk is die voeding belangrijk en ik ben ook een van de eerste die dat ziet en weet dat dat moet gebeuren maar u heeft hier al heel lang een wethouder zitten van GroenLinks en we zitten nog steeds op 230 kg restafval en daar is door GroenLinks niets aan gedaan. Wel gaat u de Diemense inwoner opzadelen met kosten. Dat is wat ons tegen staat. Waarom heeft u, een wethouder hebbende die ging over de afvalinzameling, er niet voor gezorgd dat in Diemen het restafval significant naar beneden is gegaan? Daar is niets aan gebeurd. Dus wij willen inderdaad die spreekwoordelijke borden

zien staan op de snelweg, dat inderdaad dat restafval naar beneden gaat. Er gebeurt niets. Al die jaren dat u in het college zit is er niets aan gedaan.

Mevrouw VAN ENGELN: ik vind het heel bijzonder dat u dit nou noemt want ik denk dat ik u ook wel mag herinneren dat de heer Grondel daar in de vorige periode heel hard aan heeft proberen te trekken en ja, daar heeft GroenLinks destijds andere keuzes in gemaakt maar mag ik u eraan herinneren dat de VVD dezelfde keuzes destijds heeft gemaakt en dat we af en toe ook gewoon moeten zeggen daar zijn verkeerde keuzes gemaakt. We moeten het anders gaan doen. Maar u heeft op dat moment dezelfde keuzes gemaakt. Dus ik vind het dan heel bijzonder dat u dan nu met dit verwijt komt.

Mevrouw WIELAGE: wij waren het eens op dat moment met GroenLinks dat je niet de kosten kunt verhogen met een aanzienlijk bedrag en vervolgens kan vragen aan de mensen om veel meer afval te gaan scheiden. Die financiële prikkel was volslagen weg. Daar waren we het met elkaar over eens. Dat zal weer gaan gebeuren. GroenLinks was het met die financiële prikkel volkomen met ons eens dat de voorstellen die er lagen onvoldoende waren om draagvlak te creëren bij de bevolking en daarom hebben we het afgewezen. Er komt nog steeds niet een goed voorstel van GroenLinks waar GroenLinks ook achter kan staan en we met elkaar kunnen zeggen dit zal draagvlak hebben bij de bevolking. Uw vorige wethouder, die helaas heeft weg moeten gaan, heeft gezegd van we moeten gaan praten met de inwoners en hij wilde zelfs per wijk gaan praten waar draagvlak voor is maar er is nog niks gebeurd. Ook nu niet, anderhalf jaar verder. De burgers zitten klaar om mee te praten maar dat is nog niet gebeurd.

Mevrouw VAN ENGELN: we hebben het er al meerdere keren vanavond over gehad dat wethouder Sikkes echt zit te popelen om daarmee te starten en dat we dat ook op heel korte termijn gaan doen.

De heer PRINS: voorzitter, dit is nou typisch een voorbeeld van geen daadkracht en geen knopen doorhakken. Een grote stilstand in de afvalscheiding in de afgelopen jaren.

De heer PORTEGIJS: dank u voorzitter. In de discussies die er zijn hoor ik 2 geluiden. Daarnet hoorde ik Leefbaar Diemen zeggen, en dat kunnen we ook allemaal nalezen, we willen een afvalinzameling die uniform is. Dat lijkt mij een voor de hand liggende keuze gezien de logistiek van de inzameling en de financiën die daarmee gepaard gaan maar er zijn ook voorstellen, en net hoorden wij dat een beetje, van misschien in iedere wijk zijn eigen systeem. Dus in Buitenlust doen we diftar en in de Vogelwijk niet. Ik weet niet wat ik mij daar anders bij moet voorstellen met in iedere wijk een eigen systeem. Ik wou daar een beetje voor waarschuwen. Het is allemaal prachtig om dat te roepen maar we streven ernaar, en ik denk ook uit kostenoverwegingen, om in de gemeente Diemen één systeem te doen en dan kun je nog zeggen bij de hoogbouw moet je het misschien wat anders inrichten als bij rijtjeshuizen, allemaal prachtig, en bij de studentenflats nog iets bijzonders maar ik wilde even het citaat van Leefbaar Diemen onderstrepen van we gaan naar één uniform systeem wat te begrijpen is voor de bewoners. Ik geloof dat dat zinnetje er nog achteraan kwam.

De heer SIKKING: dank u voorzitter. Ik begin misschien een beetje seniel te worden maar heb ik dat gezegd?

De heer PORTEGIJS: ik heb het nog even nagelezen, dat staat in uw tekst in ieder geval. Ik heb het gehoord en het staat in uw tekst.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Het klopt wat de heer Portegijs zegt. Dit was tijdens de met de benen op tafelsessies en daarbuiten. De wethouder van GroenLinks gaf aan dat per wijkje Plantage de Sniep, Diemen Noord, allerlei verschillende buurten, ze mochten allemaal meepraten en in iedere buurt kon wel een andere manier van inzamelen worden ingevoerd. Dan hebben we het inderdaad over daadkracht en dan weten wij wel hoe snel dat gaat meneer Portegijs. Niet dus.

De VOORZITTER: de VVD had nog een punt maar misschien is dat hiermee afgehandeld over stoer en daadkrachtig beleid rondom leiderschap.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Daar wil de VVD nog wel iets over kwijt en dan richting de Partij van de Arbeid want wij hebben goed geluisterd en het klinkt echt fantastisch meneer Portegijs. De Partij van de Arbeid is voor knopen doorhakken, fantastisch. Dat heeft u overigens ook laten zien of de wethouder op een groot aantal vlakken. Voldoende betaalbare woonruimte. U heeft het over moed en leiderschap maar wij zien dat toch niet altijd en wij zien juist dat we straks na 8 jaar links beleid, we zijn zo bang dat we dan door die daadkracht gaan kijken naar een met huizen volgepropt Diemen met een gebrek aan ruimte voor de noodzakelijke voorzieningen die passen bij een gemeente van 35.000 inwoners. Tegelijk een schuld van 100.000 miljoen. Dat is ook daadkracht en die forse verhogingen zijn ook al aangekondigd.

Er wordt hoog opgegeven door het college over het voorzieningenniveau in Diemen. Door die daadkracht hebben we zo'n mooi voorzieningenniveau maar die hockeyvelden zijn er nog niet. Er is wat ons betreft nog steeds onvoldoende kwalitatieve horeca in Diemen. Er is nog geen middelbare school in Diemen. We hebben wel straks een biomassacentrale, dus dat is daadkracht maar waarin onderscheidt Diemen zich nou qua voorzieningen van vergelijkbare gemeenten? Wat heeft Diemen nou meer dan andere gemeenten van rond de 30.000 inwoners, de meeste hebben trouwens al lang een middelbare school. Dus hoezo zijn onze voorzieningen zo goed? Ik denk dat wij een aantal voorzieningen juist heel erg missen. Als we het dan inderdaad hebben over daadkracht en over niet bang zijn. U had het over bange mensen maar u was bang hoor, u was ontzettend bang bij die biomassacentrale voor claims van Nuon. Daar was u heel erg bang voor. Die verklaring moesten we toch echt afgeven want die claims. Dus wij vinden dat u daar helemaal geen daadkracht heeft laten zien.

De heer PORTEGIJS: dank u voorzitter. Veel vragen bij elkaar. Het beeld dat geschetst wordt van een volgebouwd Diemen met alleen maar stapelflats tot 15 hoog. In mijn algemene beschouwingen heb ik gewezen op het belang van de voorzieningen en ik vind die in Diemen goed en als u zegt dat er geen horeca in Diemen is. Sorry, dat vind ik geen enkele verantwoordelijkheid voor de gemeente. De PvdA zal er ook niet een voortrekkersrol in

vervullen en als u dat als verwijt tegen de PvdA of tegen het college van de afgelopen 12 jaar gebruikt dat er zo weinig horeca is. Dan zeg ik dat vind ik een beetje flauw want ik ga ook niet roepen dat een van de geweldige pluspunten van Diemen het feit is dat we 2 metrostations en 2 treinstations hebben want dat is iets waar wij als gemeenteraad niet zoveel aan hebben bijgedragen. We hebben de bouwvergunning indertijd verleend maar dat die metro loopt waar die loopt, dat is natuurlijk niet onze keuze geweest.

Wat betreft de andere dingen denk ik inderdaad. Ik heb geen idee hoe dat er in Woerden precies uit ziet of in Culemborg, ook denk ik 35.000 inwoners. Als het pluspunt van die gemeenten is dat ze een middelbare school hebben denk ik van wij hebben een sporthal, wij hebben een zwembad. Ik heb geen idee of er in Woerden een zwembad is. U heeft dat misschien allemaal nagekeken maar ik weet dat niet. Ik kan alleen constateren wat er in Diemen is. Ik kan constateren hoe de Diemenaren daar wel of geen gebruik van maken. Ik heb gezegd dat ik vind dat er te weinig gebruik van wordt gemaakt. Daar moeten we op inzetten dat er meer gebruik van wordt gemaakt want die voorzieningen zijn de moeite waard om te gebruiken en dat is zowel bij de muziek in de Hoop en de EDOG waar we 2 weken geleden de inspraak van hadden. Kleine dingetjes die wel heel belangrijk zijn voor de leefbaarheid van de gemeente maar ook wat grotere dingen zoals theater de Omval of de bibliotheek die hier gewoon gevestigd is en waar mensen tegen een redelijke prijs gebruik van kunnen maken en dat wil ik graag in stand houden en als dat betekent dat we dan de ozb iets zouden moeten verhogen, dan heb ik dat er graag voor over en dan ga ik graag met iedereen in discussie over de volle breedte van ons verkiezingsprogramma en in hoeverre we daar trouw aan blijven in deze collegeperiode.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Prachtig meneer Portegijs, heel mooi, maar ik vind het dan wel eerlijk als u in uw verkiezingsprogramma waarin u ook al die dingen noemt ook eerlijk zegt van het zou best kunnen zijn dat we de lasten gaan verhogen. Dat heeft u niet gedaan. U heeft tegen uw kiezers gezegd, ik zal het nog even exact voorlezen. Al die voorzieningen heeft u over gesproken, ik kan niet het hele verkiezingsprogramma doorlopen maar zeg dan ook eerlijk van het zou kunnen dat wij voor de komende periode de lokale lasten voor inwoners en bedrijven dan ook gaan verhogen. Nee, u zegt voor de verkiezingen we gaan het op hetzelfde niveau houden. Ik zal het u nog even vertellen hoe het er staat: 'Voor de komende periode willen wij de lokale lasten voor inwoners en bedrijven op hetzelfde niveau houden.'

De heer PORTEGIJS: dat hebben we 2 jaar geleden zo opgeschreven. We willen nog een heleboel andere dingen, dat staat ook in dat verkiezingsprogramma. Een gedeelte van de wensen die wij hadden zijn verwezenlijkt en een aantal wensen niet. Zo eenvoudig is het.

Mevrouw WIELAGE: dat kan ik mij voorstellen maar als nou die septembercirculaire zo mee gaat vallen wat we niet hadden voorzien want de begroting was natuurlijk gebaseerd op andere cijfers, laten we dan met elkaar besluiten om die lastenverhoging nog niet door te voeren. De septembercirculaire laat tonnen extra zien, dus laten we dan met elkaar zeggen het is nog niet nodig.

De heer PORTEGIJS: vorig jaar verweet u mij bij monde van de heer Jägers dat ik te weinig aandacht had voor de reserve van de gemeente. Daar moest toch wat meer naar toe en kon ik eens even berekenen hoe hoog die reserve dan wel maximaal of minimaal zou moeten zijn. Dat heb ik gedaan maar dat was toch een beetje dat u vond dat we aan de zuinige kant waren. Die reserve had best wat groter gemogen of was het anders meneer Jägers?

De heer JÄGERS: ik moet wel heel erg diep nadenken van wat ik toen ook alweer heb gezegd maar het sneed wel degelijk hout.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Nog even in de richting van de heer Portegijs. In uw verkiezingsprogramma en in uw verkiezingscampagne heeft u ook aangekondigd dat u in de nieuwe periode ik meen 1.200.000 voor nieuw beleid wilde uitgeven. Weliswaar uitgespreid over 4 jaar denk ik, dus gemiddeld 3 ton maar bij de eerstkomende begroting, dus vorig jaar, werd er al een deel bij duurzaamheid weggehaald en dit jaar is er ook weer ik meen 1 ½ ton bij duurzaamheid en sociaal weggehaald. Dus zo kan ik ook de verkiezingen ingaan: veel beloven en dan gaandeweg daar het nodige op inslikken.

De heer PORTEGIJS: ik wil mij in volstrekte openbaarheid tegenover iedereen verantwoorden dat je moet zorgen voor een sluitende begroting, ook op meer jaren termijn, en dat dat soms betekent dat dingen die je graag zou willen niet kan doen.

De heer PRINS: volgens de septembercirculaire komt er minimaal een half miljoen per begrotingsjaar bij waarvoor nog geen uitgaven zijn gepland.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Een goede leiding trouwens in dit moeilijke proces. Aan de PvdA. In de algemene beschouwingen was de PvdA begrepen wij het eens met Ons Diemen dat er nieuwe investeringen moeten worden gedaan door het stijgende inwonersaantal. Die nieuwe investeringen, ik haalde het al aan: we hebben een tekort aan kinderdagverblijven, openbare schoollokalen, huisartsen en andere medische faciliteiten die bij een stijgend inwonersaantal horen. Vindt u het dan ook niet een beetje vreemd dat dat helemaal niet in de begroting is terug te vinden?

De heer PORTEGIJS: dank u voorzitter. Als u op deze punten concrete voorstellen gaat doen. U heeft het over een tekort op de kinderdagverblijven. Ik heb daar op dit moment geen helder beeld van. Hoe groot zijn die tekorten, hoelang is de wachtlijst?

De heer ADVOKAAT: ik ga niet in detail treden maar er zijn enorme lijsten.

De heer PORTEGIJS: ik vind het prachtig dat u niet in details denkt maar u stelt mij vragen die ik in detail moet beantwoorden en als ik dan vraag wat bedoelt u precies, dan zegt u van dat wordt te gedetailleerd. Dat kan ik dus niet.

De heer ADVOKAAT: ik vraag enkel aan u. U constateert dat er investeringen moeten worden gedaan.

De heer PORTEGIJS: het woord moeten heb ik niet gebruikt. Ik zeg dat we een open oog moeten houden voor de dingen die eventueel gewenst zijn in de toekomst. Zoiets is de formulering en het woordje moeten staat er niet in.

De heer ADVOKAAT: u zegt zelf dat er nieuwe investeringen nodig zijn door het groeiende inwonersaantal en dan zegt u dat u dat niet gezegd heeft.

De heer PORTEGIJS: nee, dat heb ik wel gezegd. Als die investeringen nodig zijn, dan moeten we daar een open oog voor hebben.

De heer ADVOKAAT: nee, die investeringen zijn nodig want het inwonersaantal neemt toe. Dus je hebt gewoon meer kinderdagverblijven nodig. Je hebt gewoon meer basisscholen nodig. Daar moet toch geld voor komen of niet soms?

De heer PORTEGIJS: volgens mij hebben we voldoende basisscholen en hebben we niet meer basisscholen nodig.

De heer PRINS: voorzitter, basisscholen zijn wel onze zorg, meer lokalen, maar ik merk niet graag dat kinderopvang en huisartsenvoorzieningen tegenwoordig allemaal aan de markt worden overgelaten helaas en niet meer tot onze zorg behoren.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Laten we dat dan even buiten beschouwing laten maar basisscholen en kinderdagverblijven horen wel degelijk. In ieder geval zitten in Noord de basisscholen al vol.

Wethouder SCHOLTEN: dank u voorzitter. Wij hebben de afgelopen 2 jaar 9,5 miljoen geïnvesteerd in de basisschool op de Sniep. Uw raad heeft onlangs het besluit genomen waar we heel veel geld uitgetrokken hebben voor een basisschool in Holland Park, uit mijn hoofd een miljoen of 13. Als dat nuttig en nodig is gaan we dat verder doen.

Ik wil ook meteen de angst over die huisartsen wegnemen. Wij gaan niet over huisartsen maar wel ervoor zorgen dat er maatschappelijke ruimte is waar dat kan. Holland Park was een knelpunt maar ik kan u mededelen dat net de contracten getekend zijn en dat daar een hele uitgebreide gezondheidsvoorziening komt. Dus dat knelpunt is ook weer opgelost. Natuurlijk blijven we investeren omdat die groei investeringen nodig maakt maar die groei maakt ook investeringen mogelijk.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Ik zie ze enkel niet terug in de begroting maar ik zal volgende week wel met cijfers komen, ook voor de heer Portegijs.

Wethouder SCHOLTEN: voorzitter, ik wens de heer Advokaat veel sterkte. Die vindt hij ook. Ik kan de bladzijden aanwijzen. Er staan investeringen op het gebied van de sporthal, voorgenomen investeringen op het gebied van een middelbare school en ga nog een tijdje door.

De VOORZITTER: ik ga naar de fractie van GroenLinks. Die wilde het thema eenzaamheid nog aankaarten.

Mevrouw VAN ENGELN: dank u voorzitter. Wij vinden het voor dit debat belangrijk om ook de gemeenschappelijkheid te benoemen die we in deze raad zien. GroenLinks was eigenlijk heel erg verheugd door hoeveel fracties eenzaamheid als belangrijk maatschappelijk thema benoemd werd tijdens deze algemene beschouwingen. We zijn heel erg blij met het grote draagvlak. Wij realiseren ons dat we er daarmee nog lang niet zijn en dat daarmee het probleem niet is opgelost maar wellicht is het wel goed om een keer als raad en wellicht ook inwoners erbij betrekken een soort van traject te organiseren om samen na te gaan denken hoe kunnen we er wel voor zorgen dat de voorzieningen die we hebben ook goed benut worden door de mensen die dat nodig hebben, hoe we die mensen achter hun geraniums vandaan krijgen om ze zoveel mogelijk bij Diemen te betrekken. Het idee dat de Partij van de Arbeid daarin noemde is ook een hele leuke aanzet maar wellicht zijn er binnen deze raad en bij onze inwoners nog andere ideeën om iets met dit maatschappelijke probleem te doen.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Wij hebben er in onze algemene beschouwingen niets over gezegd maar wel in andere vergaderingen waar wij hierover zaten, dat wij uiteraard ook eenzaamheid een belangrijk onderwerp vinden. We hebben daar vorig jaar zaken over gezegd. Daarom waren we ook zo blij dat er een nieuw Huis van de buurt gaat komen. Volgens mij komt die in Diemen Noord en dat is natuurlijk heel belangrijk want daar waren echt onvoldoende activiteiten voor bijvoorbeeld ouderen maar wat wij vooral ook goed vonden is dat we vanavond hoorden, en dat weten we ook, dat er veel eenzaamheid is onder de jeugd en wij denken dat er voor de jongeren heel weinig activiteiten zijn en dat dat een nog groter probleem is dan onder de ouderen. Dus ik weet niet hoe GroenLinks daarover denkt. Dan is dat Diemen Voor Elkaar. Dat gaat het niet doen. Dus ik denk dat de jongeren waaronder studenten een hele andere aanpak vraagt als wij daar als gemeente of overheid iets aan willen doen. Stichting Welzijn Diemen werkt volgens mij vooral met tieners en kinderen die uitvallen op school maar er zijn ook kinderen die het heel goed doen op school en toch eenzaam zijn en die groep vinden we ook niet. Dus wij zouden dan willen pleiten om vooral ook naast de ouderen, waar we natuurlijk al heel goed bezig zijn met die huizen van de buurt, vooral ook kijken hoe we jongeren die eenzaam zijn kunnen bereiken en daar had volgens mij het CDA het ook over.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Ik ben blij dat mevrouw Van Engelen dit thema aan de orde stelt want eenzaamheid heb ik ook bij verschillende fracties gehoord. Wij hadden besloten het een keertje er niet over te hebben maar ik heb al eens eerder geconstateerd in de vorige periode we zijn uitermate verheugd als ook andere partijen over de thema's van ouderen gaan praten. Eenzaamheid is niet alleen een thema van ouderen maar ook van jongeren en dat trekken we ons ook zeer aan.

Ik wou een kleine nuancering aanbrengen op het betoog van mevrouw Wielage. Het Huis van de buurt 't Kruidvat draait als een tierelier tot onze grote vreugde maar we hebben al een tijdje niets meer gehoord over de plannen met betrekking tot Diemen Noord en dat staat ook op het

lijstje van het college voor deze periode. Dat hoeft geen 2,5 jaar meer te duren wat ons betreft maar misschien kan de wethouder daar iets over zeggen.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Ik had nog een aparte vraag die ik blijkbaar niet deelde met anderen. Het sleutelwoord in het coalitieakkoord is samen en wij vroegen ons af hoe kan het zo zijn dat coalitiepartners met verschillende moties komen van dezelfde strekking. Hoe ver gaat die samenwerking dan?

Mevrouw VAN ENGELN: dank u voorzitter. We kunnen het wat dat betreft nooit goed doen. Op het moment dat we het met elkaar afstemmen krijgen we het verwijt naar ons hoofd dat we het allemaal achter de schermen bekokstoven en nou hebben we openlijk een verschil van mening of misschien nuances voor een hoop mensen want we hebben wel degelijk overleg gehad. We hebben gezegd laten we dat verschil van mening gewoon laten zien en dan krijgen we deze vraag.

De heer ADVOKAAT: maar dan heeft u aangegeven dat er een verschil van mening was tussen de partijen.

De heer PORTEGIJS: dank u voorzitter. Ik heb net iets in de mond van Leefbaar Diemen gelegd maar volgens mij was het Ons Diemen die het vertelde en dat moet komen omdat ze nu een andere naam heeft gekregen. Daardoor was ik even in de war maar het ging over het uniforme systeem van afvalinzameling. Daar zei Ons Diemen van uniform systeem tot tevredenheid van de klanten en dat heeft de heer Sikking niet gezegd, dus mijn verontschuldiging.

3. Schorsing tot 7 november 2019, 20.00 uur

De VOORZITTER: ik sluit deze ronde en ik schors de vergadering tot volgende week.
(de vergadering wordt geschorst om 22.02 uur)